Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII Ч. 230. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 30-го ЛИСТОПАДА 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, NOVEMBER 30, 1956. No. 230. VOL. LXIII.

ЗДА РІ[illegible] СТОСУВАТИ ВОДНЕВУ ЗБРОЮ У ВИПАДКУ СОВЄТСЬКОЇ АГРЕСІЇ

Ню Йорк. — Виступаючи в середу 28-го листопада ц. р. на прийнятті Американського Товариства Машинних Інженерів, в якому взяло участь около 1,300 осіб, секретар американських летунських збройних сил ЗДА Доналд А. Кворлс, підтвердив рішеність З'єдинених Держав Америки застосувати водневу зброю у випадку збройної комуністичної агресії. Рішеність ця посилилася після останніх подій на Мадярщині, зокрема після безоглядного застосування Совєтами збройної сили проти мадярів. „Той, хто думає — заявив Кворлс, — що в сучасній ситуації світові держави відмовляться з таких чи інших моральних спонук від застосування водневої зброї, не бере до уваги досвіду історії, особливо ж досвіду найновішої історії." В дальшому Кворлс ствердив, що американські летунські збройні сили мають під сучасну пору виразну якісну і скількісну перевагу над комуністичною збройною силою і то під оглядом особовим, як теж під оглядом виряду. Американське летунство втримує перманентно у повітрі 1,000 літаків в стратегічних і тактичних бомбардувальних роз'їздах або в оборонних розслідувальних і транспортових місіях. Найновіші американські турбомоторові бомбардувальники B-52, що прийшли на зміну бомбардувальникам B-36, є найвидатнішим і найуспішнішим виявом збройної потуги у світі. Водночас із цим командування летунських збройних сил випробовує суперсонічні середнього розміру бомбардувальники типу B-58 і працює над новими конструкціями літаків, здатних для перевожування хемічної і водневої зброї. Відбуваються теж дальші експерименти з далекосяглими безпілотними літаками і керованими ракетами, причому головну увагу присвячується міжконтинентальним балістичним ракетам. Першим і найголовнішим завданням цієї сучасної широко розбудованої американської летунської збройної сили є здержувати комуністичну Москву від збройної агресії і від такого чи іншого застосування совєтської збройної сили.

Революта в Спілці Сталеварників

Питсбурґ, Па. — Голова Спілки Об'єднані Сталеварники Дейвід Дж. МекДоналд заявив, що деяка частина робітництва „нелеґально" веде акцію за тим, щоб анулювати збільшення на два доляри місячно членської вкладки до спілки. МекДоналд сказав, що поведуть дисциплінарну акцію проти провідників, які намовляють до неплачення збільшеної вкладки. 20-го вересня на конвенції цієї спілки ухвалено збільшити місячну вкладку з трьох до п'ятьох долярів, та одночасно підвищити річну платню голові спілки з 10,000 до 50,000 долярів. Ухвалено підвищення платні і іншим урядовцям спілки.

Самоліквідується школа в Ню Йорку, яка була на списку підривних організацій

Ню Йорк, Н. Й. — Рада опікунів Школи Соціяльного Знання ім. Джеферсона в Ню Йорку повідомляє, що зліквідується при кінці цього курсу, це значить в половині грудня цього року. Федеральний уряд уважав цю школу для дорослих установою „комуністичного фронту", а в 1947 році це шкільне заведення вписано на листу підривних організацій в цій країні. В 1955 році генеральний прокуратор Герберт Бравнелл визначив діяльність цієї школи як таку, що „є підпорядкована твердій партійній контролі" та працює в тому дусі, щоб „приготовляти своїх учнів на дійсних членів комуністичної партії". Ця школа мала б зареєструвати себе як чужа агенція та подавати дані про свої фінанси.

Російські православні парохіяни процесуються з духовниками за катедру в Ню Йорку

В Найвищому Суді стейту Ню Йорк вже другий день відбувається переслухання в справі російської православної катедри св. Миколая при 97-й вулиці в Ню Йорку. Спір цей триває вже 11 років, бо парохіяни стараються про те, щоб судовою дорогою відобрати цю святиню від православних духовних, які тепер із неї користають і які визнають владу московського патріярха. Ця справа була вже в 1952 році в Найвищому Суді ЗДА, який вирішив її проти позивачів, бо статут нюйоркського стейту для релігійних корпорацій не є згідний із Конституцією ЗДА і порушує свободу релігії. Тепер вірні покликуються на загальне право. Представник парохіян заявив, що справа в тому, чи 358 православних релігійних громад в цій країні мають бути під владою московського патріярха. Комуністи використовують православні церкви поза СССР на те, щоб під покришкою віри поширювати свої впливи закордоном.

Америка допоможе Европі нафтою

Вашинґтон. — Є познаки в столиці, що ця країна вже незабаром мусить допомогти нафтою европейським державам, які не можуть купувати нафтових продуктів із арабських країн внаслідок суеської кризи. З урядових кол повідомляють, що уряд вже виготовив плян, як би то можна було денно висилати до Европи принаймні 500,000 бочок газоліни. Найважливіше тут — це те, щоб знайти потрібне число нафтоналивних кораблів. В цій справі має діяти Комітет Крайньої Необхідности для справ Середнього Сходу, який зорганізовано після того, як Єгипет націоналізував Суеський канал. Дипломати европейських держав вже давно домагаються, щоб ЗДА продавали нафтові продукти европейським країнам, бо інакше СССР зможе перейняти контролю та припинити або обмежити постачання газоліни. З совєтських політичних кол заявляють, що ЗДА досі не почали продавати газоліни й нафти Европі тому, що б не дразнити арабів, які могли б знищити ще єдиний американський нафтопровід, який діє на Середньому Сході. Европейські дипломати, — крім французьких і англійських, — твердять, що ЗДА можуть карати Англію та Францію за їхню інтервенцію в Єгипті, але зовсім не мають права карати інші европейські держави, які не дістають арабської нафти і які не можуть її купити в ЗДА. Внаслідок браку нафти в Европі немає газоліни для транспорту і опалювання фабрик, і тому незабаром може настати криза, бо збільшуватиметься безробіття не тільки в Англії і Франції, але і в Німеччині, Італії, Австрії та інших країнах. Тому то, на думку европейських дипломатів, ЗДА повинні негайно дозволити висилати нафтові продукти до Европи, бо економічна криза в европейських країнах некорисно відбивається і на економіці ЗДА.

Президент найменував Бункера амбасадором до Індії

Оґеста, Джорджія. — Президент Айзенгавер найменував 28-го листопада Елсворта Бункера на амбасадора до Індії. Цю номінацію має ще затвердити Сенат в найближчому році. Бункер був президентом Американського Червоного Хреста і займе становище амбасадора, на якому досі був Джан Шерман Купер, який тепер став сенатором із стейту Кентокі. На президента Червоного Хреста найменований генерал Алфред М. Грунтер. Бункер має виїхати до Індії в січні 1957 року, але він вже в грудні братиме участь в розмовах Президента з індійським прем'єром Неру, який 16-го грудня прибуває до Вашинґтону. Нововибраний сенатор Купер від'їхав до Індії, де попрощається з дипломатами та пізніше супроводжатиме індійського прем'єра в його подорожі до ЗДА. Одночасно з Білого Дому повідомляють про найменування д-ра Лоренса Ґрідлі Дертіка з Чаттануги, Теннесі, на федерального комісара здоров'я, а колишнього конґресмена Дж. Андерсона з Каліфорнії на адміністративного асистента Президента. Сенат має затвердити номінацію д-ра Дертіка. Бункер був амбасадором в Арґентині та Італії під час президентури Трумана, а влітї цього року був іменований делегатом на Генеральну Асамблею Об'єднаних Націй.

Совєтський дипломат Єкімов таки мусів залишити ЗДА

Вашинґтон. — З державного департаменту повідомляють, що член совєтської делеґації до Об'єднаних Націй Константин Єкімов має виїхати кораблем „Квін Мері" 29 листопада з Ню Йорку до СССР. Уряд ЗДА ще 29 жовтня домагався відкликання Єкімова тому, що він брав участь в вивезенні з цієї країни дворічної дівчинки Тані Хвостової, а ще давніше намовляв до виїзду „на родіну" інших колишніх совєтських громадян, які тепер живуть в ЗДА. Та Єкімов не спішився з виїздом, і тому сенатська підкомісія, яку очолює сенатор Вільям Е. Дженнер, інтервеніювала в цій справі в державному департаменті, і внаслідок цього Єкімов мусів виїхати до Москви.

Юґославський журналіст при ОН просить про право азилю в ЗДА

Об'єднані Нації, Н. Й. — Кореспондент офіційного комуністичного щоденника „Борба" в Беоґраді Яков Леві повідомив, що покинув своє становище і просить про право азилю в цій країні. Леві був редактором „Борби" до 1953 року, а пізніше був її кореспондентом при Об'єднаних Націях. Через кілька тижнів він мав виїхати до Юґославії та перебрати редакцію „Борби". Леві „вибрав волю" на знак протесту проти Тіта, який казав арештувати колишнього прем'єра Джіласа та який обороняє совєтську інтервенцію в Мадярщині. Сам Леві заявляє, що домагається ліберальнішого курсу в Юґославії та в інших комуністичних країнах.

Польський Науковий Інститут відзначив 100-річчя з дня народження І. Франка

Ню Йорк. — Заходами і ініціятивою Польського Наукового Інституту в Америці, при співпраці польських та українських інтелектуальних сил, в дні 27 листопада ц. р. відзначено в Ню Йорку 100-річчя з дня народження Івана Франка. Вечір, присвячений пам'яті великого сина українського народу, відбувся в будинку Фундації ім. Т. Костюшка при 15 Схід 65-ій вулиці, в годині 8-ій вечером, при участі коло 4-ох десятків осіб з польського та українського літературного й наукового світу. Святочні сходини відкрив коротким словом професор фордгемського Університету, д-р Оскар Галецький, передаючи провід Вечора в руки директора Польського Наукового Інституту, п. С. Скшетельського. Надхненну, справді поетичну промову сказав один з найвидатніших польських поетів, п. Казімеж Вєжинський, до речі — так само, як Іван Франко, уродженець Дрогобицької землі... З дальшими доповідями, споминами, есеями виступали: проф. д-р Василь Лев, д-р Алфред Берльштейн — з Публічної Бібліотеки в Ню Йорку, поет Євген Маланюк і професор Колумбійського Уніdверситету, Ю. Шерех-Шевельов, який відчитав англійською мовою есей пера Ю. Лавриненка-Дивнича. Рясними оплесками нагороджено виступ дир. Йосипа Гірняка, що відрецитував „Пролог" і 12-ту пісню з поеми „Мойсей". На закінчення цього небуденного Вечора, виступив польський публіцист п. Еміль Роск та в українській мові подякував українським гостям за їхню участь в святочному зібранні, висловлюючи надію, що воно повинно дати поштовх до поширення й затіснення контактів між літераторами й науковцями обидвох народів.

КОМУНІСТИЧНА МАДЯРЩИНА ДОМАГАЄТЬСЯ „РЕПАТРІЯЦІЇ" ВТІКАЧІВ

Об'єднані Нації. — Чехословаччина зголосила на Комісії Об'єднаних Націй для соціяльних, гуманітарних справ внесення, щоб проблему втікачів із Мадярщини „розв'язати" старим большевицьким способом — „репатріяцією". Це внесення стрінулось з гострою відповіддю від американського репрезентанта, сенатора Вільяма Новленда, який пояснив, що сателітська Чехословаччина просто „запрошує інші держави стати виконавцями комуністичних заходів, дістати назад втікачів від насильства поневолювачів — під контролю і „справедливість" тих самих поневолювачів". Сенатор Новленд, заявивши, що ніколи вільні держави не підуть по лінії комуночеських суґестій, гостро спротивився теж внескові комуністичної Альбанії щодо „вільної репатріяції" політичних втікачів. На тому самому засіданні совєтський делеґат Аркадій Соболев різко атакував „Голос Америки" за його передачі за залізну заслону. Свої „репатріяційні" заходи комуно-мадярський уряд повів також безпосередньо перед австрійським урядом. Він звернувся до австрійського амбасадора в Будапешті з закликом повернути на Мадярщину „багато тисяч молоді нежче 18 років". Мадярські комуністичні часописи твердять, що з Австрії „багато" втікачів вже вертається назад. Австрійські газети впевняють, що насправді вернулась туди буквально одна цивільна пара мадярів і 40 вояків які помилково перейшли були кордон і були інтерновані австрійцями. На самій Мадярщині все ще нема спокою. В лісових околицях появились мадярські партизани, які атакують совєтські частини. Тільки дуже незначна частина робітників вернулась до праці.

Англія залишить Єгипет до двох тижнів

Лондон. — Англійський міністер закордонних справ — Ллойд вернувся з сесії Об'єднаних Націй до Лондону і взяв участь того ж дня, у середу 28 ц. м., в засіданні англійської ради міністрів. Він потвердив існуючу розбіжність між Англією і ЗДА, але висловив надію, що заява президента Айзенгавера з останнього вівтірка про „епізодичний" характер теперішніх суперечностей між Англією і ЗДА у справі Середнього Сходу промостить шлях до направи тих взаємин. Селвайн Ллойд натякнув, що евакуація англійських військ із Порт Саїду і Порт Фуаду буде переведена впродовж найближчих двох тижнів. Ця заява англійського міністра закордонних справ збігається з заявою генерального секретаря Об'єднаних Націй Гаммершилда на Генеральній Ассамблеї в середу 28 ц. м., що сила „міжнародної поліції" в Єгипті зросте впродовж найближчих двох тижнів до 6,000 вояків, з чого більша частина буде розташована в обширі північної частини Суезького каналу. Хоч англійці мають тепер на єгипетській території коло 20,000 війська, проте вони буцім-то вважають, що й п'ята частина тієї сили, отже 4,000 членів „міжнародної поліції" Об'єднаних Націй зможе вже заґарантувати спокій в обширі Суезького каналу й даватиме ґарантію, що одинаково очищувальні операції в самому каналі, як і переговори про остаточну розв'язку Суезької проблеми матимуть вигляд на недалекий успіх.

Японія ратифікує мировий договір з СССР

Токіо. — Нижча палата японського парламенту одноголосно ратифікувала у вівторок 27 ц. м. мировий договір, підписаний у минулому місяці у Москві прем'єром Гатоямою. У тому договорі говориться про закінчення воєнного стану між двома державами, про рішення обох держав підписати торговельний договір на базі взаємного найбільшого упривілеєння, про договір у справі рятункової акції на морях та про окрему умову в справі риболовлі і мореплавби. Затвердження того договору вищою палатою парляменту запевнене. Обидві держави приготовляються до призначення своїх амбасадорів — японського в Москві і совєтського в Токіо. Для Японії ця справа потягає автоматично за собою — збільшення поліційного апарату, потрібного для протидіяння посиленій комуністичній акції в Японії, яка напевне почнеться після приїзду до Токіо чисельної совєтської „дипломатичні" місії. В грудні японський міністер закордонних справ Шіґемітсу приїде до Ню Йорку, щоб старатися за допущення Японії до Об'єднаних Націй. Совєти, які заблькували були прийняття Японії своїм „вето", цим разом буцім то підтримають просьбу Японії. Старий і хворий прем'єр Гатояма заявив, що швидко після ратифікування японсько - совєтського договору — він зречеться свого становища.

Помер Олександер Довженко — видатний український кінорежисер і фільмовий автор

Дня 26 листопада ц. р., помер у Москві світової слави український кінорежисер і фільмовий автор Олександер Довженко, проживши 62 роки. Творив і працював, почавши від 1926 року, у Києві і здобув признання та славу своїми фільмами „Арсенал", „Звенигора" і „Земля". Створений ним в 1930 році фільм „Земля", темою якого було здійснювання колективізації в українському селі, був сприйнятий із захопленням, але водночас він викликав низку закидів й атак з боку офіційної комуністичної критики, між іншим з боку московської „Правди" і Дам'яна Бєдного, внаслідок чого цей фільм, як „ідейно шкідливий" заборонено висвітлювати. Потому Довженко створив ще кілька фільмів, згідних з партійною лінією і визнаних офіційною критикою, таких, як напр. „Щорс", але в них вже не було колишнього розмаху і свіжости. Не маючи можливости творити свобідно на Україні, Довженко виїхав до Москви і почав працювати в совєтській кіновій продукції, здобуваючи в усьому світі признання і славу своїми творчими задумами і їх здійснюванням. Дехто зараховував його — поруч Серґея Айзенштайна і Всеволода Пудовкіна — до трійці найвидатніших совєтськихх кінорежисерів, хоч і самі Айзенштайн і Пудовкін ставили його мистецтво вище, як „народження нової сили". Заборонені Совєтами фільми „Земля" і „Звенигора" закордоном невідомі. Тут, зокрема у ЗДА, демонстровано тільки „ідейно витримані" Довженкові фільми такі, як „Арсенал", „Іван", „Щорс" та „Україна в огні" (про Україну в Другій світовій війні). В 1954 році Довженка з нагоди його 60 річчя нагороджено орденом — здається Леніна. З приводу свого ювілею він опублікував в журналі „Дніпро" (ч. 1, 1955 р.) спогади п. н.: „Земля", присвячених постанню сценарія і фільму „Земля", що за його словами „мав щасливий, але недовгий вік".

ЗДА СТУРБОВАНІ ДОСТАВАМИ СОВЄТСЬКОЇ ЗБРОЇ В СИРІЇ

Вашинґтон. — Американський уряд повідомив уряд Сирії, що З'єдинені Держави „стурбовані" фактом напливу до Сирії „значних скількостей" зброї. Речник державного департаменту заявив, що американський амбасадор Джеймс Муз, ствердивши понад усякий сумнів, що в останніх місяцях наспіли до Сирії великі транспорти совєтської зброї „різних родів і калібрів", висловив сирійському урядові в Дамаску з цього приводу поважні сумніви З'єдинених Держав. З свого боку сирійський уряд, мабуть у зв'язку з численними вістками в усій вільній пресі в широкому світі про совєтську пенетрацію в Сирії, передав у Вашинґтоні і Москві ноти з запевненням, що Сирія зберігає „незалежну політику". Водночас сирійський уряд просто заперечив, наче б Сирія діставала совєтську зброю, дармащо в західніх столицях отримано про це дуже докладні відомості. Так напр. дуже добре поінформовані французькі військові кола (Сирія була до 1941 року фактично французькою колонією, формально під вірчим управлінням Франції) — Сирія дістає за останні місяці від Совєтів зброю кількістю, яка рівняється двом корабельним транспортам тижнево.

За офіційною сирійсько-совєтською умовою Сирія мала дістати зброю на 60,000,000 долярів. Отримана Сирією совєтська зброя куди переступає потреби її 20,000-ної армії. У Сирії фактичним диктатором став полковник Абдель Хамід Серрай, формально шеф відділу розвідки сирійської армії. Він має тепер найбільший вплив на політику уряду. Як Нассер в Єгипті, так Серрай в Сирії вважає, що можна і треба брати від Совєтів зброю та зберегти свою державну незалежність. Однак сусіди Сирії, спеціяльно Туреччина і Ірак, дивляться на це інакше і сильно стривожені формуванням цього совєтського пляцдарму на Середньому Сході. Щоб протидіяти настроям, які у зв'язку з цією совєтською підривною роботою на Середньому Сході виявляються в різних західніх столицях і щоб ще більше нацькувати й настрашити арабські держави, совєтський міністер закордонних справ Димітрій Шепілов, зупинившись в Копенгазі подорозі з Ню Йорку до Москви, заявив журналістам, що Англія, Франція і Ізраїль „плянують нову аґресію проти різних арабських країн". В Сирії, за пресовими вістками, дійсно бояться, що Туреччина, Ізраїль і Ірак заатакують її, але просовєтські кола в Сирії не здають собі справи, що це вони провокують проти себе вільний світ, стаючи знаряддям в руках Москви, — звертає увагу західня преса. Зрештою, Туреччина зірвала дипльоматичні зв'язки з Ізраїлем, а Ірак ніколи не визнав Ізраїлю, отже про військову кооперацію між тими державами не може бути мови.

Іран просить ЗДА приступити до Баґдадського пакту

Тегеран. — Іранський прем'єр Гуссаін Аля звернувся з публічним закликом до З'єдинених Держав — приступити до союзу держав, згуртованих у т. зв. Баґдадському пакті. Він твердить, що коли Америка проголосить своє приступлення до того пакту, то це матиме вирішне значення для стабілізації середньосхідніх відносин та виключить небезпеку війни на Середньому Сході, яка тепер знову збільшилася. Держави Баґдадського пакту — Англія, Туреччина, Ірак, Іран і Пакістан — свідомі щораз більшої загрози від впертої і послідовної пенетраційної і підривної совєтської акції. В останньому часі ця акція зосередилась в Сирії, де вона знайшла дуже пригожий ґрунт, коли в Сирії прийшла фактично до влади військова кліка. Чотири названі азійські держави рішили зберігати надалі союз з Англією, з якою вони проте не погоджуються щодо способу вирішування спору з Єгиптом за Суезький канал. Адная Мендерес, прем'єр Туреччини, запросив усі держави Баґдадського пакту на другу половину грудня на конференцію до Анкари, а тепер поїхав на наради до Лондону. Іранський прем'єр Гуссаін Аля вважає, що в арабському світі не всі погоджуються з політикою теперішніх керівних кол в Єгипті і Сирії і, що наприклад король Савд із Савді Арабії, як також керівні кола в Ливані, сильно занепокоєні зростом впливів Москви на Середньому Сході. Коли б до Баґдадського пакту приступила Америка, то це — каже прем'єр Ірану — був би доказ для всіх протисовєтських елементів серед арабів, що Баґдадський пакт має дійсно виключно оборонні цілі і є спрямований для оборони, а не поборювання арабського світу.

В АМЕРИЦІ

● **Пані Томас Порто** їхала в авті до шпиталю в Гакенсеку, Н. Дж., де сподівалася стати матір'ю. З нею їхав і заалярмований вже родинний лікар. Під час їзди народився хлопчик. Але в шпиталі сталася несподіванка, бо через 20 хвилин після приїзду пані Порто породила ще й дівчинку. Ні мати, ні лікар не передбачали цього.

● **Управа Об'єднаних Автомобільних Робітників** у Шикаґо повідомила державний департамент, що віддає до вжитку мадярських втікачів свою відпочинкову оселю в Оттаві, Ілліной, де можуть мешкати 150 осіб.

● **У Клінтоні,** Теннессі, від початку шкільного року до середньої школи разом із білими ходять і чорні учні. Досі в цій школі був спокій, але тепер білі учні почали докучати кольоровим колеґам, кидаючи в них яйцями, хлібом тощо. Директор школи заявляє, що все це почалося після того, як суд звільнив Джана Каспера, який підбурював білих до виступів проти негрів.

● **У новозбудованому** в Ню Йорку „Колізеюмі" приготовляються до крайової автомобільної виставки, яка має початися 8 грудня. З Дітройту мають привезти на виставку понад 1,500 тони особових і вантажних авт та різного виставкового приладдя.

● **Чотири польські фахівці** які вивчали в ЗДА мешканеві умовини, від'їжджаючи до Варшави, заявили, що американські робітники мають далеко кращі мешкання, як робітники в Польщі. У стейті Коннектикат польські експерти бачили, в якому комфорті живуть робітники польського походження у своїх власних домах.

● **Демократичний сенатор** із Північної Каролайни, Керр Скотт, заявив, що вже тепер починає працювати в тому напрямі, щоб виграти вибори в 1960 р. Скотт сказав, що ті демократи, які цього року програли вибори — це „засмучені політики", і він не хотів би бути подібним до них в 1960 році.

В СВІТІ

● **В Єрусалимі** відбувається з'їзд жидівських рабінів, археологів, істориків, картографів та інших учених з різних країн, які мають вирішити спірне питання, де саме Мойсей отримав 10 Заповідей Божих. Від IV сторіччя пер. Хр. вважають, що тим місцем була одна з гір у північному куті Синайського півострова — Расель, Сафсафа або Хебель Муса. Учені звертають увагу на те, що ці гори знаходяться дуже далеко від стародавніх караванних шляхів, і що це неприступна пустеля, якої не могли б перейти 600,000 жидів, що вимандрували з Єгипту.

● **Мадярська комуністична** преса вже кілька днів гостро накидається на кардинала Міндсенті, лаючи його реакціонером, спільником політичних змовників проти режиму і т. д. Запитаний у цій справі кардинал, який перебуває в американській амбасаді в Будапешті, відмовився дати пресове інтерв'ю, покликавшись на звичаєве право, згідно з яким особи, що користають з тимчасового азилю, не можуть складати політичних заяв.

● **В Атенах** служниця, замітаючи в кімнаті архіву міністерства справедливости, почула голосне „тикання" годинника. Шукаючи годинника, вона знайшла під газетами біля судових актів комуністів, оскаржених у звичайних злочинах, підозрілу скриньку. Покликаний сторож пізнав відразу годинникову бомбу. Її встигли унешкідливити перед вибухом.

● **Престолонаслідник Марокко,** 27-річний Муляй Гассан, син мароккайського султана Мохаммеда V, відвідав генерального секретаря Об'єднаних Націй Гаммершилда й оглянув будинок ОН у товаристві мароккайського міністра закордонних справ Баляфрея і амбасадора Марокко в Вашинґтоні. Муляй Гассан прибув уперше до ЗДА, щоб нав'язати приязні взаємини з цією країною. Його гостив обідом през. Айзенгавер.

● **В Істбериі, в Англії,** ведеться судовий процес проти лікаря д-ра Джана Адамса, якого обвинувачують в тому, що він мав свою „приватну крематорію", де спалювано тіла померлих з підозрілих причин. Цю крематорію д-р Адамс „винаймав" за поважні гроші.

● **До Індії** прибув уперше з відвідинами із Тибету 22-річний Даляй Ляма, „живий Будда". Хоч „живих Будд" є тисячі, проте якраз цього вважають за „правдиву інкарнацію бога". Як і всі „лями" (а є їх коло 750,000), йому не вільно одружуватись. Він є першим Даляй Лямою, який їздить у відкритому авті і дозволив фотографувати себе та промовляв до журналістів через мікрофон. Він ходить у червоній монашій рясі.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ НЕ ЗОБОВ'ЯЗУЮТЬ МОСКВИ

У своєму минулотижневому виступі на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй французький міністер закордонних справ Християн Піно зробив завваґу, яка має глибокий політичний і моральний сенс: якщо, мовляв, Об'єднані Нації не зможуть переводити в життя своїх постанов також у країнах поза залізною заслоною, то вони, Об'єднані Нації, можуть самі себе розв'язати. Іншими словами: не штука Об'єднаним Націям встановлювати міжнародну поліцію для впорядкування відносин в обширі долини Нілу чи колишньої Палестини й приймати резолюції щодо країн по цьому боці залізної заслони. Ці країни в більшій чи меншій мірі таки рахуються з моральним авторитетом Об'єднаних Націй, таки шанують їхній чартер, таки підпорядковуються рішенням цього міжнародного ареопагу, признаючи взагалі принцип міжнародної дисципліни.

Правда, Єгипет не послухав рішення Ради Безпеки, що давно наказувала йому припинити блокаду ізраїльських кораблів на Суезькому каналі; Ізраїль не слухав Об'єднаних Націй, що таврували, так звані, відплатні збройні наїзди на сусідні арабські країни; обидві ці країни не брали поважно численних резолюцій Ради Безпеки і повної Генеральної Асамблеї, що поручали пильно триматися постанов перемир'я з 1949 року. Проте, канадійський генерал Бирнс, як голова Перемирчої Комісії ОН в кол. Палестині, завжди мав змогу їздити по всьому тому терені, переводити його інспекцію своїм персоналом, лагодити конфлікти й остаточно здобув собі таку повагу в усіх тамошніх чинників, що ніхто не зважувався квестіонувати призначення його мандатом „міжнародної поліції". А Франція і Англія — це великодержави із могутніми воєнними апаратами, і вони підпорядкувалися закликові ОН щодо припинення збройних дій проти Єгипту. Правда, вони отягаються з відкликуванням своїх військ з окупованих теренів в Єгипті, проте, відкликавши вже „символічні" частини, — вони заманіфестували свою добру волю перевести цю справу в порозумінні щодо деталів із Об'єднаними Націями. Чи можна уявити собі, щоб так повелися большевики, коли б були на місці цих трьох держав, які в буквально кільканадених операціях здобули поважні мілітарні успіхи?!

За свою всю історію Об'єднані Нації тільки в однісінькому випадку осягнули реальний успіх у відношенні до СССР, а саме — спонукали Москву відкликати свої війська з Ірану, де вони всадовились були за останньої війни. Поза тим, Об'єднані Нації існують для Москви виключно як терен пропаганди, закулісових інтриг, виголошування на адресу Заходу лайливих і провокаційних промов, як за часів Вишинського, чи фарисейського й забріханого виправдування своїх дій, як тепер, за Шепілова. Кожна акція Об'єднаних Націй, яка не іде на 100% по лінії Москви, торпедується. На Раді Безпеки Совєти зголосили до цього часу, здається, 57 чи 59 „вето", бо вже й „специ" від такої статистики затрачують рахунок в повені московських „нєт". Коли ж іде про таку поважну справу, як ставлення греблі походові совєтського імперіялізму й колоніялізму — то Об'єднані Нації не мають ніякої ані екзекутивної, ані моральної сили переводити свої рішення. Резолюції Об'єднаних Націй про відкликання Совєтами війська з Мадярщини, про припинення на Мадярщині депортаційної акції чи про дозвіл мадярам перевести вільні вибори — відбиваються об залізну заслону, як горох об стіну, спливають по ній, як вода по склі. І самі внесководці та голосуючі в Об'єднаних Націях напевно здають собі справу, що вся їхня енергія — це пуста витрата часу, бо ніхто з „колективних диктаторів" навіть не подумає узалежнювати рухи совєтських військ і постанови різних хрущових та серових від волі й тенденцій колективу, що радить у скляному палаці в Ню Йорку!

Очевидно, Москва теж не може цілком легковажити собі міжнародних настроїв. Вона мусить з ними рахуватися, коли йде про настрої в країнах, на яких їм залежить, як ось тепер на країнах Азії і Африки, чи в підсовєтських „державах". Але з хвилиною, коли ті настрої квестіонують основу совєтської політики, її імперіялізм, тоді вона перестає з ними рахуватися і переводить свої пляни силою. Совєтський імперіялізм є найосновнішою проблемою післявоєнного світу, проблемою, довкола якої крутяться всі інші питання. Впродовж 10-ох років Об'єднаним Націям не вдалося посунути й на крок вперед переговорів про роззброєння, бо СССР не допустить до контролювання своєї воєнної продукції і свого збройного стану. І за 10 років ОН не змогли ні на цаль послабити совєтського імперіялістичного гону, що доказали останні події на Мадярщині, погрози Булґаніна поцілити Францію і Англію далекосяжними ракетами, чи погрози Хрущова „похоронити" Захід. Тільки реальна фізична сила має вплив на Москву. Тільки з нею вона рахується. І тому СССР рахується із ЗДА, а не з ОН. А Об'єднані Нації Москва толерує лише доти, поки за ними стоїть повага З'єдинених Держав. Брак екзекутивної сили ОН у відношенні до СССР є їхньою смертельною недугою. Тільки великі оптимісти вірять, що ОН видужають з цієї недуги.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ПІДЛОЖЖЯ МАДЯРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Усе, що діється в житті народів, має в основі людську думку. Без людської думки, яка постійно ферментує і постійно відроджується, неможливий поступ на землі, що більше, не було б навіть звичайного розвитку подій.

Думка теж була в основі останніх революційних подій на Мадярщині. Правда, культура й література Мадярщини, з уваги на мову, мало відома у світі, і тому маловідомий той розвиток думки, що спричинився до останніх подій. Та, користаючи із нотаток Фр. Фейто, можна відтворити в загальному ту сильну боротьбу думки, яка попередила революційний чин на Мадярщині.

Так звана „відлига", яка стала модною в СССР після 20-го з'їзду комуністичної партії, була на Мадярщині реакцією на терор 1949-1952 років, що почався від винищування, як зрадників, так званих „тітоїстів" із Райком у проводі. Найбільшим ударом було це для справжніх комуністів. Вони — приятелі й однодумці Райка — добре знали, що Райк не був зрадником, і тому важко було їм погодитися з цим осудом партії. Але партія — це догма, а догма непомильна. Тому і щодо Райка партія не могла помилитись. Тож комуністи самі віддавались в руки таємної поліції, щоб лише в тортурах і перед смертю пізнати правду. Тоді, в 1949 році, на заклик уряду Ракоші вернувся до Будапешту поет Гаяс, секретар посольства в Парижі, і щойно в підвалах будапештської таємної поліції почав пізнавати всю правду про комунізм. Але, як правий комуніст, він не міг її зрозуміти і збожеволів, а потім згинув, закатований співпартійцями. Інші літератори пішли до партії на службу: одні у вірі, що вона не помилиться, інші з розрахунку. Тоді над літературою і культурою Мадярщини запанував інквізитор в особі Ревая, головного сторожа в справах культури. Все, що тоді писали літератори на Мадярщині, писали не для читачів, а для цього партійного цензора.

Сумління мадярських письменників, які стали на службу брехні, [illegible] коли піднялася хвиля „відлиги". Письменники зразу поділились на „сталіністів" з Сандором Гергелі у проводі і „реформістів", з якими тепер відкрито пішли „народники". Почалися дискусії на форумі Спілки Мадярських Письменників, які можна прирівняти хіба до дискусій в Україні за часів Хвильового. Крім того, почались реформи у самій Спілці. Виключено з неї накиненого партією генерального секретаря Тамаса Герґелі, а далі письменника й міністра пропаґанди в одній особі Дарву і інших сталіністів, що в роки терору проявили себе як донощики. До управи Спілки Письменників увійшли, крім „незалежних" комуністів, народники і навіть бувші націоналісти (поет Шабо). Об'єднання мадярських письменників виступило проти втручання партії у справи культури і літератури. Під їх натиском скасовано цензуру, Спілку Письменників унезалежнено від партії і тим створено немовби „державу" в державі. Письменників підтримали політичні діячі, такі, як Імре Надь, який 4 липня 1953 року з прецизією і спокоєм подавав перед мадярським парляментом балянс п'яти терористичних років сталінізму, захвалюючи політику реформ, знесення поліційного терору і пропаґанди брехні. Ця вся акція — це було намагання справжніх комуністів рятувати в народних масах опінію комунізму, який через сталінські методи збанкрутував.

Проте, реакція теж не спала. Ракоші з усією партійною машиною виступив на знищення „реформістів". Надя і „неслухняних" письменників усунено з партії. Але нова лінія Хрущова вже не дозволяла терору, яким так легко раніше нищили ворогів партії. Викриття справи Райка завдало головний удар „сталіністам". Це і спричинило ще більшу реакцію уряду, але також і сильнішу протиакцію. Дійшло до того, що одного вечора в будинку Спілки Письменників ухвалене було домагання, щоб партія виправдала себе перед народом, а один із письменників назвав прем'єра Ракоші „юдою". „Сталінський лавреат" письменник Ачель відкрито домагався димісії Ракоші. Один з найвизначніших теперішніх мадярських письменників — комуніст Гай писав: „Сталінізм затруїв всю нашу літературу; прийшов час реставрувати правду". Філософ-марксист Лукач підтримав Гая, протестуючи проти „сталінського догматизму".

Ракоші рішив опертися на „пролетаріяті". Він скликав по фабриках збори робітників, які мали осудити „аґітаторів". Цим він хотів дістати підставу для ліквідації. Він хотів використати звичайний антагонізм робітництва до інтелігенції. Але цим разом помилився. Це вже було доказом, що робітництво теж мало задоволене комуністичних експериментів. Наступила зміна уряду (на місце Ракоші прийшов інший сталініст Геро). Письменники відкрито писали: „Вимагаємо повної свободи літератури! Свободи найповнішої, необмеженої, яку лише можна уявити собі між людьми, що живуть в цивілізованому суспільстві". (Із статті з 8 вересня 1956). Коли запитали комуніста Гая, чому він обстоює свободу слова не тільки для комуністів, але й для всіх не-марксистів, він відповів: „Допомагаючи бюрократам з партії накласти намордник на не-марксівських письменників, ми приготовляли неволю для нас самих. Піддавшися духовому проводові партії, ми дали себе завести на шлях брехні, але ми дорого заплатили за цю брехню, обсервуючи, як знижується рівень наших творів, як далеко ми відходимо від марксизму".

Цей бунт мадярських письменників, бунт думки і був основою для революції на Мадярщині. Це письменники зрушили думку народу, письменники відважилися сказати одверто, що вся та комуністична пропаґанда, в яку і їх включили силою, це — брехня; що шлях, на який ведуть Мадярщину комуністи з наказу Москви — це шлях брехні, і що далі — пропасть. І вони стрепенулись. Сумління відізвалося в тих, які були комуністами з переконання, а їх підтримали й вільні письменники, яким найбільше дошкуляв комуністичний режим.

Залізна сила московського імперіялізму здушила революцію на Мадярщині, не дозволила цьому народові почати будову власного вільного життя. Але чи ця сила матиме час і спромогу видерти з душ і умів мадярських працівників культури і ту вільну думку, яка дала їм силу заговорити про свободу?

В Україні Москва зуміла здушити вільний крик української думки. Але тоді Україна була самотня. Тепер побіч Мадярщини стоять інші окуповані Москвою народи, стоять і ті, які роками давали себе вести на шнурку московської пропаґанди і тепер щойно пізнають всю її облудність і забріханість.

Т.

Зенон Стефанів

ОЗБРОЄНІ СИЛИ ЗДА

Від часу припинення бойових дій в 1945 р., увесь світ живе під постійною загрозою нової війни. Причина цього всім відома: доки на обширі від Ельби до Пацифіку пануватиме большевицьке безправ'я і варварство, доти неможливо буде встановити мир у світі.

В зв'язку з останніми подіями, що відбуваються на Середньому Сході, уряд ЗДА проголосив стан оборонної готовости всіх збройних сил. При цьому слід пригадати, що ЗДА є членом Північно-Атлантійського Союзу (NATO), Південно-Східнього Азійського Пакту (SEATO), з Австралією і Новозеляндією (ANZUS) та Пан-Американського Союзу (RIO). Окремими договорами в справі постою війська, як також морських і летунських баз зв'язані ЗДА додатково ще з Зах. Німеччиною, Ісляндією, Данією, Францією, Англією, Канадою, Еспанією, Портуґалією, Лібією, Японією, Південною Кореєю, Формозою, Філіппінами та Пакістаном.

Під оглядом всіх людських і матеріяльних засобів, що творять воєнно-економічний потенціял, З'єдинені Держави становлять наймогутніший чинник західнього світу.

Завданням цієї статті є представити в загальному нарисі, якою військовою силою розпоряджають тепер ЗДА, — силою, яка здержує ще Москву від повторення Кореї та Індо-Китаю на Середньому Сході.

Розуміється, що всі наведені інформації є поза обсягом військової таємниці.

В теперішній час ЗДА держать під зброєю 2 мільйони 900 тис. людей. Витрати на засоби оборони, операції та утримання війська становили в 1955 р. кругло 36 мільярдів долярів. У випадку війни ЗДА мають змогу змобілізувати в короткому часі щонайменше 10 мільйонів, в 1945 році було 12.5 мід. під зброєю.

Суходільні війська

Суходільні війська, або армія (US-Army) є найсильнішим і найчисленнішим військом західнього світу. Теперішній стан армії виносить 1 мільйон 100 тисяч, — в тому числі 120 тис. старшин. Американська армія виряджена найбільш модерними засобами, зброєю і технічним знаряддям та розпоряджає першорядним вишкільним персоналом. В більшості всі американські способи введення в дію, організації, вишколу, озброєння, устаткування та опорядження прийняті вже в інших арміях.

Постійна армія (Regular Army) складається із 19 дивізій трьох типів: піхотних (Infantry Divisions), панцерних (Armored Divisions) і повітряно-десантних (Airborne Divisions), 10 самостійних бойових груп (Combat Teams), 143 куренів (батальйонів) протилетунської оборони, окремих частин особливого призначення, з'єднань для ведення атомової й арктичної війни, а також окремого армійського летунства — коло 4 тис. літаків і гелікоптерів.

При цьому подаємо коротку організаційну схему піхотної дивізії. Штатний склад: 958 старшин, 49 бунчужних (Warrant Officers), 17,797 підстаршин і рядовиків; 3 піхотні полки, в кожному по одній сотні легких танків; 1 курінь важких танків; 3 курені польової артилерії, кожний в складі 4 батерій по 6 гармат (10,5 і 15,5 цм. гавбиці), 1 курінь зенітної артилерії — 4 бат. складу; 1 санітарний кур. і 1 інженерний курінь; окремі сотні: панцерно-розвідувальна, зв'язку, поповнення, постачання, збройово-технічне постачання, штабова, військової поліції та дивізійної оркестри. Піхотна дивізія має 150 танків і панцеровозів, а панцерна коло 350.

Декілька дивізій, звичайно 3 піхотні і 1 панцерна, творять один армійський корпус, приблизно в силі 65 тис. людей та 1000 танків і панцеровозів різного типу, два або більше корпусів становлять армію.

Наземні війська розподілені в арміях на території ЗДА а крім того стаціоновані і заморських посілостях та союзних країнах, як напр. 7-ма армія в Европі, а 8-ма на Далекому Сході.

В останніх роках постали в армії спеціяльні з'єднання що орудують наймодернішою зброєю, є це напр.: атомова польова артилерія — 28 цм кал. гармати, вага 80 тонн засягу 30 км., стрільна виповнені атомовим зарядом, розривної сили 20 кілотон (КТ);

ракетна польова артилерія — близько- і далекосяжна до 180 км., ракети атомового заряду типу „Honest John" і „Corporal";

протилетунська ракетна артилерія — із 450 кг. і 6 метрів довгими ракетами „Nike", кермованими до цілі двома радаровими приладами.

Незабаром армія має одержати ще більш удосконалені ракети „Nike B", „Lecrosse", „Redstone", „Jupiter" „Little John."

Повітряні війська

Повітряні війська (US-Air-Force) включають авіяцію та різні допоміжні технічні наземні частини. Теперішній стан — 950 тисяч, в тому числі 35 тисяч старшин.

Американська авіяція якісно безумовно перевищує своїми літаками та першорядними летунами всю авіяцію цілого світу, кількісно натомість може уступати тільки Совєтському Союзові, і то в летунстві близького лету.

(Закінчення на стор. 7-ій)

Євген Онацький

ПРОТИСОВЄТСЬКА АРҐЕНТИНА

Тимчасовий президент Арґентини, генерал Євген Арамбуру дав інтерв'ю кореспондентові шведського щоденника „Свенска Даґбладет", який його запитав, чи не вважає він комунізм небезпекою для Арґентини.

— „Ні в якому разі. Арґентинець любить свою землю, свої традиції, свої звичаї, [illegible] цінні зв'язки. Б[illegible] в том, значить ст[illegible] ником інтернаціонального рабства, що його вільна людина відкидає тому, що воно рабство і тому, що воно інтернаціональне. Комуністи дуже спритно використовували повалений тут режим, ведучи за собою обдурені маси так, що вони цього навіть не помічали. Проте, це масове явище не вспіло набрати індивідуальних форм. Процес комунізації перервала революція. З того часу, під покровом свободи, яку вони заперечують іншим людям, жінкам і дітям геройських і гідних країн, комуністичні провідники намагаються швидкими темпами привабити до себе всіх тих, що розгубилися. Саме тому ми намагаємося уникнути обману з допомогою декрету, який дозволяє визначити, як екстремістів усіх тих, хто дійсно є екстремістом. Ми вололіємо ясну гру..."

Президент Арамбуру цією відповіддю журналістові натякнув на декрет про оборону демократії, що ним всі комуністичні організації і організації, що допомагають комуністам, повинні додавати до своїх назв — „комуністична", „приховано-комуністична" і т. д. Створений внаслідок цього декрету Комітет Оборони Демократії, що залежить безпосередньо від канцелярії президента республіки, вже визначив, як „приховано-комуністичні", три великі і впливові організації — Лігу Прав Людини, Союз Демократичних Жінок і Дім Арґентинської Культури з численними розгалуженнями по всій країні.

Кривава репресія, що її застосувала Москва супроти Мадярщини, викликала по всій Арґентині хвилю антимосковського і антикомуністичного обурення, яке арґентинський уряд не тільки не вважав за потрібне будь-як стримувати, але, навпаки, морально підтримував. Численні маніфестації солідарности з Мадярщиною, що відбулися за останні два тижні в Арґентині, проходили з повною підтримкою відповідних властей, які тільки в останні дні вжили рішучих заходів для охорони совєтських приміщень в Буенос Айресі, що значно потерпіли від попередніх маніфестацій. Вночі проти 7 листопада, коли совєтська амбасада святкувала роковини большевицької революції, розлючений тими святкуваннями натовп, здавалося, ось-ось увірветься в саму амбасаду і злінчує представників тої нелюдської влади, яка винищувала саме тоді беззбройне населення Будапешту та інших міст і сел Мадярщини. Нечисленні дипломати деяких західніх держав, що, не зважаючи на небувалий ще в світі „дипломатичний бойкот" цьогорічних святкувань большевицької революції, все ж прибули до совєтського посольства, побачили себе примушеними тікати задніми дверима. Треба було змобілізувати пожежників із водяними помпами та поліцію з слізними бомбами, щоб втримати і нарешті розігнати натовп. На протест представників посольства, що на другий день з'явилися в міністерстві закордонних справ, було дано, як зазначила преса, „льодово-холодні відповіді".

— Життю дипломатів в Арґентині ніщо не загрожує.

Але вікна й двері в совєтському посольстві було вибито, і два автомобілі спалено.

Тим часом, адмірал Олівієрі, представник Арґентини в ОН, згідно з інструкціями уряду, представив Асамблеї ОН формальну пропозицію — [illegible]ірвати всім вільним державам, [illegible] входять до ОН, [illegible] дипломатичні зносини з СССР, якщо він не виведе війська з Мадярщини.

Цей виступ адмірала Олівієрі громадська думка Арґентини зустріла ентузіястично, а Українська Центральна Репрезентація вислала йому листа з признанням. Урядові кола Арґентини запевнили кореспондента щоденника „Ля Плята" в Монтевідео, що „уряд ген. Арамбуру має твердий намір продовжувати свій дипломатичний хрестовий похід в ОН, щоб злочин жахливого масового вбивства на Мадярщині не залишився непокараним, і щоб здійснено світовий бойкот СССР".

Функціонер міністерства закордонних справ, який розмовляв з кореспондентом „Ля Пляти", заявив:

„Світ стоїть на жахливому перехресті. Як визначив адмірал Олівієрі, наказ хвилі один: тепер або ніколи. Нас підносить сама думка, що світ міг би залишитися нечуйним до тої саможертви мадярських патріотів, задовольнившись самим тільки академічним осудом варварства. Саме тому Арґентина домагається конкретних заходів і не може примиритися з думкою, що мадярські мученики загинули марно..."

Уряд заборонив усі комуністичні маніфестації, бо вони, мовляв, викликають „зрозумілу реакцію". І дійсно, по багатьох містах Арґентини збори комуністів кінчалися антикомуністичною маніфестацією, що викликала бійки й розрухи. А 13 листопада суддя Ботет, що, з точки зору існуючої конституції і ухваленого декрету про статут політичних партій, вирішує про те, яка партія діє згідно з тією конституцією і тим декретом, оголосив рішення, за яким комуністичну партію позбавлено права брати участь в політичних виборах, бо вона — не демократична, а тоталітарна. Шириться думка, що це рішення судді Ботета має бути першим кроком до заборони взагалі всякої діяльности комуністичної партії і зв'язаних із нею організацій. Можливо, що з цим буде зв'язане й позбавлення права мати будь-яку матеріяльну власність, яку, мабуть, сконфіскує держава. Тим часом, як кажуть, не далі, як минулого місяця, арґентинська комуністична партія закупила собі палац за 15 мільйонів пезів.

Не можна не відмітити також гуманітарної акції Арґентини: уряд заявив, що перебере до Арґентини 3,000 мадярських сиріт, які прибули з утікачами до Австрії. Цими днями пароплав „Парана" вирушив із Буенос Айресу з 1,500 кілограмами всяких речей, що їх арґентинський Червоний Хрест вирішив переслати австрійському Червоному Хрестові для розподілу між мадярським населенням. Арґентина готується кинути заклик до всіх латинських країн Америки, щоб вони перебрали інших 27,000 сиріт, що залишилися після угорських патріотів в Австрії. Так, поруч з рішучою дипломатичною і політичною акцією на користь Мадярщини і всіх поневолених Москвою народів (це підкреслюється в усіх маніфестаціях, що їх влаштовують арґентинці і в них незмінно беруть участь і українці) розвивається одночасно й гуманітарна акція.

В. Гайдарівський

ЩЕ ОДНО КОХАННЯ

Повість

(33)

XVI

На бильцях ліжка, що його пообіцяв зробити Лаврін Матвійович своєму улюбленцеві, за обдуманим до найменших подробиць проєктом, мали стояти ангели і сипати на постіль троянди. На верхніх частинах спинок, у головах і ногах, мали сидіти прикуті ланцюгами по два пси й стерегти родинний спокій та подружню вірність. Між верхньою і нижньою поперечинами спинок мали рости небачені в світі кущі квітів, а серед них співати райські пташки. Примостившись біля ковадла, Лаврін Матвійович вечірніми годинами насамоті з увагою і обережністю ювеліра виклепував, вирубував, випалював, виточував, і з безформного заліза поволі з'являлася ангельська постать, а за її спиною виростали широко розкинуті дужі крила. Одна по одній чотири фігури, не схожі між собою в дрібних рисах, але витримані в дусі авторового задуму, опинилися заховані в шафі, і нераз, любуючись ними, Лавріновi Матвійовичу здавалось, що якби в ці його твори вища сила вдихнула життя, то й він сам не зміг би відрізнити своїх ангелів від істот нерукотворних.

Надійшла черга братися за псів, але Максим кинув ковальство і в Лавріна Матвійовича руки до праці не стояли. Чорний смуток оповив його душу. Днів, може, з десяток коваль не заглядав до шафи, де лежали деталі, виходив з кузні разом з усіма робітниками й нудився дома, не знаходячи собі місця. Та докінчити діло підштовхувала його непоборна сила творчого прагнення; вона спонукувала вишукувати якщо не виправдання Максимового зрадливого вчинку, то принаймні заспокійливого його пояснення.

Коваль уявив Максима сліпим цуценям, що сучеться дурненьким писком, шукаючи споживи і теплої ласки. Але проріжуться очі в хлопця, він побачить, хто його пригорнув до себе, жахнеться своєї помилки і повернеться до кузні, мов блудний син до батьківської хати. В той знаменний день Лаврін Матвійович і подарує йому своє ліжко.

І хоч з меншою наполегливістю — бо давалася взнаки несподівано відчута старість — він почав клепати знову. Пси виходили такі несамовито люті, ніби ось-ось мали кинутись на захист свого майстра.

Аж тут завкомівський посланець приніс Лавріновi Матвійовичу листа. Обтерши об штани руки, коваль витягнув з конверта видруковану золотими літерами картку. Завком з радістю повідомляв про шлюб знатної людини заводу, висуванця Максима Копи і Катерини Павлівни Безпальченко, і запрошував шановного Лавріна Матвійовича на весілля, яке відбудеться наступного дня ввечері у клюбі. Коваль довго не зводив очей з блискучих рядків картки, ніби не міг збагнути змісту. До нього підступили цікаві робітники і один з них запитав:

— Що нового пишуть, Лавріне Матвійовичу?

— А це таке, дурниці, — сунувши в кишеню папір, неохоче відповів він і, повернувшись до горна, почав вигрібати жужіль. Лаврін Матвійович мусів перед собою признатися, що покладав надії на повернення Максима марно. Це був самообман. Максим уже за молот не візьметься. Принадна отрута почуття вищости над іншими випита, організм затрусний, а керівні люди подбають, щоб їхній новий спільник не отямився, підливатимуть до чаші нові дози отрути. Не випадково ж завком взявся улаштувати весілля робітникові, який нічим не відрізнявся від багатьох інших робітників, що одружувалися і не мали з цієї нагоди й ламаного бублика. Що ж, хай одружується, Лаврін Матвійович від щирого серця бажає йому щастя і долі, але на весілля не піде, бо там почував би себе, мов батько на страті рідної дитини...

Багато прикрих думок викликало у коваля запрошення, та на Максима він не сердився, а скорше проймався до нього співчуттям і жалем. У Лавріна Матвійовича виникло бажання ще раз зустрітися з своїм молотобійцем, привітати його із шлюбом, а вірніше попрощатися з ним, з таким, яким знає його, поки ще не пізно, бо надійде той час, коли Максим відцурається усіх старих знайомих, бодай того часу не діждати...

Він у Копів не був давно, і його, як відчинив двері, вразила зміна, що сталася в їх хаті. Там стояло стільки меблів, як у крамниці.

— Чи тут є хто живий? — гукнув він з порога.

— Є, є, пролазьте сюди! — відгукнулась десь із кутка Паша.

— А як застрягну — витягнеш? — просовуючись, казав Лаврін Матвійович. Він дістався до Паші, схиленої над шитвом, привітався і сів проти неї.

— Гарний посаг має твоя невістка, — кивнув він на меблі.

— Це не посаг, — відповіла жінка, шиючи. — Це завком привіз Максимові.

— Ого! То посагу і ставити ніде. Дивись, Пашо, як тобі на старості пощастило...

Жінка лише глибоко зідхнула.

— Онукам сорочки шиєш? — запитав Лаврін Матвійович.

— Ні, це стороннім людям.

— А де ж молоді? — не вгавав із запитаннями старий.

— Там десь... — невиразно кивнула Паша головою і нижче схилилася над шитвом.

Лаврін Матвійович бачив, що жінка щось від нього приховує.

— Ех, Пашо, Пашо! — кидав він співчутливо. — І тобі, видно, не дуже весело, та криєшся ти від мене, старого сича. А він усе бачить і все розуміє. Як зі мною ще не поділитися, Пашо, думками, то вже тоді не знаю, хто в тебе ближчий є...



ТРИБУНА У.Н.СОЮЗУ

Рік II Листопад Число 11

Дмитро Галичин

ЯКИЙ УРЯД — ТАКИЙ ВІДДІЛ!

Як кожного, так і цього року кожний Відділ УНСоюзу вибиратиме в місяці грудні, а в деяких випадках, у місяці січні, нову Управу. Приблизно вісім Відділів, на кожних десять, вибирають, звичайно тих самих урядовців до Управи. Ясно, що коли даний урядовець сповняє як слід свої обов'язки, коли він дбає про розвиток Відділу, коли він обслуговує всіх своїх членів однаково та справедливо, тоді добре й правильно поступають члени, коли вони належно оцінюють працю і заслуги такого урядовця і вибирають його знову до заряду в Відділі.

Та є випадки, і то не рідкі, коли вибирається урядника оттак із призвичаєння, або тому, щоб скоро скінчити збори, або також часто тому, бо ніхто інший не хоче прийняти уряду. Коли такі речі діються, а зокрема, коли у Відділі немає особи чи осіб, які хотіли б попрацювати бодай один рік для себе самих та для інших членів, то це дуже сумне явище. Бо праця для Відділу це те саме, що праця для себе самого, праця для членства та для усієї української спільноти. Тому, говорячи про працю поодиноких Відділів, ми можемо майже про кожний Відділ сказати: який уряд — такий Відділ. Вийняток становлять хіба такі Відділи, що є в місцевостях, де вже немає кого організувати. Тут навіть і активний уряд не допоможе до зросту Відділу. У всіх інших випадках є так, що коли уряд активний, тоді і Відділ стає активним. А коли Відділ є активний, тоді не тільки союзове, але і громадське життя росте, процвітає, розвивається. Це видно не тільки в громадах, в яких, крім Відділу УНСоюзу ,немає інших організацій, але також і в таких громадах, де ці інші організації існують. Тому, працюючи для Відділу, ми одночасно працюємо також і для даної громади.

Ось такі думки мусять насуватись нам головно тепер напередодні виборів по Відділах УНСоюзу. Ось тому вибори у Відділі є такою важливою громадською подією, до якої ми не смімо ставитись байдуже, якої ми не повинні легковажити, а навпаки, взяти численну участь у зборах і виборах, та вибрати до Управи таких союзівців, які подбають про зріст Відділу, про його розвиток.

Дбати про зріст Відділу було завжди найважливішим завданням Управи кожного Відділу. Це завдання стає тепер іще важливішим, іще більш пекучим, коли взяти до уваги, що впродовж 1956 року ми під цим оглядом не виказали майже ніякого успіху. Цей успіх ми мусимо виказати в наступному 1957 році, який є передконвенційним роком. Досі завжди так бувало, що в передконвенційному році ведено спеціяльну кампанію за придбання якнайбільшої кількости нових членів. Кожна така кампанія була, звичайно, успішна. Щоб тепер запевнити успіх тій кампанії, яку поведемо в 1957 році, потрібно, в першій мірі, такої Управи, таких урядників, які своєю дотеперішньою працею дають запоруку для переведення успішної кампанії в даному Відділі. Тому то так дуже важливими будуть ці вибори по Відділах УНСоюзу, що їх відбуватимемо в місяці грудні цього року.

Отже, готуймось до цих виборів по Відділах УНСоюзу вже заздалегідь! Візьмім у них численну участь та виберім по всіх Відділах до Управ на 1957 рік якнайкращих союзовців!

Ярослав Падох

ПІДСУМКИ І ПЛЯНУВАННЯ

Кожна людина, не кажучи вже про громадські об'єднання, потребує час до часу спинитися на своїм шляху, щоб оглянутися на пройдену дорогу і водночас зміряти зором шлях, що перед нею. Акція не залишає багато часу до призадуми, зокрема до ширшого плянування майбутньої роботи. Коли вона почалася, тоді вже повинні бути намічені пляни, щоб не переривати її, ставнувши перед необдуманими чи непередбаченими питаннями. Щоб діло йшло гладко й успішно, треба його наперед добре обдумати, спираючись при тому на досвіді з минулої роботи.

Ці завваження особливо актуальні для союзових діячів під кінець кожного року. І само життя і статут вимагають, щоб у м. грудні союзові Відділи відбули збори і на них обрали новий уряд, який керував би Відділом у новому році. На цих саме зборах є найкраща нагода обговорити виконану в минулому році працю і, що не менш важливе, намітити пляни нової роботи. Без одного і другого надійна й успішна громадська установа не обійдеться так, як не обійдеться усяке приватне велике чи мале підприємство.

Першою вимогою успішного переведення річних зборів Відділу є приявність на зборах, коли не загалу, то бодай великої частини членів. Ця проблема в останніх роках виросла до ніколи раніше невідомого значення. Величезна більшість Відділів жаліється на майже тотальне ігнорування відділових зборів загалом членів. На місячні збори приходить горстка членів, а бувають Відділи, в яких члени взагалі не відвідують зборів. Часто це діється тому, що уряд не скликує зборів, хоч це належить до його основних обов'язків. Та частіше це діється з вини самих членів. Тому головним завданням управи Відділу є подбати, щоб на збори, а передусім на річні збори, прибуло якнайбільше членів. Не забуваймо про те, що ніщо інше тільки живі люди, тільки члени, є основою кожного товариства, і коли вони не допишуть, тоді не багато поможе і майно й інші набутки, прискладані товариством. І навіщо здалися найкраще підготовані збори, найкращі пляни, коли не буде з ким вести зборів, а згодом не буде тих, що мали б здійснювати пляни.

Є чимало способів зарадити цьому лихові. Треба не обмежуватися до оповісток у часописі, які так легко не доглянути, переглядаючи газету. Окремі письмові повідомлення дійдуть до кожного члена. Деякі Відділи поділили членів на десятки, і десятники повідомляють всіх своїх членів, при чому щомісяця десятником стає інший член десятки. То знову члени поділені за місцями замешкання, і кожна округа має свого урядника, який постійно пригадує членам їх обов'язок прибути на збори. Ще інші Відділи досягають тої самої мети сумлінною підготовою зборів. На кожні збори, крім обов'язкової програми, вони підготовляють такі цікаві імпрези, які притягають навіть найбільш неактивних членів.

Дальшою передумовою успішности зборів є відповідна, наперед устійнена програма. Багато наших урядів перевантажує програму зборів і збори протягаються надміру довго. Інші думають, що денний порядок зборів, поданий в статуті (§ 93), є такий *обов'язковий, що його ніколи не можна змінити*. Життя диктує порядок нарад, і коли немає якихось справ, немає причини вставляти їх у програму зборів. Статут подає рямовий порядок нарад й управа Відділу може його скоротити або доповнити в міру потреби. Очевидно деякі точки денного порядку завжди повторюються і їх усе треба ввести до програми зборів, але таких небагато.

Якщо йде про програму річних, чи як ми їх привикли називати, загальних зборів, то значна частина наших Відділів виробила в себе, шляхом звичаю, постійну мінімальну програму, яку тільки в особливій потребі доповнює чи змінює. Сюди входять такі точки: 1. Відкриття зборів, 2. прийняття протоколу попередніх зборів, 3. звідомлення уряду, передовсім предсідника і секретаря, 4. звідомлення контрольного комітету, 5. дискусія над звітами і їх одобрення або відкинення, 6. вибори нового уряду, 7. плянування праці на новий рік та закриття зборів. Управа, дбайлива за численність зборів та зацікавлення членів, обов'язково вставить до цієї конечної програми цікаву доповідь, відвідини головного урядовця або діяча

(Закінчення на стор 4-ій)

ВИЯСНЕННЯ І ПОРАДИ

Звороти готівки. — Кожна забезпеченева о р г а н і з а ц і я обіцяє своїм членам зворот частини вплачених вкладок в разі неспроможности члена продовжувати вплату вкладок. Ці звороти обраховані актуаріями, себто знавцями асекураційного діла, й апробовані державними асекураційними властями. Висота зворотів, звичайно, надрукована на третій стороні грамоти або поліси, так що кожний член, отримавши грамоту, може довідатися, скільки він може дістати готівки за грамоту з уплином кожного року вплачування вкладок.

Очевидно, бувають роди забезпечення, які не мають ніяких зворотів. В таких родах забезпечення вкладки низькі, а коли член перестане їх платити, тоді тратить все, що вплатив.

Одно треба запам'ятати кожному забезпеченому в будь-якій забезпеченевій фірмі: ніяка фірма не звертає усіх вплачених вкладок, ні навіть половини вплаченої суми. Звороти завжди подані на грамоті в роді зобов'язання забезпеченевої фірми і над ними було б зайво торгуватись.

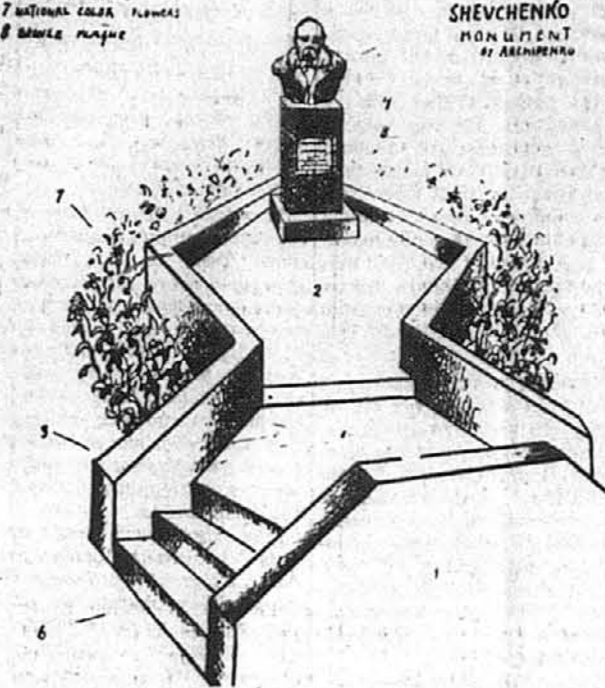
Інші звороти. — Член, що не може платити вкладок, може вибрати таку готівку, яка передбачена в табелі зворотних вартостей на третій стороні грамоти. Припустімо, що якась конечна потреба, якесь нещастя заставило члена вибрати готівку. Очевидно, що такий член тратить забезпечення. Але при цьому він повинен пам'ятати, що це лихо, яке заставило його для відносно малої готівки зрезигнувати із забезпечення, інше, більше лихо, яке може прийти впарі з першим. Член вибрав готівку за грамоту і зрікся забезпечення. Тим часом, за годину, за один день, чи за тиждень його може стрінути лихо, яке буде подвійним нещастям: раз воно нещастя само в собі, а другий раз воно нещастя, бо людина не має забезпечення і не дістане допомоги тоді саме, коли допомога найбільш потрібна.

Щоб оминути цього роду подвійні нещастя, член не повинен вибирати готівку за свою грамоту, але повинен позичити таку саму суму, яка приписана йому на грамоті. Позичивши готівку на грамоту, він повинен надалі платити свої вкладки і задержати забезпечення. На сплату позиченої готівки член має доволі часу, бо може сплатити її, коли йому вигідно.

Буває і таке, що членові не потрібна готівка, але він не може платити дальше своїх вкладок. В такім разі він не повинен вибирати готівки, бо він може продовжити своє забезпечення безплатно. Він може перейти на „виплачене забезпечення", себто бути забезпеченим на меншу суму на ціле життя. Або — він може перейти на „безплатне продовження", себто бути забезпеченим на повну суму, на яку виставлена його грамота, але на обмежений протяг часу. Обидва повищі вартісні звороти теж подані подрібно на третій стороні грамоти.

Г. Герман

ПРОЄКТ ПАМ'ЯТНИКА Т. Г. ШЕВЧЕНКА НА СОЮЗІВЦІ



Як уже свого часу повідомлено, Культурна Комісія при Головному Уряді Українського Народного Союзу запропонувала видвигнути на Союзівці, тому „шматкові України на вільній американській землі" в Кетскильських горах біля Кергонксон у стейті Ню Йорк, пам'ятник Пророкові України, Тарасові Шевченкові. О ф о р м л ю ю ч и цю пропозицію, запропоновано світової слави українському різьбареві Олександрові Архипенкові приготовити відповідний проєкт, що він і зробив. Проєкт цей розіслано тепер поодиноким членам Головного Уряду УНС, щоб вони висловили свою опінію, на підставі якої Екзекутива УНС винесе відповідне рішення. Як довго такого рішення ще немає, проєкт залишається тільки проєктом.

Для інформації членства УНСоюзу варто згадати, що п. Архипенко, заки зробив проєкт пам'ятника, відвідав Союзівку, щоб познайомитись основно з її положенням та вибрати відповідне місце, де такий пам'ятник мав би бути збудований. Узгляднюючи загальну панораму, світла, тіні, дерева, положення будинків і т. п., п. Архипенко прийшов до висновку, що найбільш відповідним місцем на такий пам'ятник був би горбок „роздоріжжя" при звороті з в'їздової дороги в напрямку до Гостинниці. Ті що знають Союзівку, пам'ятають, що звернувши з в'їздової дороги до Гостинниці, по лівому боці є чистий від дерев, вкритий на весні і літом зеленою травою горбок, своєрідний півострів, що його відмежовує в'їзд на Союзівку, дорога до Гостинниці і дорога до Веселки. На тому горбку, відмежованому з трьох боків дорогою, мав би стати пам'ятник Шевченкові.

Під пам'ятник мала б бути насамперед відповідно приготована площа на тому горбку, на який з двох боків вели б сходи. Подана при цьому фотокопія проєкту пам'ятника вияснює теж його подробиці. Бюст Шевченка був би побільшенням відомого бюсту, що його п. Архипенко виконав кілька років тому та який вважається загально за один з найбільш вдалих. На гранітному п'єдесталі, на якому буде приміщений бюст мала б бути вмурована бронзова таблиця з так дуже актуальним для нас, американських українців, цитатом Шевченка: „І ЧУЖОМУ НАУЧАЙТЕСЬ, СВОГО НЕ ЦУРАЙТЕСЬ".

ОСНОВА НАШОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ

Грецький математик Архімед, основоположник механіки, винайшовши підойму, казав: „Дайте мені основу, на якій би я став, і я порушу землю". Для кожного уважливого спостерігача і знавця нашого американсько-українського спільнотного життя ясно, що ролю тієї основи для нашого життя становить саме Український Народний Союз.

Вже написано і ще можна б написати не одну історію в доказ цього твердження. Із заснуванням Українського Народного Союзу понад 62 роки тому почалось це наше зорганізоване життя в цій країні. На базі Українського Народного Союзу воно весь час розвивалось і розвивається. Створивши собі цю основу у формі Українського Народного Союзу та ставши на неї твердою ногою, американські українці вже не раз „порушували землю" в багатьох творчих і корисних ділянках свого життя. Правда, воно сьогодні розрослось у велике дерево, що має багато галузей і відгалужень. Але, яку б з них не досліджувати, по якій з них не йти б, ми завжди дійдемо до того самого кореня, до тієї самої основи: Українського Народного Союзу.

З цього і висновок ясний. Як довго міцна наша основа, як довго розвивається і міцніє Український Народний Союз, так довго ростиме і розвиватиметься наше зорганізоване життя, так довго ростиме і розвиватиметься наша спільнота.

Цю істину збагнули вже 72 тисячі наших громадян, що є членами УНСоюзу, з цього здають собі справу наші чужонаціональні приятелі, що ставляться з найбільшою увагою до УНСоюзу, і це знають всі вороги українського народу та українського розвитку, що поставили собі за перше і, на щастя, даремне завдання підірвати цю основу українського життя в Америці, бо знають, що тоді зниділо б і заникло саме життя.

На превеликий жаль, з цих істин не здають собі справи ще багато українців у цій країні та в Канаді, між ними деяка кількість навіть свідомих людей і щирих патріотів. Бо коли б вони здавали собі з цього справу, то УНСоюз нараховував би сьогодні не тих неповних ще 72 тисячі членів, але бодай вдвоє стільки, і наші люди, ставши на таку непохитну основу, як УНСоюз, могли б використати свої сили та свою енергію в найбільш раціональний спосіб і найбільш корисно для нашого життя та нашого розвитку.

З цього ми повинні здати собі справу головно тепер, коли світ знову починає дрижати і кожний день може поставити нашу спільноту перед величезним і справді історичним завданням — дати свій вклад у справу визволення України. Правда, ми маємо сьогодні для поодиноких справ наші загальні репрезентації. Маємо Український Конґресовий Комітет для політики, маємо Злучений Український Американський Допомоговий Комітет для харитативних завдань, але при цьому ми повинні пам'ятати, що й для цих репрезентацій УНСоюз становить головну базу, завдяки якій вони можуть виконувати свої великі і шляхетні завдання.

Ці істини ми повинні пам'ятати, зокрема, в грудні, місяці загальних зборів місцевих Відділів УНСоюзу, на яких підсумовується переведену впродовж року працю та плянується працю на майбутнє. Нам треба пам'ятати, що УНСоюз великий і сильний не тільки кількістю своїх членів та мільйонами свого майна, але в першу чергу ідейністю, активністю і жертвенністю своїх членів. Тому то на річних зборах Відділів УНСоюзу треба поробити з цього відповідні висновки та винести відповідні постанови.

У першу чергу треба подбати й докласти всіх зусиль, щоб у зборах Відділів взяло участь якнайбільше його членів. Кожні збори, а річні зокрема, повинні бути не трудом, але обов'язком і приємністю кожного члена.

Головним предметом нарад на річних зборах є і повинні бути завжди звіти з діяльности, вибір нової Управи та пляни праці на майбутнє. Ці три головні точки нарад повинні проходити саме у свідомості того, що УНСоюз є базою всього нашого життя, є не тільки славою нашого минулого, але і великим зобов'язанням нашого сучасного та великою відповідальністю за наше майбутнє. А коли мова про це майбутнє, то на наших річних зборах ми повинні, зокрема, подумати про нашу молодь, повинні подбати та вжити відповідних заходів, щоб якнайбільше тієї молоді згуртувати в рядах УНСоюзу, а далі всіми своїми силами і засобами — піддержати ті заходи, що їх для тієї молоді і в ім'я майбутнього нашої американсько-української спільноти робить централя УНСоюзу, при чому згадати б тільки про дитячий журнал „Веселку", на фонд якої кожний Відділ повинен на своїх річних зборах асигнувати відповідну пожертву, про курси українознавства на Союзівці, для яких заможніші Відділи повинні призначити стипендії, про підтримку молодечих організацій, спортових акцій і т. п. Очевидно, що на тих зборах треба обдумати і обговорити в першу чергу справу дальшого збільшення рядів членства УНСоюзу, бо членство є основою тієї основи, якою для нашої спільноти є УНСоюз. Під цим кутом і з такими міркуваннями бажаємо всім Відділам УНСоюзу найкращих успіхів у їх річних нарадах та в їх плянуваннях.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВІДДІЛІВ УНС НА ГРУДЕНЬ: БАГАТОЛЮДНІ РІЧНІ ЗБОРИ, НАЙКРАЩИЙ НОВИЙ УРЯД І НАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ!

† Д-р Лука Мишуга

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

(17)

Одиноким духовим і організаційним зв'язковим була в тих давніх часах, як пише один з дописувачів, „Свобода", бо лише вона доходила до відвічних лісів бразилійських і до поселених там українських громадян. Вона подавала також точні відомості про польські колонії в Бразилії (списані поляком проф. Семірадзьким), бо в тих колоніях було поважне число українців з Галичини, яких треба було втягнути до зв'язку з українськими громадами.

Вона впливала на вироблення світогляду бразилійських українців, не жаліючи часами і гіркого слова. Коли „Газета Польська", видавана в Бразилії ,почала 1906 р. друкувати протести з підписами поляків і українців-імігрантів, в яких були відрнопідданчі заяви льояльности „найяснішому панові", себто австрійському цісареві Францові Йосифові, „Свобода" з 26 жовтня 1906 р. відізвалася до бразилійських українців в статті „Раби на вільній землі", між іншим, ось як:

„Чим горщок накипить, тим його й чути. Правду цієї поговірки бачимо в житті дуже часто, особливо на українцях в Америці. В старім краю товкли нашому українцеві в голову про доброту та прихильність „найяснішого тата", і ось він, наслухавшися цього, і в Америці не годен позбутися тих „високих ідей" і готов кидатися на кожного, хто відважиться повстати проти „маєстату найяснішого тата". Ми не можемо надивуватися рабству галицьких рутенців, що навіть тут, на вільній землі, лижуть руку, яка їх била в краю і через яку вони мусіли аж за море втікати. Є це сумне свідоцтво політичного виховання всіх тих українців, що підписували повищі протести, а це гірше свідоцтво для тих, що їх так виховали".

„Свобода" раз-у-раз обговорює в бразилійських дописах з місць, як вдержати український характер заснованих нашими імігрантами осель, закликаючи наших людей братися до ремесла і промислу та до торгівлі, бо з браку наших торгівців та ремісників напливає до наших осель чужий елемент, який опановує дуже скоро наші оселі й надає їм неукраїнський характер. Самі знаємо, писала „Свобода", яку велику шкоду поносимо в старім краю через те, що в наших містах на нашій землі так мало маємо своєї інтеліґенції й свого міщанства, своїх ремісників і торгівців. А в Бразилії спричинюємо такий самий стан з власної байдужности, бо українець не дасть навчитися, що з купецтва і ремесла можна скорше доробитись, як з управи бараболь, фасолі й т. п.

б. Українці в Канаді

Але в Канаді теж уже були наші браття. І теж без опіки. І ото рішає УНСоюз вислати одного з найдіяльніших своїх членів, о. Нестора Дмитрова, до Канади перевірити відносини, у яких доводиться жити нашим українським поселенцям.[7] І так виїхав співробітник „Свободи" о. Н. Дмитрів, як перший український священик, до Канади і перший почав містити в „Свободі" інформації про тамошні наші громади,[8] а описи ті „Свобода" видала ще й окремою книжечкою („Канадійська Русь"). Як ті описи виглядали, пізнаємо хоч би з опису відвідин о. Дмитровим іміґраційного дому у Вінніпеґу в товаристві першого українського іміґраційного урядника К. Ґеника (народного вчителя з Коломийщини):

„Я застав тут наших кільканадцять родин головно з борщівського повіту, що лише стид приносять нашій нації. Сидять декотрі уже по кілька місяців. В одягах красних, з волоссям довгим, брудні, нуждені. Ані суди Боже намовити їх, щоб попереберали́ся. Кажуть, що віру свою загублять. А одна жінка загрозила своєму чоловікові, що втопиться, або повіситься, як він посміє собі волосся обстригти".

Або:

„Приходить родина з Галичини. Чоловік, жінка і 8 дітей. По дорозі всі гроші видали. Аґенти видерли в них останній цент. Голі, босі, брудні, бідні, чисті жебраки за'їжджають до іміґраційного дому. Заряд іміґраційного дому —ломить руки і не знає, що почати з тими нещасливими людьми. Добрі люди скидаються по пару центів, і родина має на якийсь час на виживлення".

Та вкінці знайшли чоловікові роботу. Заробляє по 50 центів денно. Житя дуже дешеве. І він живе — у його поняттю по-панськи. Та ані думати не хоче покидати місто і йти на фарму! А це зле, бонезабаром добрих дарованих фарм не буде.

Та є потіха. Є нею наші дівчата. Ті найскоріше вивчують англійську мову, і світова культура дуже швидко їх чіпається.

А які дівчата, такі будуть господині, такі будуть матері; а які матері, такі будуть діти, така буде наша будучність у Канаді.

Та це в будучності. А тепер пересувається перед нами в описах одна картина за одною, одна болючіша від одної, як ті перші переселенці йдуть на гомстед (наділ), на „святу земленьку", в тім зрезиґновані, що коли нам уже гаразду не буде, то бодай наші діти не будуть такими жебраками, як ми.

Не бракує в тій драмі і таких сцен, як в іміґраційнім будинку в Дофін, де зібралися французи, шведи, німці, російські жиди, шотляндці, поляки, ну й українці. Ось народ той розбирається і ладиться до спочинку:

„Один свище, другий щось балакає і сміється, там у куті хреститься побожний француз, а на середині хати, як у себе вдома, лупить поклони наш мужик, аж гук розходиться по хаті. Народи дивляться на ту гімнастику. Не розуміють, що це значить. Сміються, аж за боки хапаються. А вкінці гадають собі, що воно так перед сном мусить бути".

Таке і тим подібне висланець „Свободи" й У.НСоюзу підглянув. Йому треба було підглянути всі ті лихі сторони, що не дають нашому чоловікові піднятися вгору і дістати належний пошанівок. Треба було потішати і розраджувати людей, мандруючи від колонії до колонії серед снігів і бродити у водах, щоб добитися вкінці до добутку нашого селянина, і „постіль, стіл і лавка, на якій сидить ґазда — це ціла хата".

(Далі буде).

[7] Звіт з IV конвенції УНСоюзу, „Свобода", ч. 25, 1897.

[8] „Свобода", ч. 17, 1897.

Степан Куропась

УНСОЮЗ — ПОКРОВИТЕЛЬ СТАРЦІВ

Доля старців є незавидна. Минає час і здорові, молоді люди стають старцями, як мають щастя, як є здорові. Бо немічних ніхто не хоче, хіба стейтові інституції. В противенстві до сиріт і обездолених дітей, яких беруть інституції сиротинці, адоптують нові родичі і т. п., на незабезпечених старців дивиться суспільність як на непотрібний тягар, як на заваду. Бо з дітьми зв'язана будучність, а зі старцями минувшість.

З цієї ситуації здають собі справу державні, стейтові і приватні інституції й вони змагають до того, щоби долю старців полегшити, уприємнити, зробити так, щоб старці не чулися завадою і не чекали на свою смерть з думкою, що вони були непотрібами, що дурно хліб їли.

Тому всі ті інституції, заки приймають старців до своїх заведень, намовляють їх доживати віку при своїх дітях, знайомих, кревних і т. п. Щойно коли зайде така ситуація, що родини немає чи при родині жити старцям неможливо, тоді треба їм йти або до дому старців або до старечих інституцій.

Є велика різниця між домом старців і інституцією старців. У зв'язку з питанням старців в рямках УНСоюзу, я інтересувався тим питанням і відвідав два доми старців, жидівський і норвежський, та стейтову інституцію для старців, всі в Шикаґо. Проблема старців все була темою розмов і на річних засіданнях головного уряду УНСоюзу, і на конвенціях. Ніхто не знав, скільки є в Союзі старців і кого до них зараховувати, а зате було багато голосів про те, щоби заопікуватися долею старців.

Старівся УНСоюз, старілися його члени, і треба було зайнятися їх долею. А що Союз не мав свого дому для старців, то треба було їх розміщувати деінде. Таких випадків не було багато, бо українські старці живуть при родинах і або вмирають при праці, або доживають віку при дітях. Звичайно жінки живуть довше за своїх чоловіків, так що старці чоловічого роду вмирають переважно за життя своїх жінок, а жінки-старці можуть краще погодитись з дітьми і внуками. Але всім здавалося, що проблема старців дозріла і треба свого дому старців, бо принагідне р о з м і щ у в а н н я старців не відповідає повазі Батька-Союзу. Я сам завіз одного союзовця з Шикаґо, п. Петра Кулиняка, члена 252-го Відділу, до Словтсбурґу коло Ню Йорку, до дому старців, що його вдержують сестри Василіянки. Застав там вже кількох старців-союзовців, між ними члена 133-го Відділу з Нюарку, п. Мниха. Я запам'ятав його ім'я тому, що він з усіх був найздоровіщий, сам доглядав інших і домагався від мене газет і книжок, щоб знати — як казав — „що є з Україною".

Здавалося, що, з набуттям Союзівки, УНС розв'язав питання дому старців. Є досить будинків, гарний клімат, і чого більше для щастя треба це старцям?

Правда, Дім Старців це коштовна інституція. Треба сталого догляду, треба лікаря, кухаря, обслуги, треба грошей. А УНСоюз не має на це спеціяльних фондів. Всі фонди мають своє призначення, і конвенційні делеґати ніколи ні подбали, щоби створити фонд старців, до якого кожний член платив би кілька центів місячно. Але треба було відважитися на виступ в справі старців, щоби вдоволити тих, що все горлали „Союз не дбає за старців". Остаточно все вже підготоване, вибраний вже дім (а мав це бути „Захист" на Союзівці), обговорено справу коштів і догляду старців, створено на Союзівці „Захист для старців" і проголошено прийом старців. Але, на загальне здивування всіх, зголосився всього один старець, член 106-го Відділу з Шикаґо. За кілька місяців і цей одинокий або роздумався або його діти перемовили і він зрезиґнував зі свойого домагання. Так, отже, маємо Захист для Старців, а не маємо старців.

Який є фінансовий бік справи опіки над старцями?

Норвежський Дім Старців „Бетесда" на Нордіка евеню в Шикаґо існує вже 60 років. В 1954 році добудовано коштом 750.000 долярів нове крило дому. Тепер Дім має 489 кімнат і дає приміщення для 141 старців, з цього 73 жінок. Чекають на прийняття до Дому 165 людей. Кожний старець має окрему кімнату, яка є його аж до смерти. Він може в ній мати все, на що його стати. Може приймати гостей, може виїздити в гості чи на вакації. Секретар цього Дому з притиском все повторював, що Бетесда є „домом", себто старці почувають себе там як дома. Приймають туди і людей хворих, прикованих до ліжка. Кошт вдержання одного старця виносить тепер 108 дол місячно. На покриття цього видатку є стареча пенсія і стейт додає 24 дол. Разом 89 дол. Дальших 19 дол. на кожного Бетесда організує сама. Вона має звичайних членів, що платять 1 дол. річно, і дожиттєвих членів, що платять одноразово 25 долярів. Має 10 різних жіночих організацій що працюють для неї. Вони влаштовують збірки, базарі, обіди, пікніки і т. п. Управа організує збірки з нагоди Різдва чи Нового Року або Свята Подяки. Це дає потрібні фонди і старці нічого не доплачують. Треба ствердити, що згаданий Дім Старців не настоює, щоб старець віддав все своє майно при вступі. Жадає лише, щоби нові люди запевнили собі кошти похорону, які виносять 700 дол. Якщо вони цього не всилі зробити, ховають його коштом стейту за 225 дол. Багато з заможних старців записують своє майно на Дім. До таких належить пані Крабел, образ якої висить при вході у вестибюлі, а під ним горить вічне світло.

В міській інституції для старців на Савт-Сайді старці живуть в гуртожитках. Вони не почувають себе дома, не можуть вільно собою розпоряджати, встають і йдуть спати „на дзвінок", і взагалі підлягають дисципліні життя в казармах. Скорше вимирають, а свої асекураційні поліси віддають при вході. Удержання одного старця коштує там 109 дол. Бетесда має 45 людей персоналу, а міський дім два рази більше на таке саме число старців. Пересічно для обслуги трьох старців працює в Бетесді одна людина, а в міському інституті півтори людини. Лікар приходить до Бетесди щоп'ятниці, а в міській інституції щоденно.

Приклад з тих двох родів інституцій я навів тут на те, щоби представити читачам, які кольосальні кошти є зв'язані з Домом Старців. А проте УНСоюз, який не має окремих фондів, не має окремих організацій, щоби йому допомагали, відважився на створення Захисту для старців. Тому УНСоюзові правильно належиться й ім'я Покровитель Старців!

Підсумки і плянування

(Закінчення зі ст. 3-ої).

рю, виступ дітей членів Відділу тощо. Плянове і дбайливе приготування програми зборів збільшить число приявних на цих зборах і запевнить ще більше на зборах чергових.

Зборами, за статутом (параграф 100), проводить предсідник Відділу. Він же повинен дбати про те, щоб звіти, дискусія над ними і всі інші точки програми проходили швидко і не в атмосфері важкої і непривітної формалістики, але серед привітного, а то й веселого настрою. Адже ж річні збори це не поминки по минулому році, але радше народження нового, і, коли учасники зборів собі того бажатимуть, кращого року. У звітах слід підмітити те, що основне, залишаючи для письмових звідомлень нецікаві цифри та перелік маловажних фактів і подій. Дискусія повинна заторкувати тільки дійсно важливі, зокрема спірні, справи.

Особливо важливим для будучности Відділу є належне переведення виборів нового уряду. Прийнявся серед наших, не тільки союзових, товариств звичай, що уряд, який уступає, на своїм останнім засіданні призадумується над особами, які найбільше заслуговують на те, щоб увійти до нового уряду. Як в тих нарадах, так і на загальних зборах, треба залишити на боці всі інші міркування, а керуватися при виборах тільки вимогою добра Відділу. Бо який уряд, такий Відділ, а які Відділи, такий цілий Союз.

Ці побіжні завваження треба мати на увазі всім нашим відділовим діячам, коли вони будуть вже незабаром приготовляти чергові річні збори.

Петро Кучма

30 РОКІВ „ДНІСТРА

Увійшло вже в традицію Українського Д о п о могового Т-ва „Дністер", 361-го Відділу Українського Народного Союзу, що воно кожних п'ять років відзначає своє існування й діяльність окремою згадкою та святкуваннями.

У 1956-му році ці святкування мають, зокрема, урочистий характер, бо в ньому припадає ювілей 30-літнього існування „Дністра".

Членство „Дністра" завжди гордилося приналежністю до свого Т-ва, бо цей Відділ впродовж свого існування не лише організував та ніс допомогу сотням своїх членів, але й відіграв також важливу ролю в українському національно-громадському житті в Америці та сповнив свій патріотичний обов'язком супроти усього українського народу в його державницько-визвольних змаганнях.

Для виконання цих завдань Українське Допомогове Т-во „Дністер" було зорганізоване 26-го листопада 1926 року з двох менших Відділів УНС, що також мали свої допомогові каси, а саме — т-ва „Вільні козаки міста Львова" та т-ва „Вільність в Америці".

З моментом цієї злуки почалась жвава організаційна й забезпеченево-допомогова діяльність, а одночасно й жива участь в українському національно-громадському житті.

Вже в самих початках свого існування прийшлося „Дністрові" поборювати великі трудноці, а саме наплив у його ряди большевицько-комуністичних елементів, які інтенсивною пропаґандою й аґітацією намагалися здобути членів для комуністичної ідеології. Ця боротьба проявлялася в формі дискусій на кожних зборах „Дністра" поміж національною та інтернаціонально - комуністичною групами й закінчилася усуненням підривних комуністичних аґентів із лав членства.

У ділянці допомогової діяльности „Дністра" треба на першому місці поставити організацію товариської каси, яка виплачувала хворим членам допомогу в сумі 14.00 долярів тижнево. Через те, що членські вкладки в порівнянні з виплачуваними допомогами були дуже низькі, бо всього 0.50 дол. місячно, виявилася потреба зреформувати в 1932-му році так висоту вкладок, як і форму та висоту допомоги.

За тридцять років свого існування каса Т-ва „Дністер" виплатила своїм хворим членам допомогу в сумі 74.471.-00 дол., а родинам померлих членів посмертне в сумі 23.-400.00 дол., так що на запомоги членам виплачено разом 97.871.00 дол.

З вкладок на запомоговий фонд для хворих вплинуло тільки 60.956.45 дол., а решту, тобто 13.514.55 дол., треба було доплатити з каси. На посмертний фонд каса отримала вкладки на суму 33.-925.80 дол. і з цього фонду на виплату посмертних допомог осталося 10.525.80 дол.

Впродовж 30-ти років „Дністер" вислав до Головної Канцелярії УНС членських вкладок на суму 795.016.49 дол. За той час було 182 смертних випадки. Родинам померлих членів виплатив УНС бенефіти на суму 107.-500 дол. Вплати на ці бенефіти винесли лише 66.502.39 дол., значить, УНС доплатив до посмертних допомог 40.-997.61 дол. Додатково члени отримали від УНС запомоги в сумі 9.000.00 дол.

Уряд і членство Т-ва „Дністер" вже від перших початків свого існування поставили собі на меті допомагати матеріяльно українському народові за океаном, який, після поразки у визвольних змаганнях, опинився в неволі окупанта і простягав руки по допомогу до української еміґрації тут, у Новому Світі. І не було таких національних цілей і потреб, на які Т-во „Дністер" не склало б своєї пожертви. Про це свідчить довгий список допомог, що зберігся в архіві „Дністра". Передусім звернено увагу на потреби українського шкільництва в Галичині, що існувало там під назвою „Рідної Школи". Святим обов'язком кожного члена було скласти на потреби шкільництва свою пожертву з нагоди коляди чи писанки. Про жертвенність „Дністра" на „Рідну Школу" може дати свідоцтво тодішній делеґат „Рідної Школи" на американському терені Лев Ясінчук та похвальні грамоти з признанням „Дністрові" за його жертвенність, видані „Рідною Школою".

Визвольна боротьба українського народу, а далі й його боротьба з окупантом на рідних землях, вимагали також великої уваги, моральної й матеріяльної допомоги американсько-української еміґрації. І тут Т-во „Дністер" живо відгукувалося, жертвуючи на такі цілі й потреби, як допомога воєнним інвалідам, поводянам, діячам культури, Пластові, визвольній боротьбі Карпатської України, воякам Української Повстанської Армії, сліпцям, висилка ліків на серцеві недуги й недуги паралічу, допомога збігцям із Куби. Завершенням цієї великої допомогової акції, була поміч збігцям-скитальцям Другої світової війни. „Дністер" жертвував і на загально-національні потреби українського життя в Америці, як ЗУАДК, УКК, фонд „Свободи", фонд „Веселки", датки на покриття коштів протестаційних віч і парад льояльности, датки на потреби Американського Червоного Хреста, Українсько - американських Ветеранів і інші. Жертвування також з нагоди ювілеїв та з'їздів братніх Відділів УНС та інших українських установ, товариств і організацій. Сума всіх пожертв, складених „Дністром", впродовж 30-ти років його існування, винесла 29.365.00 дол.

Немалою була участь „Дністра" в українському культурно-освітньому житті, зокрема в ділянці аматорського театру. Кожного року „Дністер" ставив дві сценічні вистави в Ню Йорку. Ці вистави мали велике виховне значення не лише для членів „Дністра" і їхніх родин, але й притягали широкі кола українського громадянства Ню Йорку й околиці.

До цієї ділянки діяльности треба зарахувати теж доповіді та бібліотеку-визичальню з 550 томів для користування членів.

Швидко після злуки „Дністер" виріс на один з найбільших, найсильніших і найактивніших Відділів Союзової родини. Перевагу в чисельності членів „Дністер" затримав аж до 1950 року, коли то на перше місце щодо кількости членства висунувся 221-ий Відділ УНС у Шикаґо, завдяки напливові новоприбулої еміґрації. Членство „Дністра" зменшилося також внаслідок відходу старших віком членів, що виплатили свої грамоти.

На жаль, в останніх роках помітне збайдужіння загалу до громадсько-національного життя. Це створило деякі труднощі Відділам УНС в здобуванні нових членів. Зокрема, великим ресурсом у постачанні нових членів, що продовжували б та розгортали почате піонерами союзове діло, повинні бути новоприбулі еміґранти та народжене тут з американських батьків молоде покоління. Покищо не видно серед тих двох груп більшого зацікавлення й зрозуміння забезпеченево-допомогової діяльности на братській базі. А Відділи УНС потребують поповнення новим членством, бо старі піонери відходять від активної роботи чи то через поважний вік, чи через виплачення грамот, чи, врешті, через природний відплив — смерть.

Ось у короткому перегляді важливіші етапи життя, праці і осягів „Дністра" впродовж 30-ліття його існування. В його житті хвилини веселі перепліталися з сумними. До приємних треба зараховати товариське життя членства з веселими забавами, бенкетами, пікніками, прогулянками. До сумних — 182 смертні випадки членів. Смерть члена, це смуток і страта не лише для його родини, але й для організації. Перед ними Т-во „Дністер" склонить свою голову.

Закінчуючи цей перегляд, від імени Т-ва „Дністер" треба висловити вдячність усім українським установам, товариствам і організаціям за їх завжди щире та прихильне ставлення до нього.

Одночасно „Дністер" висловлює свою надію, що в його ювілейному році ряди Т-ва поповняться новими членами, які продовжуватимуть світлу традицію товариства та його діяльність в ділянці допомоговій і громадській, яку так гарно започаткували піонери Т-ва й розгортали впродовж 30-ти років пізніші його члени.

Членство в Українському Народному Союзі — це ваш національний обов'язок і особистий інтерес! Вступайте в члени У. Н. Союзу!

ВИПЛАЧЕНА ГРАМОТА

Були часи, коли українські допомогові організації забезпечували своїх членів тільки на ціле життя. За таке забезпечення член платив на протязі всього життя, але платив низькі вкладки, які були вигідні для людей з малими заробітками або для таких, що завжди шукали за дешевим забезпеченням.

Забезпечення платне по смерті з вкладками на ціле життя має теж свої добрі прикмети, поминаючи низькі вкладки, бо членство в УНСоюзі має далеко більше значення як те, що представляє собою посмертна допомога. Кожна людина прагне товариського оточення, а таке оточення знаходять члени УНСоюзу у своїх Відділах. Зацікавлення організаційними справами зв'язують членів з організацією не на рік-два, але на завжди. Таких членів не журить те, що вони за життя будуть змушені покинути організацію з виплаченою грамотою, бо їхнє членство триває ціле життя.

Трохи інакше представляється справа молодій людині з виглядом на довгий майбутній вік. Його лякає те, що він зобов'язує себе на ціле життя нести тягар забезпечення, а думає він дожити старечого віку. Тому 20-літня грамота виглядає йому легшою до сплачування, як грамота з вкладками на ціле життя.

УНСоюз почав видавати 20-літні грамоти в 1925 році. Були це 20-річні вивінувальні ,ендавмент) грамоти і грамоти платні по смерті з вкладками на протязі 20 років. Видає їх і досьогодні коли приблизно 60 відсотків усіх дорослих членів мають в тих двох родах забезпечення.

Ситуація з 20-річними грамотаме набирає поважного значення по упливі 20-ох років, коли член, виплативши таку грамоту, перестає бути членом. Члени, що платили вкладки на вивінувальні грамоти, беруть за грамоти готівку. В час теперішньої дорожнечі готівка скоро минається, а член залишається без забезпечення. Тут можуть зарадити відділові секретарі, бо вони передають таким членам вивінувальні чеки. Таких членів треба переконати — щоб вони вибрали нову грамоту, бо їм надалі потрібно забезпечення, та й мають готові гроші на заплачення внесків.

Члени, що виплатили свої грамоти в клясі P-20, залишаються членами, але неактивними. По 20-ох роках вони мають одиноке право — розпоряджати своїм забезпеченням. Вони не мають права приходити на організаційні збори і рішати про організаційні справи. Це їх найбільше болить, а зарадити цьому вони можуть тільки додатковим забезпеченням себе, значить, вибранням додаткової грамоти.

З додатковими грамотами дуже часто зв'язаний цей клопіт, що вік члена не дозволяє йому вибрати додаткову грамоту. Заки член опам'ятався, що його грамота „дозріває", його вік підвищується, а коли він рішився вибрати додаткову грамоту — вже запізно. Тут знову можуть зарадити відділові секретарі, звертаючи увагу таким членам, що їхні грамоти добігають кінця.

Треба згадати про членів, які забезпечені на малі суми 500 або 1000 долярів, а які можуть позволити собі на більші суми забезпечення. В теперішній дорожнечі ці суми — це дрібний гріш. Тому кожний член повинен подумати про підвищення суми свого забезпечення, поки його вік на це дозволяє.

Г. Герман

НЕВІДЖАЛУВАНА ВТРАТА

Американсько - українська громада втратила ще одного з своїх піонерів, і то одного з найкращих.

Іван ПАВЛОВСЬКИЙ був ще не старий віком, бо мав тільки 63 роки. Проте він вступив до Українського Народного Союзу вже у своєму 18-му році життя і впродовж повних 45 років був його вірним сином та одним із найкращих організаторів-громадян. Він належав до тих селянських дітей, які, прибувши замолоду до Америки, тут доповнювали свою освіту та зміли направду об'єднати свою любов до нової Батьківщини із любов'ю до незабутньої Б а т ь к івщини-України. Народився він у Гніздичеві Жидачівського повіту в Східній Галичині, а доля закинула його до Йонґставну в Огайо, де він і помер 20 жовтня ц. р., як довголітній секретар тамошнього 230 Відділу УНСоюзу. Він був організатором буквально на всіх ділянках українського життя. Зорганізував був сам або в тісній співпраці з іншими, такими як він ентузіястами, Театральний гурток, Січ, безліч віч і маніфестацій. Належав до найкращих промовців не тільки серед українців, але в цілому повіті. Був меткий і активний; розумів, що без матеріяльних пожертв нема творчого діла і тому і сам не щадив грошей на народні цілі і при кожній нагоді уладжував збірки. Був довший час головою церковної громади в місцевій парафії і поклав для неї великі заслуги. Гідно репрезентував місцеву українську громаду перед приїжджими гістьми та завжди приймав у своєму домі гостей чи то з Централі УНСоюзу чи інших установ. І тому теж вістку про його смерть прийняли всі з щирим і найбільшим смутком, а на його похорон прийшли сотні людей. Хоронили його три священики. Американський духовник виголосив промову англійською мовою, а о. О. Олексів українською. Його осиротіла Родина може мати потіху в тому, що оплакує Його направду вся наша громада. Вічна Йому Пам'ять!

Д. Базів

А. Драган

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В МИНУЛОМУ І СУЧАСНОМУ

(16)

Не належить до теми цієї статті переповідати історію УККомітету. Її знайдуть заінтересовані в Ювілейних Альманахах УНСоюзу в 1944 і 1949 рр. Згадаємо тільки, що після всіляких криз і труднощів, Український Конґресовий Комітет, при допомозі УНСоюзу, був зреорганізований з кінцем 1943-го року, а в січні 1944 р. відбувся у Филаделфії Другий Конґрес Американських Українців, в якому вже не взяли участи ліво-соціялістичні елементи, що, тим часом, використовували коньюнктуру американсько-совєтської приязни та провадили справжню комуністичну оргію проти Українського Народного Союзу.

Це були тривожні часи не тільки для американських українців, але й для американського народу, з тою тільки різницею, що розпучлива комуністична і прокомуністична зґрая та її свідомі й несвідомі помічники напастували українців, зокрема Український Народний Союз, одверто, а свою підривну роботу проти Америки вели тоді всілякі Гіссли і Розенберґи скрито й таємно. Тим часом на книжковому ринку появилась в 1942 р. „найліпше продавана" книжка „Саботаж" авторства А. Кагна і М. Саєрса, видана у видавництві Гарперс і Брати, та в якій головними „саботажниками" виходили УНСоюз і д-р Л. Мишуга, як головний редактор „Свободи", органу УНС. Проти УНС і „Свободи" велась страшна комуністична кампанія, майже не було дня, щоб в пресі і радіо не було найогиднішої лайки на „українських нацистів". Червона п'ята колона вже майже тріюмфувала, змобілізувавши не тільки вулицю проти УНС та українців взагалі, але й деяких відповідальних американських коментаторів, між ними й відомого Волтера Вінчела. Членів УНСоюзу в деяких випадках почали, збаламучені комуністичною пропаґандою підприємці, згл. наставники по фабриках викидати з праці або грозити втратою праці і навіть „дальшими консеквенціями". Большевицька наґінка на УНС зокрема і залюбки користувалась спровокованим нею фактом, що в грудні 1941-го року департамент скарбниці був помилково на кілька годин заморозив фонди УНСоюзу, а державні власті безпеки перевели перевірку редакційної кореспонденції „Свободи". І дарма, що опісля самі ці власті зі свого поступку виправдались та що фонди УНС вже того самого дня, коли було наспіло повідомлення про їх замороження, були знову звільнені до виплат, комуна використовувала ці факти, як засіб морального терору проти членів УНС. З жалем приходиться ствердити, що в тій страшній комуністичній баталії проти УНС, яка як це тепер кожному, зокрема американцям, аж надто добре і при цьому болюче видно, була скерована проти самої Америки, намагались пекти свою маленьку печеню й всілякі наші „національні" слабодухи та коньюнктуристи. Тільки зі соромом за них можна б про ці речі сьогодні писати.

Украïнький Народний Союз і „Свобода" в тій забрудненій червоною п'ятою колоною загальноамериканській воді не тільки не здавали своїх позицій, але, навпаки, мужньо видержали на своїх постах. Авторів і видавців „Саботажу" заскаржено до суду й процес виграно, а всі наклепи на УНС і „Свободу" та її редактора, надруковані в тій книжці, були формально відкликані, як брехня. Вся Америка пережила тоді справжнє божевілля підступної совєтсько-американської дружби, а УНСоюз і „Свобода" були між тими нечисленними вимками, що йшли проти течії та ані на хвилину не перестали вказувати на виявлену після війни всю велику загрозу тієї „дружби". І тут з найбільшим признанням треба підкреслити характер, відвагу та патріотизм десятків тисяч членства УНСоюзу, що разом зі своїм головним урядом видержали у нерівній битві, більше ніж виправдуючи надану УНСоюзові горду назву „української заморської твердині". В тих важких часах УНСоюз не потребував уже переживати організаційної кризи. Він же мав виховані в твердім українськім національнім дусі маси й ряди членства УНСоюзу, що в тому часі не тільки не зменшувались, але постійно збільшувались.

Рівночасно з тією відсіччю усім ворогам, УНСоюз брав найактивнішу участь у воєнних зусиллях Америки, зокрема в популяризації та допомозі в продажу воєнних державних „бондів перемоги", акцій для Червоного Хреста та в усіх інших таких і подібних починаннях.

В тому самому часі тисячі молодих членів УНСоюзу своїми грудьми і своєю кров'ю боролись під зоряним американським прапором за волю і перемогу на всіх побоєвищах світу. З рядів членства УНСоюзу вийшов відомий загальноамериканський герой Кореґідору полковник Теодор Калакула, активні члени УНСоюзу не тільки боролись, але й командували в боротьбі більшими чи меншими військовими частинами, як тоді сотник, а тепер заступник голови УНСоюзу Йосип Лисогір, тоді ляйтенант, а тепер завідатель Союзівки Данило Слободян та багато-багато інших. А на 21-ій конвенції УНСоюзу в Питсбурґу в 1945 році в звіті головного касира Романа Слободяна було включених 150 імен тих членів УНСоюзу, що в рядах американської армії, фльоти і авіяції поклали свої буйні голови в боротьбі за волю і демократію, та за яких УНСоюз виплатив їхнім вдовам, сиротам чи спадкоємцям понад 111,000 долярів. Між цими поляглими членами УНС було й 15 старшин та багато підстаршин.

УНСОЮЗ ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Друга світова війна закінчилася новою катастрофою для українського народу. Вся соборна Україна попала в найстрашнішу неволю, яку будь-коли записала історія, опинившись в рямках т. зв. Совєтського Союзу за залізною заслоною. Рівночасно з тим мільйони цвіту українського народу опинилися на т. зв. скитальщині, початково під страшною загрозою репатріяції, а опісля в страшній нужді і злиднях скитальського життя. З цим припали й нові завдання для УНС: рятувати те, що можна. Роля УНСоюзу у всебічній рятунковій, допомоговій і переселенчій акції і для українських скитальців, як і в політичній для допомоги українським визвольним змаганням була в повоєнному періоді не тільки рішальна, але й одна з найбільш імпозантних в багатій в успіхи й жертви для народної справи історії цієї організації.

Повоєнна історія УНСоюзу це вже „наша історія", себто історія великої частини нашої теперішньої спільноти, яка має її ще в живій пам'яті й тому було б зайво над нею довше зупинятися. Натомість, для загальної характеристики стану й діяльности УНСоюзу в перших повоєнних роках наведемо уривки звіту тодішнього головного секретаря УНС і теперішнього його голови, Дмитра Галичина, з 22-ої конвенції УНС, яка відбулася в Клівленді в травні 1950-го року. В тому звіті м. ін. сказано:

„Упродовж останніх чотирьох років — 1946-1950 — Український Народний Союз збільшився на 10,289 членів, що треба вважати великим успіхом, безприкладним в дотеперішньому розвитку цієї організації. Цей значний успіх треба завдячувати в першій мірі тому фактові, що українська спільнота на американській землі поповнилась десятками тисяч нових іміґрантів... До успіху причинялись теж організаційні поїздки, Союзові свята, ювілеї та збори, крім того, статті в „Свободі", а дальше обіжники, висилані до відділових зарядів, брошури в українській і англійській мовах, які подавали важливіші факти про УНСоюз, зокрема брошура „В країні Волі", що на замовлення Злученого Українського Американського Допомогового Комітету була видана коштом Союзу для вжитку нових іміґрантів. У статтях, брошурах, обіжниках та інших публікаціях ми старались поширити серед нових іміґрантів бодай важливіші інформації про УНСоюз, познайомити їх з цілями та працею Союзу, звернути їм увагу, що Союз може обслужити їх краще, ніж будь-яка інша асекураційна компанія, та що тому вони повинні ставати членами УНСоюзу, отже такої організації, яка своєю побудовою, цілями, ідеями та працею відповідає ще найкраще вимогам часу і змаганням та потребам цілої нашої української спільноти.

У цих 4 роках все таки найбільше успішним був 1949 рік, рік 55-літнього існування УНСоюзу. В цьому році Союз зріс на більше як 5,000 членів, отже, на таке число, на яке він збільшився за всі три попередні роки. Збільшивши Союз в році його ювілею тисячами нових членів, та влаштувавши по різних громадах ювілейні свята з відповідною програмою, Союзовці звеличали гідно і достойно свого ювілята. Вони пошанували його своєю посиленою працею в його користь, віддаючи в такий спосіб бодай частинно цей довг, який тяжить на українській спільноті супроти Союзу за його довгу та наполегливу піонерську працю в користь цілого народу.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1956 РОКУ.

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

РОЗВ'ЯЗАНІ ВІДДІЛИ:

Розв'язано Відділ У.Н.Союзу, означений черговим числом 88, з осідком у місцевості Спокейн, Вaш. — Всім членам видано переступні листи.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Варнич Олександер І.
В. 8. Окаль Іван.
В. 12. Шамрило Михайло.
В. 35. Катамай Петро.
В. 38. Ваім Річард, Валерія.
В. 42. Гольцінґер Лідія, Шот Василь, Лорета.
В. 59. Буський Меланія, Сербин Анастасія.
В. 87. Окаль Патриція М.
В. 91. Федишин Володимир М.
В. 102. Вербицька Марія.
В. 106. Варан Олександра.
В. 112. Тимчина Роза-Анна.
В. 114. Билень Ярослав, Ніна; Головка Іван, Медвідь Олекса, Олександра; Тимечко Іван.
В. 121. Репецький Роман.
В. 130. Боюк Микола, Степанія; Свіс Антін, Тамара.
В. 131. Голод Андрій Б., Роман; Коцко Іван, Олександра; Чіч Олекса, Ксеня.
В. 153. Кахникевич Іван, Яцкевич Тарас.
В. 155. д-р Зарицький Мирон Л., Рейнарович Лев.
В. 170. Ганчар-Ган Степанія.
В. 175. Іванчук Іван В.
В. 184. д-р Кравчук Мирон, Москва Олександер, Михайлина; Олійник Василь, Клавдія; Поливка Антін, Анна.
В. 186. Баволяк Іванна Г.
В. 194. Біловщук Василь, Богданна; Буцяк Володимир, Дармохвал Володимир, д-р Жарський Едвард, Дарія; Кузишин Богдан, Оксана; д-р Лозинський Іван, Павлюк Роман, Пашковський Анатоль, Поглонд Іван, Реннер Володимир, Стецик Степан.
В. 204. Онискор Олена.
В. 217. Біпажевський Петро, Глівський Микола, Дронжевська Софія.
В. 224. Вористен-Ткач Роман, Іваницький Антін.
В. 226. Івахів Іван.
В. 238. Савадська Тетяна, Ярош Іван.
В. 254. Марко Ярослав.
В. 277. Колаченко Микола.
В. 287. Лютвиняк Іван Г.
В. 289. Проць Іван.
В. 292. Туркевич Роман, Надія.
В. 293. Демидчук Марія, Іванко Катерина, Рогоза Омеляна.
В. 295. Йозеф Олена, Роман Михайло.
В. 305. Гентош Степан, Анна Д.
В. 316. Вольський Іван, Зарицький Іван П., Напрала Каролина А.
В. 325. Дутко Юлія Е.
В. 327. Кулькевич Костянтин, Швайка Анна, Марія.
В. 355. Шеремета Орест.
В. 361. Близнюк Іван, Загребельний Євстахій, Ізабела; Конюх Петро Т., Майдан Ілля.
В. 370. Запаринюк Стела Г.
В. 374. Струж Петро, Шимонович Осип.
В. 395. Вартошик Євген.
В. 397. Вариш Василь, Агафія; Дмитришин Осип, Кош Федір, Марія; Куропась Богдан, Черепаха Остап, Анастасія.
В. 406. Чміль Мирон.
В. 412. Кіт Анна.
В. 414. Радавець Петро, Катерина; Яблонський Микола.
В. 423. Крециґлова Микола, Анна; Тріль Михайло, Федорів Мирон.
В. 424. Лиско Григорій, Ерна; Савинюк Марія.
В. 432. Барицький Іван, Воронюк Володимир, Лаврій Дмитро, Микуляк Ярослав, Несторовський Володимир, Надія О.
В. 433. Маротта Франко.
В. 445. Литвин Михайло.
В. 472. Голод Роман.
В. 473. Каласький Іван, Євдокія.
В. 505. Винничук Василь, Ґерчук Іван.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 8. Мочун Петро.
В. 14. Жидовський Петро, Анна; Кухта Роман, Єва.
В. 15. Гричанюк Пилип.*
В. 42. Безпалко Олена.
В. 90. Чепа Федір.*
В. 102. Тимчишин Михайло 2, Софія.
В. 106. Скляров Василь, Матрона.
В. 127. Білоус Степан, Бриґіта Ц. Е.; Ковалик Василь, Пелагія; Мягкий Зенон,* Юрчишин Василь.
В. 130. Хома Богдан,* Анна.
В. 171. Гузар Віра.
В. 183. Мальчевський Євген І.*
В. 194. Гутковська Марія, Коліґман Тетяна, Савин Анна, Юзенів Михайло, Олександра.
В. 200. Костів Микола.*
В. 219. Прокопович Петро,* Марія; Ходачок Нестор.
В. 254. Платош Антін.*
В. 309. Деланей Гаролд мол.,* Іванна К.
В. 361. Ничка Антонина.
В. 362. Кравчак Омелян,* Осередчук Андрій, * Чапин Марія.
В. 371. Вілас Анна.
В. 385. Д-р Попадюк Петро.
В. 388. Коваль Михайло.*
В. 397. Радванський Анатоль.
В. 462. Массе Іванна.
В. 469. Ґерула Михайло,* Сорока Олена.
В. 485. Василик Микола.
В. 497. Качик Франко.
В. 504. Строїч Дмитро.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 27. Гладкий Володимир, Лідія; Наорлевич Марія.
В. 45. Максимчук Микола, Ольга, Юлія.
В. 46. Кушик Іван.
В. 102. Стрийський Боогдан, Ірина.
В. 106. Сало Микола, Марія; Терш Роман, Томашівський Богдан, Марія.
В. 112. Ґерґель Василь, Ярослава.
В. 142. Гульник Микита.
В. 158. Козяк Юліян.
В. 167. д-р Гнатчук Микола.
В. 170. Блаженко Богданна, Христина.
В. 206. Мареска Ольга, Микитин Каролина.
В. 239. Балас Іван,* Агафія.
В. 240. Данчик Петро, Єлисавета; Радошицька Ірина.
В. 247. Орловський Василь.
В. 251. Яцишин Степан.*
В. 285. Скібіцький Олекса 2, Леокадія.
В. 292. Байко Йосип, Емілія.
В. 316. Сірик Василь, Володимир.*
В. 321. Сітинський Петро, Марія.
В. 333. Орам Іван 2.*
В. 341. Сильвеструк Степан.
В. 349. Бойко Василь, Олена.
В. 367. Павлишин Степан.
В. 370. Вознюк Микола, Параскева.
В. 395. Майковський Омелян, Антонина; Максименко Іларій, Мілена; Нед Володимир, Ольга.
В. 430. Ткачук Дмитро.*
В. 432. Ванцар Степан,* Ковалик Роман, Олександра; Ліщинський Володимир,* Селешко Михайло.*
В. 437 Баран Іван, Ольга.
В. 448. Польовий Михайло П.,* Петро 3.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 194. Гарасимів Лариса.
В. 277. Джепіль Генрих.*
В. 283. Яськів Юлія.
В. 393. Вербовський Іван, Ольга.
В. 423. Богдан Лідія.
В. 486. Пахолюк Ігор.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Полиняк Данило І.*
В. 27. Гребеняк Микола, Шпирка Петро.
В. 35. Мітю Едвард Т. *
В. 61. Фельбавм Катерина.
В. 85. Клюк Катерина, Паровський Іван С.*
В. 90. Чирука Анна.
В. 94. Ціс Олекса.
В. 106. Клепач Василь, Ксеня.
В. 114. Василенюк Юрій.
В. 125. Лисецька Павлина.
В. 137. Колнос Дора.
В. 141. Рибій Тереса.
В. 153. Іванюх Ярослав.
В. 158. Зозуля Карло В.*
В. 163. Головчак Василь, Корисль Роман М.*
В. 178. Маршал Ярослав А.
В. 189. Білинський Омелян, Шведа Іван.
В. 194. Буртик Іван, Гірний Іван, Крупка Роман, Яромир,* Елеонора; Оприск Пилип, Анна; Салдан Ярослав, Степанія; Хоркава Анна І.
В. 203. Котлярчук Лідія.
В. 204. Брила Йосип, Йова Іван, Анна; Самбой Івана, Лілея.
В. 219. Бурбела Марія.
В. 221. Сабор Євстахій.*
В. 234. Коваль Василь, Анна.
В. 242. Метчук Ольга І., Фелегий Юрій; Анна.
В. 287. Циран Едвард.*
В. 305. Камінський Іван.*
В. 327. Петрига Михайло, Катерина.
В. 361. Маєвський Альфред, Юшкевич Іван.
В. 365. Бойчак Михайло,* Горват Текля; Гудак Верна В.
В. 367. Повел Степан.*
В. 370. Білоус Роман, Анна; Борута Марія, Вергун Роман, Роман І.;* Голембйовський Йосип,* Лісевич Михайло, Йосипина; Шайдицький Микола, Шміґельський Петро Ст.
В. 379. Луцишин Мирон Р.
В. 380. Гульоватий Іван, Ольга.
В. 395. Русин Іван.
В. 404. Кухній Костянтин.*
В. 424. Гринішак Атанас, Кучер Іван, Анна.
В. 430. Адріянович Оксана М., Борецький Олександер, Едита; Луців Євген.
В. 432. Гривнак Роман,* Іванчук Анна, Семчишин Дмитро,* Стечак Михайло,* Толпин Марко,* Тригуб Микола, Фецич Микола.*
В. 435. Боднар Марія, Мусякевич Йосип.*
В. 439. Рекуляк Василь.
В. 441. Борсук Анастасія.
В. 445. Фостун Святомир М.*
В. 446. Сорока Анна.
В. 447. Данилків Григорій,* Анна.
В. 457. Григорович Петро, Рикура Макар.
В. 461. Горальчук Анна, Мороз Маврикій.*
В. 46?. Безручка Михайло.
В. 479. Бесага Тимко, Марія.
В. 485. Дзундза Роман, Рицар Олександра.
В. 487. Самодин Микола, Віра.
В. 492. Симко Степан.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 2. Максимчук Микола, Ольга, Юлія.
В. 9. Старвецький Йосип.*
В. 47. Чубатий Володимир.
В. 86. Польовий Михайло П.*
В. 88. Майковський Омелян, Антонина; Максименко Іларій, Мілена; Нед Володимир, Ольга; Ничка Марія.
В. 93. Микитин Каролина.
В. 94. Кучмак Мирон.
В. 127. Судин Єлисавета, Терш Роман.
В. 131. Баран Іван, Ольга.
В. 164. Орам Іван 2.*
В. 194. Томашівський Богдан, Марія.
В. 241. Орловський Василь.
В. 253. Мацина Омелян.
В. 266. Вуцьор Петро, Анастасія; Пукало Дмитро,* Якимишин Микола, Марія.
В. 289. Павлишин Степан.
В. 298. Гаврилів Реґіна.
В. 303. Релік Андрій.*
В. 341. Ковалик Роман, Олександра.
В. 364. Яцишин Степан.*
В. 382. Наспинська Катерина.
В. 395. Блаженко Богданна, Христина; Гульник Микита, Наорлевич Марія.
В. 406. Польовий Петро 3.
В. 418. Сороківська Марія, Сроковська Марта.
В. 439. Ванцар Степан.*
В. 445. Ліщинський Володимир,* Селешко Михайло.*
В. 473. Сильвеструк Степан.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 33. Остоїч Юрій.*
В. 49. Левицька Олена.
В. 52. Міщук Степан.*
В. 85. Зазика Юлія.
В. 90. Чепа Федір.*
В. 106. Вегека Орест.*
В. 147. Онусканич Іван.*
В. 159. Голдич-Яворський Семен.*
В. 171. Гузар Віра.
В. 178. Маршал Елеанор М., Седняк Семен.*
В. 185. Пелінчик Ксеня.
В. 200. Костів Микола.*
В. 204. Ґураль Григорій.*
В. 207. Сторожук Марія А.
В. 217. Павлічко Іван.
В. 236. Кочі Олена М.
В. 242. Фелегий Анна.
В. 305. Уристовський Іван.*
В. 338. Ґайлій Анна.
В. 345. Предвічний Андрій.
В. 361. Михайлів Богдан.*
В. 375. Потошник Йосип.*
В. 432. Білик Михайло.*
В. 436. Шурко Василь,* Юстина.
В. 439. Найдич Михайло.
В. 448. Гуд Іван.*
В. 462. Массе Іванна.
В. 469. Ґерула Михайло.*
В. 473. Троханяк Дмитро.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 34. Матуч Іванна П., Махник Іван,* Срадомський Василь.
В. 42. Мечник Іван.
В. 45. Шуляк Марія.
В. 73. Мамчак Михайло, Анна.
В. 122. Попович Михайло.*
В. 130. Вундза Григорій.*
В. 170. Гаратон Анна Е.
В. 177. Накопинський Тимко.*
В. 178. Вохонок Аліція, Коковська Анна.
В. 180. Колайда Анна Є.
В. 182. Качур Михайло.*
В. 204. Воґе-Сичак Марія, Гладій Василь,* Євуш Василь,* Марко Павло, Оксана; Ядловська Анна.
В. 219. Воґда Степан, Задойко Степан.*
В. 238. Ярош Іван.*
В. 272. Джміль Анна.
В. 287. Воробець Володимир.*
В. 304. Грицковяк Іван.
В. 307. Чопик Анна.
В. 316. Куций Олександер.*
В. 383. д-р Лабовський Петро І.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 5. Климишин Іван.*
В. 16. Вандура Юрій.*
В. 91. Кремінь Петро.*
В. 94. Сумило Михайло, Федчишин Михайло,* Степан.*
В. 102. Білик Михайлина, Гнатяк Павло мол.*
В. 164. Рудий Микола.*
В. 171. Ваґнер Катерина, Славська Олена.
В. 194. Ґутковська Марія.
В. 204. о. Весоловський Лев.*
В. 206. Барбай Іван,* Барилюк Олекса,* Затонський Нестор,* Каролишин Михайло,* Кокольський Іван.
В. 234. Сас Марія, Фуртас Григорій.*
В. 241. Сусла Роман.*
В. 248. Турчин Йосип.*
В. 268. Пітель Анна.
В. 281. Васараб Євгенія, Довгань Йосип.*
В. 290. Мастин Марія.
В. 308. Люшовська Марія, Хомицький Михайло.*
В. 334. Задорецький Михайло,* Куц Лаврентій.*
В. 338. Янковська Марія.
В. 355. Гамера Анна.
В. 364. Небожук Єва.
В. 372. Ярема Анна.
В. 383. Сабо Стела М.
В. 455. Квочко Євгенія.
В. 476. Юсько-Юськів Федір.*

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 9. Гевчук Павло.
В. 25. Клайнер Евелина Б.
В. 29. Ціркo Мирослав.*
В. 36. Дегка Меланія.
В. 39. Гриник Іван.
В. 50. Козопас Федір.
В. 51. Юнґ Катерина.
В. 65. Билецька Параскева.
В. 66. Восий Василь.
В. 90. Височанський Петро 2.
В. 91. Павліш Микола.
В. 96. Войтович Іван.
В. 106. Музика Максим.
В. 113. Курчак Федір.*
В. 114. Павлишин Ярослав.
В. 120. Лазенґа Анна.
В. 127. Хома Григорій.
В. 143. Кулич Йосип.
В. 146. Мацевка Іван.
В. 176. Круць Василь.*
В. 200. Теслюк Яким.
В. 206. Рогозинський Олекса.
В. 217. Панчишин Василь.
В. 219. Отловська Марія.
В. 221. Драй Іван.
В. 223. Микулин Федір.
В. 229. Васалинко Петро,* Домин Марія.
В. 230. Павловський Іван 2.
В. 234. Рой Катерина.
В. 235. Вайнер Михайло, Добош Іван.*
В. 247. Зиглинський Йосип.
В. 248. Турчин Анна.
В. 251. Пацула Данило.
В. 253. Сліпецький Карло.*
В. 256. Писаревич Марія.
В. 259. Ґула Катерина.
В. 274. Симчишак Михайло.
В. 280. Бутинський Василь.
В. 288. Могильський Василь.
В. 290. Вруфко Теофіла.
В. 292. Кустер Аліція.
В. 296. Чрапцьо Юрій.*
В. 326. Гадух Василь.
В. 334. Заяць Михайло, Морозович Степан.
В. 361. Шалем Семен.
В. 363. Непорадний Юрій.
В. 364. Тарасюк Степан.
В. 371. Банах Тарас В.
В. 374. Влашкевич Петро.
В. 385. Садовський Михайло.
В. 388. Баран Юлія.
В. 407. Маркевич Марія.
В. 411. Капущак Танас.*
В. 477. Драбик Іван.*

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком жовтня 1956 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	49,438
В місяці жовтні 1956 р. прийнято нових	133
В місяці жовтні 1956 р. прийнято наново	52
В місяці жовтні 1956 р. прийнято з переступ. листами	65
В місяці жовтні 1956 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	7
В місяці жовтні 1956 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	49,695
В місяці жовтні 1956 р. суспедовано	100
В місяці жовтні 1956 р. відійшли з переступ. листами	50
В місяці жовтні 1956 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	7
В місяці жовтні 1956 р. відійшли до нового роду обезп.	—
В місяці жовтні 1956 р. відійшли зо зворотом у готівці	31
В місяці жовтні 1956 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці жовтні 1956 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	30
В місяці жовтні 1956 р. відійшли на виплачене обезпеч.	37
В місяці жовтні 1956 померли	59
Разом	314
З кінцем місяця жовтня 1956 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	49,381

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	3
В клясі 1 на $ 500	53
В клясі 1 на $ 750	9
В клясі 1 на $1000	113
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	385
В клясі 2-1000 на $1000	253
В клясі 2-1500 на $1500	4
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	5,796
В клясі 3-1000 на $1000	4,517
В клясі 3-1500 на $1500	63
В клясі 3-2000 на $2000	55
В клясі 3-2500 на $2500	7
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,350
В клясі 4-1000 на $1000	2,248
В клясі 4-1500 на $1500	51
В клясі 4-2000 на $2000	42
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	112
В клясі 5- 500 на $ 500	2,703
В клясі 5- 750 на $ 750	380
В клясі 5-1000 на $1000	5,943
В клясі 5-1500 на $1500	145
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,642
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,179
В клясі 6-1500 на $1500	40
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	46

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 21- 500 на $ 500	2,412
В клясі 21-1000 на $1000	932
В клясі 21-1500 на $1500	28
В клясі 21-2000 на $2000	23
В клясі 21-2500 на $2500	7
В клясі 21-3000 на $3000	10
В клясі 21-3500 на $3500	2
В клясі 21-4000 на $4000	1
В клясі 21-4500 на $4500	2
В клясі 21-5000 на $5000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	2,842
В клясі 22-1000 на $1000	2,523
В клясі 22-1500 на $1500	40
В клясі 22-2000 на $2000	70
В клясі 22-2500 на $2500	14
В клясі 22-3000 на $3000	12
В клясі 22-3500 на $3500	7
В клясі 22-4000 на $4000	3
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	4

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	173
В клясі 23-1000 на $1000	95
В клясі 23-1500 на $1500	5
В клясі 23-2000 на $2000	11
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	2,577
В клясі 24-1000 на $1000	1,776
В клясі 24-1500 на $1500	38
В клясі 24-2000 на $2000	64
В клясі 24-2500 на $2500	12
В клясі 24-3000 на $3000	9
В клясі 24-3500 на $3500	6
В клясі 24-4000 на $4000	1
В клясі 24-5000 на $5000	2

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	206
В клясі 25-1000 на $1000	171
В клясі 25-1500 на $1500	8
В клясі 25-2000 на $2000	18
В клясі 25-2500 на $2500	4
В клясі 25-3000 на $3000	10
В клясі 25-3500 на $3500	10
В клясі 25-4000 на $4000	2
В клясі 25-5000 на $5000	2
Разом	49,381

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Йонкович Михайло Л.
В. 8. Дудар Марія, Ніцевич Роман.
В. 25. Осадца Іванна М.
В. 29. Маліцак Ґералд Т.
В. 41. Терпко Мелісса І.
В. 42. Фенканин Зузанна, Шот Іван.
В. 45. Вробет Карін Є.
В. 54. Цибрівський Нестор Д.
В. 59. Максимюк Петро М., Сербин Андрій І., Анна М.
В. 75. Гурлей Ліза Й.
В. 85. Фіґваредо Маргарита М.
В. 90. Чедар Карло мол.
В. 102. Гловацький Іван Ю., Молевський Василь М.
В. 109. Шепеляк Михайло І.
В. 114. Медвідь Олекса, Олена, Петро.
В. 121. Кобіто Веверлі А.
В. 127. Була Наталія Л., Дранка Люба Н., Ніна М.; Школьний Христина.
В. 130. Ватіг Богдан, Марія О., Степанія; Воюк Марта, Кравченюк Марта М., Свіс Михайло, Роман.
В. 131. Коцко Орися, Ярослав; Хич Олександра, Ольга.
В. 149. Криницький Данило Ст.
В. 153. Россум Маргарита, Петро.
В. 156. Вера Іван, Катерина І.; Лещик Богдан, Іван; Нодіс Олена, Олійник Марта, Третяк Марія.
В. 158. Качмарська Віра Л., Коваль Йосип, Саноцька Уляна М.
В. 163. Прагар Леся А.
В. 167. Рощіпка Антонина.
В. 170. Коропецька Софія М.
В. 184. Грицин Роман, Гудзовата Адріянна, Кмицикевич Богданна М., Кравчук Мирон Є., Москва Олександер, Юрій; Олійник Віктор, Леонід, Світляна Г., Юрій; Поливка Орест, Ярослав; Рудницька Ірина М., Франкен Дарія О.
В. 187. Чупрун Йонатан К.
В. 191. Коргун Ігор.
В. 194. Вакалець Роман Ю., Грицковян Степанія, Христина М.; Дармохвал Марта М., Микола Ю.; Остапчук Мирон, Пашковський Романа С., Юліян Т.; Ренер Андрій, Юрій; Стецик Володимир, Ігор; Юзенів Роман О.
В. 203. Зимний Христина О.
В. 217. Гавер Яким.
В. 220. Босий Петро Є.
В. 221. Дзюбій Леся, Коцелко Іван Ю.
В. 236. Вал Зузанна К.
В. 238. Николишин Євген.
В. 240. Сохоцька Люба.
В. 247. Фуско Антін В.
В. 254. Лос Ґері Е.
В. 259. Ґуґлик Іван А., Пронобіс Григорій К.
В. 266. Грицай Роберт Й.
В. 271. Чопко Леся О., Шабан Микола Я.
В. 276. Сковський Мирон мол.
В. 283. Майснер Данило Р.
В. 291. Гасвська Олена.
В. 292. Пліхота Данило Є., Туркевич Анна П., Юліян Ст.
В. 293. Іванко Лавро І., Макарушка Оксана, Рогоза Анна В.
В. 295. Йозеф Марія, Козак Ірина, Пулк Давид К.
В. 304. Мидзян Даяна Є.
В. 305. Корінь Річард Г.
В. 316. Імо Марґарита А., Морцац Вірґінія К., Єлена Дж.; Новак Христина М., Рудий Катерина.
В. 327. Куликевич Дебора 2.
В. 335. Шеремета Адріян Ст., Олег Ю.
В. 336. Глоговський Ігор Ст.
В. 352. Михалович Євген М.
В. 361. Вринчак Христина А.
В. 364. Горден Ільона.
В. 370. Тус Катерина Н.
В. 374. Шимонович Софія.
В. 379. Триного Леся Ст.
В. 383. Де Ґраціо Петруся.
В. 395. Валабан Михайло Ф., Масєська Донна.
В. 397. Вариш Петро, Степан; Кош Анна, Василь.
В. 400. Ригбай Едвард Т.
В. 403. Іванкович Лідія М., Щурко Лідія А.
В. 412. Кіт Петро.
В. 414. Форналь Іванна Ф. 2, Яросевич Йосип В. мол.
В. 423. Кренціґлова Йосип, Цимбалістий Павло Ю.
В. 424. Савенюк Анатоль, Тереса М.
В. 432. Боднарук Богдан Ю., Іванна О.; Федорович Орест.
В. 433. Кеніґ Зузанна, Круліш Йосип, Карін; Маровський Ґері, Роберт; Маротта Андрій, Єлисавета; Ріхтер Віра, Євген мол.; Селузицький Григорій, Іванна.
В. 437. Іґнатюк Еріка П.
В. 445. Рудницька Інна Я.
В. 473. Калянська Генрієтта, Пісретта.
В. 486. Морозовський Андрій Б.
В. 505. Винничук Наталія.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 14. Жидовська Олександра, Ольга, Тамара; Кухта Юдита Н.
В. 102. Тимчишин Богдан, Тарас, Юрій.
В. 106. Скляров Максим, Марія.
В. 127. Ковалик Ірина.
В. 130. Хома Ірина, Катерина, Любов, Марія, Наталія.
В. 189. Шандрук Марія.
В. 219. Ходачок Степан.
В. 240. Вознюк Зинаїда, Гриник Віра.
В. 254. Біндас Філис.
В. 257. Костів Євстахій Б.
В. 361. Вачик Оксана Т., Ничка Варвара А.
В. 456. Лещук Анна.
В. 473. Захарчук Адріян Б.
В. 498. Гикавий Іван Гр.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 27. Гладкий Олександер А.
В. 102. Стрийський Андрій.
В. 106. Сало Ірина Л.
В. 112. Ґерґель Анна М. 4.
В. 206. Мареска Михайло.
В. 220. Плешкевич Роман.
В. 234. Мацик Марія.
В. 239. Балас Любов Л.
В. 240. Данчик Герберт, Ірина С.
В. 285. Скибіцький Леонід, Олекса В.
В. 292. Байко Ростислав, Христина.
В. 295. Вибик Орися З., Степан.
В. 333. Орам Шарон М.
В. 370. Вознюк Анна, Володимир.
В. 395. Майковський Віктор, Володимир, Юрій.
В. 432. Ковалик Богдан, Христина.
В. 437. Баран Віра, Моніка.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 170. Філюс Ірина О. 2.
В. 175. Павлик Богдан, Ірина.
В. 194. Остапчук Мирон.
В. 292. Свистун Ярослав.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 8. Ніцевич Роман.
В. 61. Козенко Єва А., Михайло Е., Олена; Фельбавм Веррі Т.
В. 94. Стасик Євген.
В. 106. Клепач Анна.
В. 123. Панас Каролина А.
В. 141. Рибій Гельмут, Людвик.
В. 183. Гурський Ричард Й. 2, Ґустановський Роберт, Розамарія.
В. 184. Рибак Борис, Юрій.
В. 194. Юоліґман Іван.
В. 217. Павлічко Богдан Я.
В. 241. Червинський Едвард мол.
В. 242. Фелеґий Іванна А.
В. 251. Федик Арлена.
В. 327. Петрига Ігор 2, Ірина 2, Ярослав 2.
В. 361. Рибіцька Наталія.
В. 370. Білоус Анна Н., Ґолебйовський Йосипина А., Ричард Ф.; Лаврій Василь В., Марія; Лісевич Галина Т.
В. 371. Стецкович Патриція А., Ярослава.
В. 379. Луцишин Андрій М., Йосип М.
В. 380. Ґульовата Анна, Марія.
В. 395. Русин Іван В., Марія О.
В. 397. Близнюк Анна, Михайло; Коцюба Володимир, Леся; Крупа Ярослав.
В. 447. Данилків Володимир, Ярослав.
В. 461. Ґрохольський Роман, Сало Богдан, Цебринський Каролина А., Кетлін В., Павло.
В. 479. Весага Андрій.
В. 485. Рицар Ігор Ю.
В. 492. Симко Богодар Я., Борис Я., Марія В., Юрій О.
В. 498. Зарицький Володимир Ю.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 9. Старвецький Йосип мол.
В. 47. Чубатий Любомир, Ярема.
В. 88. Майковський Віктор, Володимир, Юрій; Мацик Анна, Марія.
В. 131. Баран Віра, Моніка.
В. 164. Орам Шарон М.
В. 240. Вознюк Зинаїда, Гриник Віра.
В. 266. Вибик Орися З., Степан; Буцьор Марія, Роман; Якимишин Параскева, Софія.
В. 298. Гаврилів Варвара І., Роберт М.
В. 341. Ковалик Богдан, Христина.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.:

В. 87. Окаль Патриція.
В. 316. Напирала Каролина.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 183. Максимець Максим К.
В. 257. Костів Євстахій В.
В. 296. Ричардс Джойс З.
В. 350. Герман Марія К.
В. 432. Кузьмин Галина, Роман.
В. 436. Ватаманюк Ратерик К., Юдита А.
В. 439. Вендик Петро 5.
В. 490. Савкулич Петро В.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 45. Габле Антін Я.
В. 56. Оришкевич Юрій.
В. 85. Луцик Маргарита, Марія Є.
В. 180. Перепелюк Григорій.
В. 200. Костишин Корнило 5, Мирослав 4; Попик Катерина 3.
В. 204. Венслав Наталія П. 5.
В. 217. Лотоцький Дмитро В. 5, Євген М. 5.
В. 219. Задойко Кеннет Ст.
В. 238. Терлецький Володимир 2, Шафранська Марилена 4.
В. 361. Варна Федір, Трач Іван 2.
В. 432. Климаш Богдан Б. 3, Мирослав 3; Кохан Мирослав 3, Олеся 3, Ярослав 3; Несторовська Надія О. 2, Наталія 2.
В. 458. Бабляк Ернест В.
В. 469. Деделюк Ірина, Олійник Олена, Хижий Петро.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 309. Деланей Вобі Й.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком жовтня 1956 р. було в УНС дітей членів	21,799
В місяці жовтні 1956 р. прийнято нових	167
В місяці жовтні 1956 р. прийнято наново	26
В місяці жовтні 1956 р. прийнято з переступ. листами	29
В місяці жовтні 1956 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	6
Разом	22,027
В місяці жовтні 1956 р. суспендовано	58
В місяці жовтні 1956 р. відійшли з переступ. листами	23
В місяці жовтні 1956 р. відійшли до старших чл. УНС	2
В місяці жовтні 1956 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	6
В місяці жовтні 1956 р. відійшли зі зворотом у готівці	16
В місяці жовтні 1956 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	65
В місяці жовтні 1956 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці жовтні 1956 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці жовтні 1956 померли	1
Разом	171
З кінцем місяця жовтня 1956 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	21,856

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.

В клясі 1-ій на $ 500	2,686
В клясі 2-ій на $ 400	582
В клясі 3-ій на $ 100	1,081
В клясі 4Р на $ 250	160
В клясі 4Р на $ 500	3,857
В клясі 4Р на $1000	1,833
В клясі 5Е на $ 250	283
В клясі 5Е на $ 500	4,774
В клясі 5Е на $1000	1,762
В клясі 6С на $ 500	1,113
В клясі 6С на $1000	648

НОВІ КЛЯСИ:

E20 на $ 500	710
E20 на $1000	539
E20 на $1500	2
E20 на $2000	5
E20 на $2500	1
E18 на $ 500	294
E18 на $1000	435
E18 на $1500	1
E18 на $2000	13
E18 на $3000	4
E65 на $ 500	34
E65 на $1000	1
P20 на $ 500	428
P20 на $1000	578
P20 на $1500	2
P20 на $2000	4
P20 на $3000	1
P65 на $ 500	17
P65 на $1000	8
Разом	21,856

З кінцем місяця жовтня 1956 в У. Н. Союзі було всіх забезпечених — 71,237

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за жовтень 1956 р. суспендованими, можуть бути прийняті наново в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв з вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів які впродовж жовтня 1956 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних Відділів УНСоюзу.

Г. Герман, гол. секр.

ВАМ НЕ МОЖЛИВО ОБІЙТИСЬ БЕЗ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, А НАЙКРАЩЕ І НАЙПЕВНІШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДАСТЬ ВАМ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1956 РОКУ.

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	210.36
2	221.94
3	111.42
5	701.47
6	25.63
7	188.91
8	435.46
9	147.30
10	155.80
11	165.95
12	167.85
13	431.21
14	512.38
15*	242.85
16	101.37
17	114.51
18	57.96
20	359.80
21	259.04
22	72.06
23	83.51
24	124.23
25	345.50
26	18.66
27	569.46
28	124.24
29	172.38
30	99.61
31	106.35
32	24.21
33*	340.00
34	15.47
35	108.01
36	245.12
37	180.63
38	543.11
39	941.30
40	70.47
41	31.73
42	416.83
43	44.18
45	435.39
46	144.99
47	121.21
48	72.66
49	211.44
50	104.09
51	52.26
52	107.04
53	146.94
54	212.06
55	197.11
56	160.05
57	358.64
59	711.05
60	56.67
61	35.18
62	66.66
63*	990.76
64	315.06
65	184.25
66	85.90
67	174.87
68	53.50
69	229.22
70	293.49
71	103.30
72	52.85
73	86.51
74	68.23
75	225.30
76	496.68
77	46.78
78	67.20
79	18.46
80	63.20
81	190.40
82*	52.11
83	399.24
84	69.02
85	191.58
86	125.74
87*	232.40
89	149.34
90	269.47
91	263.19
92	15.04
93	79.18
94*	2,470.15
95	41.47
96	367.03
97	160.71
98	117.22
99	191.74
100	302.50
101	31.74
102	1,123.91
103	157.96
104	174.46
105*	752.62
106	1,089.33
107	115.24
108	108.30
109	154.38
110	14.79
111	52.26
112	316.82
113	114.94
114*	306.98
115	171.59
116	212.48
117	157.99
118	153.26
119	102.44
120	356.76
121	312.25
122	113.68
123	212.26
124	141.75
125	435.30
126	100.93
127	1,194.11
128	115.60
129	23.61
130	748.83
131*	87.86
132	127.69
133	234.40
134	116.97
135	39.87
137	265.07
138	74.37
139	120.77
140	128.63
142	317.99
143*	791.55
144	139.60
145	75.40
146	381.05
147	737.84
148	63.93
149	129.81
150	293.02
151*	119.95
152	56.86
154	77.61
155	772.42
156	283.25
157	13.72
158	267.72
159	71.41
160	86.18
161	591.30
162	19.10
163	402.08
164	211.22
165	108.90
166	58.38
167	96.85
168	303.79
169	28.44
170	452.55
171	125.96
172	97.83
173	226.96
176	198.48
177	262.60
178	369.16
179	209.89
180	247.26
181	94.76
182	225.31
183*	607.55
184	170.40
185	58.67
186	92.50
187	85.47
188	30.67
189*	550.21
190	42.15
191	372.13
192	229.64
193	34.48
194*	1,231.83
195	25.26
196	52.49
197	24.51
198	10.86
199	57.25
200	324.11
201	30.15
202	41.20
203*	44.47
204	2,011.92
205	19.34
206	782.31
207	42.55
208	30.03
209	40.35
210	115.96
211	193.41
212	58.56
213	416.47
215	108.66
216	12.11
217	923.75
218	250.11
219	612.45
220	442.25
221	2,785.68
222	46.78
223	364.11
224	63.47
225	21.45
226	207.74
227	42.36
228	47.47
229	101.70
230	676.23
231	9.84
232	83.36
233	222.94
234	315.91
235	124.36
236	221.29
237	251.12
238	621.19
239	237.86
240	747.93
241	193.44
242	192.97
243	88.91
244	28.07
245	211.66
246	124.99
247	241.28
248	100.74
249	33.38
250	61.45
251	275.46
252	309.79
253	179.02
254	359.32
255	37.08
256	192.04
257*	187.21
258	96.24
259	171.95
260	15.98
261	47.47
262	99.34
263	42.71
264	121.02
265	186.16
266*	1,281.18
267	135.18
268	117.25
269	18.54
270	303.12
271	208.55
272*	147.25
273	12.49
274	230.65
275	73.76
276*	835.36
277	1,156.43
278	28.24
279	32.94
280	229.21
281	202.16
282	76.26
283	223.27
284	278.18
285	66.04
286	160.53
287	528.79
288	219.37
289	231.01
290	154.53
291	431.04
292	1,422.21
293	364.68
294	27.29
395	423.88
296	266.74
297	22.33
298	77.07
299	117.00
300	120.16
301	288.27
302	61.19
303	72.93
304*	935.26
305	251.00
306	75.47
307	165.13
308	112.67
309	66.29
310	150.00
311	10.38
312	92.55
313	38.14
314	10.93
315	21.99
316	570.40
317*	268.34
318	115.59
320	359.15
321	145.43
322	70.54
323	114.86
324	341.27
325	948.98
326	108.90
327	234.64
328	100.00
329*	10.83
330	215.38
331	125.19
332	111.69
333	126.08
335	52.90
336	677.92
338	237.10
339	207.42
340	13.25
341*	674.43
342	274.21
343	141.20
344	99.45
345	155.11
347	248.60
348*	270.21
349	155.03
350*	588.75
351	60.24
352	162.09
353	62.21
355	138.99
356	193.47
357	90.20
358*	135.84
359*	242.36
361	3,020.58
362	252.73
363	397.49
364	994.23
365	58.03
366	13.02
367	983.93
368*	49.60
369	291.35
370	488.93
371*	930.24
372	128.66
373	124.41
374	191.40
375	408.05
376	59.90
377*	25.08
378	17.06
379	2,118.13
380	111.66
381	20.16
382	25.43
383	333.57
384	70.93
385	527.82
386	164.49
387*	195.71
388	401.13
389*	44.69
390*	154.14
391	50.47
392	11.51
393	14.93
394	37.07
395	423.33
396	66.13
397	423.07
398	78.41
399	275.54
400	239.43
401	20.51
402*	18.48
403	153.34
404	97.97
405	47.73
406	218.77
407	36.92
408	22.39
409	56.88
410	13.69
411	19.60
412*	178.12
413	80.29
414	672.12
415*	16.15
416	1.56
417*	176.56
418*	116.14
419	32.95
420*	148.00
421	77.24
422	40.43
424*	139.73
425	20.73
427	496.81
428	96.80
429*	90.90
430	722.77
432	2,692.27
433	81.15
435	178.09
436*	246.89
437	412.52
438	54.67
439*	963.04
441	306.61
442*	50.05
443*	11.15
444	200.15
445	364.69
446*	213.73
447	89.86
448	110.63
450	5.88
451	220.02
452	138.41
453*	64.46
454	60.01
455*	272.11
456	79.27
457	498.71
458*	606.00
459*	78.97
460	36.22
461	225.10
462	17.01
463*	8.62
464	390.89
465*	109.07
466	155.61
467	29.56
468*	82.03
469*	185.24
470*	28.03
471*	230.14
472*	350.66
473*	793.22
474	97.64
475	59.71
476	191.07
477	185.87
478	91.75
479	56.39
480*	94.44
481	142.19
482	66.50
483	143.58
484	390.56
485*	156.54
486	17.95
487	202.65
488	32.92
489	190.31
490*	141.70
491*	11.82
492*	42.55
493	36.25
496	66.49
497*	210.08
498	93.61
499	33.88
501	48.83
503*	30.53
504	31.01
505	76.56
506	345.30

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. ...$115,252.41

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив
1	4.50
3	2.42
28	2.37
30	4.26
33*	11.46
37	2.99
39	15.18
65	8.81
70	5.07
83	2.86
90	4.40
101	3.04
106	1.26
112*	4.11
117	2.91
127	3.37
143*	13.00
147	24.11
151*	3.53
170	3.72
185	5.66
206	2.65
209	2.82
216	4.57
221	1.88
234	13.52
237	2.88
243	2.53
245	1.06
264	2.76
274	1.49
275	10.36
286	23.14
305	3.91
316	1.41
321	3.93
335	3.70
336	8.73
342	3.24
358*	3.24
361	29.48
367	3.71
370	3.68
384	12.00
388	5.28
482	2.86

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпеч.	$ 283.81
Разом з місячних вкладок від членів	$115,536.22
Відсотки від бондів	48,358.96
Відсотки від банкових стаків	175.00
Відсотки від морґеджів	7,553.98
Відсотки від членських позичок	689.65
Чинш від реальности в Джерзі Сіті, Н. Дж.	1,250.00
Приходи від реальностей в Кергонксон, Н. И.	947.97
Приходи друкарні і книгарні	14,901.16
З переносу виплаченої нагороди секретарям за членів мол. деп.	5,821.24
З переносу федерального податку за поміч. сили	691.01
З переносу стейтового податку за помічні стили	18.40
З переносу резерви за переписаних членів з мол. департаменту	157.00
З переносу інших фондів за членів мол. деп.	32.10
Зворот позички до народного фонду	44.00
Зворот виплаченої запомоги з фонду запомог.	35.00
Зворот коштів подорожі	25.00
Сплати морґеджів	7,364.35
Сплати чл. позичок	2,454.26

Сирітські части по бл. п.:

В. 420 Кордонова Анна	333.34
Разом	$206,388.64

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:	
9 Гевчук Павло	$ 1,000.00
25 Клейнер Евелина	1,000.00
45 Воробець Катерина	1,000.00
51 Йонг Катерина	1,000.00
57 Дерлиця Василь	500.00
64 Миленька Марія	500.00
65 Бялецька Параскевія	500.00
66 Босий Василь	1,000.00
67 Суптельна Юлія	500.00
75 Костирка Петро	1,000.00
78 Іздепський Іван	1,000.00
90 Височанський Петро	500.00
90 Височанський Петро	1,000.00
91 Павлиш Микола	1,000.00
98 Атаманчук Анна	500.00
96 Волчко К. Семен	1,000.00
96 Войтович Іван	1,000.00
127 Хома Григорій	500.00
155 Бадик Іван	1,000.00
200 Теслюк Яким	500.00
217 Панчишин Василь	500.00
219 Ортловська Марія	500.00
221 Сем Александра	1,000.00
221 Вузданський Дмитро	1,000.00
221 Драй Іван	1,000.00
229 Васалінко Петро	1,000.00
229 Домін Марія	1,000.00
230 Марунчак Ілія	500.00
230 Барнич Микола	1,000.00
230 Павловський Іван	500.00
230 Павловський Іван	1,000.00
234 Рой Катерина	69.00
248 Турчин Анна	1,000.00
251 Пацула Данило	1,000.00
253 Слупецький Кароль	500.00
280 Бутинський Василь	1,000.00
287 Лутвіняк Катерина	1,000.00
288 Могильський Василь	1,000.00
290 Вруфко Теофіля	500.00
292 Сова Петро	1,000.00
292 Кустер Олеся	1,000.00
324 Юревич Теодор	500.00
326 Гадух Чалий	1,000.00
361 Петров Станислав	1,000.00
364 Тарасюк Стефан	1,000.00
370 Подлісна Стела	500.00
371 Ванах Т. Володимир	1,000.00
374 Влашкевич Петро	500.00
385 Садовський Михайло	1,000.00
388 Варан Юлія	1,000.00
407 Маркевич Марія	1,000.00
411 Капущак Танас	639.00
420 Кордонова К. Анна	1,000.00
Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	19,529.37
Грошеві звороти	5,907.69
Видатки на реальности в Джерзі Сіті, Н. Дж.	374.91
Відсотки на закуплених бондах (accrued)	617.35

Виплати з сирітського фонду:

Відсотки від закуплених бондів (accrued)	47.67

Виплати з народного фонду:

Кошти друку книжки Гетьман Іван Мазепа англійською мовою	1,105.93
Українська енциклопедія	200.00
Заочні курси	200.00
Праці при зладженні Української Енциклопедії в англійській мові	231.65
Стипендії на курси українознавства	65.00

Виплати з фонду Захисту Сиротинця:

Направи і праці та інші виплати на реальностях в Кергонксон, Н. И.	4,201.58

Виплати запомог з фонду запомогового:

Відділ:	
6 Мурин Юрій	35.00
7 Ковчак Антін	35.00
7 Ткачишин Юрій	35.00
8 Вулат Григорій	35.00
8 Кудрик Йосиф	35.00
9 Бендер Юлія	25.00
9 Галаруз Анна	25.00
14 Канюка Анна	25.00
20 Топольницький Василь	30.00
24 Ласло Анна	25.00
40 Макаровський Андрій	35.00
41 Віловус Гелина	25.00
45 Ходак Василь	25.00
45 Марховська Софія	25.00
47 Хома Гелина	25.00
56 Євний Юрій	35.00
57 Шершунович Филимон	30.00
67 Юзвак Фелікс	35.00
78 Хоровська Марія	25.00
78 Клепчук Михайло	35.00
78 Варищак Олекса	35.00
78 Зятик Іван	35.00
102 Матвіїв Яків	35.00
104 Кузів Анна	25.00
106 Онисів Микола	35.00
112 Руні Елисавета	25.00
121 Фатюк Лев	35.00
144 Розтоцький Станислав	35.00
159 Каміньский Русел	35.00
164 Перко Анна	25.00
164 Пірко Анна	25.00
170 Микитка Теодор	100.00
200 Непорадна Танька	25.00
213 Кобилінський Мойсей	40.00
213 Кушнір Павло	35.00
221 Дубовий Ілія	40.00
221 Дзюбій Микола	35.00
221 Гутман Пелягія	30.00
230 Алісон Павлина	30.00
241 Фірман Кароліна	25.00
268 Медвідь Іван	35.00
276 Пришляк Павло	35.00
295 Іванцьо Михайло	40.00
296 Лешковяк Михайло	35.00
300 Коцюба Йосиф	35.00
309 Кінаш Іван	35.00
319 Савчук Яків	35.00
325 Малиц Іван	40.00
339 Хромяк Андрій	35.00
347 Дутко Петро	35.00
347 Паращинець Ілько	35.00
364 Білецька Марія	25.00
367 Ващук Катерина	25.00
367 Хомин Кирило	35.00
367 Гриценяк Марія	25.00
367 Мостовий Іван	35.00
367 Верблянии Михайло	30.00
367 Воробець Ксаверій	25.00
369 Марців Настуня	100.00
369 Пиць Катерина	25.00
371 Музика Людвіка	25.00
375 Гарасим Іван	30.00
379 Хариш Стефан	35.00
382 Кроляк Текля	25.00
386 Ганяк Анна	25.00
388 Дашківський Стефан	35.00
388 Гадунка Теодор	35.00
406 Угріновська Гелина	25.00
423 Романець Маланка	25.00
436 Вербовецька Анна	30.00
445 Гулай Марія	30.00
456 Божик Іван	35.00
504 Строїч Митро	30.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Нагорода відділовим секретарям за третій квартал 1956 р.	23,051.47
Виплати друкарні і книгарні	15,149.28
„Свобода" за орган	5,800.00
Платня помічних сил	3,041.95
Платня головного Уряду	1,875.00
Кошти подорожі організаторів	1,084.30
За опікунчу обслугу над бондами	847.59
Кошти подорожі і репрезентації	782.93
Федеральний податок за помічні сили	782.59
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Кошти правні	549.30
Винайм машин для зладження виказів і статистики (IBM)	527.00
Машина для друкарні	500.00
Нагорода організаторам за нових членів	481.25
Річна вкладка до централі доброчинних організацій	381.25
Спеціяльна винагорода для помічних сил	330.00
Стейтовий податок за помічні сили	221.14
Канцелярійні прибори і друки	201.01
Лікарі за нових членів	197.50
Телефон	187.57
Видатки на пошту	185.00
Спортова акція	172.00
Оголошення	159.00
Нагороди за нових членів	48.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	41.81
Направи і чищення машин	36.00
Прибори для зладження виказів (IBM)	18.42
Вода	2.25
Асекураційні журнали	1.82

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	102,677.00
Інвестовано в морґеджах	14,000.00
Позички членам	1,489.65
Разом	$253,046.53

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем вересня 1956 осталася	$357,893.45
Прихід за жовтень	206,388.64
Разом	$564,282.09
Розхід за жовтень	253,046.53
Готівка з кінцем 31-го жовтня 1956 остається	$311,235.56

БАЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 311,235.56
Морґеджі	1,070,740.33
Бонди	13,907,362.98
Позички членам	291,573.78
Реальности	227,828.06
Друкарня	10,543.79
Разом	$15,819,284.50

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$15,059,368.63
Адміністр. фонд	172,341.54
Конвенційний фонд	61,651.45
Запомоговий фонд	253,132.41
Народний фонд	13,427.09
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	61,045.53
Резервовий фонд	19,733.74
Сирітський фонд	112,559.27
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	44,741.97
Фонд Захисту Сирот.	21,282.87
Разом	$15,819,284.50

МОЛОДЕЧНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	18.69
2	28.84
3	29.93
5	109.51
7	50.56
8	231.28
9	33.11
10	88.48
11	56.89
12	18.95
13	251.07
14	274.07
15*	2.53
16	26.09
17	5.36
18	7.54
20	194.18
21	109.72
22	.87
23	109.80
24	5.78
25	82.55
26	1.35
27	129.11
28	9.45
29	38.68
30	18.21
31	1.50
33*	335.56
34	4.95
35	68.43
36	45.17
37	101.41
38	219.61
39	381.84
40	10.24
41	.45
42	100.75
45	235.33
46	37.46
47	27.57
48	19.10
49	153.56
50	11.34
51	28.01
52	65.43
54	116.00
55	75.49
56	68.85
57	109.07
59	285.41
60	9.10
61	8.05
62	19.65
63*	413.89
64	28.21
65	41.54
66	14.03
67	4.48
68	1.50
69	29.77
70	95.56
71	32.40
72	1.19
73	19.43
74	6.47
75	106.05
76	84.47
77	4.92
78	1.48
79	81.12
80	6.91
81	40.30
82*	4.38
83	127.35
84	29.09
85	97.17
86	2.70
87*	48.56
89	.93
90	30.37
91	40.42
92	4.05
93	30.88
94	410.60
96	170.71
97	74.65
98	13.95
99	26.25
100	177.77
102	358.04
103	133.46
104	70.59
105*	380.96
106	388.75
107	66.74
108	21.95
109	27.59
110	5.86
111	3.37
112	93.62
114*	133.14
115	32.51
116	101.29
117	21.31
118	139.61
119	31.78
120	31.56
121	62.20
122	11.72
123	17.92
124	6.04
125	257.21
126	3.28
127	220.57
128	77.49
130	151.53
131*	76.21
132	30.38
133	9.46
134	14.66
135	19.99
137	27.92
138	15.00
139	27.22
140	86.88
141*	4.50
142	92.86
143*	23.80
144	21.07
145	17.16
146	95.29
147	110.08
148	2.48
149	53.03
150	127.96
151*	76.44
152	1.24
155	242.77
156	139.19
158	40.91
159	2.56
160	4.96
161	98.30
163	229.50
164	126.89
165	88.27
167	73.47
168	114.86
170	426.34
171	166.30
172	11.91
173	62.09
175	87.67
176	73.30
177	108.72
178	60.53
179	25.23
180	155.96
181	5.41
182	53.92
183*	191.21
184	31.62
185	12.80
186	8.29
187	18.00
189*	160.48
190	8.58
191	231.59
192	88.48
194*	277.87
196	7.50
199	12.80
200	69.20
201	1.45
202	4.75
203*	46.53
204	546.32
205	1.35
206	154.11
207	4.50
208	26.37
210	1.04
211	32.59
212	28.78
213	121.34
215	48.38
216	1.21
217	210.77
218	137.36
219	141.28
220	120.39
221	1,178.22
222	17.84
223	46.05
224	10.75
225	4.41
226	14.29
227	2.71
228	.45
229	10.42
230	198.37
232	16.87
233	70.07
234	118.27
235	13.98
236	91.97
237	65.18
238	411.88
239	62.02
240	260.26
241	16.16
242	65.85
243	16.26
244	3.48
245	68.04
247	85.35
248	35.11
251	53.39
252	119.61
153	14.33
254	109.25
255	4.88
256	111.98
257*	37.85
258	12.15
259	136.11
260	1.75
261	13.31
262	17.65
263	31.81
264	16.89
265	51.99
266*	602.48
267	52.42
268	71.35
269	1.97
270	34.72
271	90.75
273	3.15
274	101.31
275	54.78
276*	91.24
277	518.11
278	33.45
279	2.35
280	2.25
281	51.25
282	28.23
283	27.70
284	8.20
285	11.25
286	6.56
287	103.11
288	21.32
289	92.22
290	33.16
291	102.07
292	381.06
293	103.83
295	91.85
296	103.16
298	7.59
299	21.60
300	18.70
301	59.13
303	2.12
304*	258.03
305	27.12
306	12.70
307	92.19
308	13.48
309	2.71
310	20.65
311	1.35
312	15.64
313	7.25
314	8.10
316	409.41
317*	81.02
318	24.78
320	122.40
321	72.98
322	14.68
323	25.77
324	65.14
325	287.27
326	10.95
327	136.70
328	100.00
329*	52.76
330	104.87
331	51.12
332	3.20
333	9.56
335	25.91
336	185.68
338	90.55
339	18.74
341*	184.28
342	47.45
343	66.42
344	12.40
345	38.09
347	74.56
348*	159.25
349	41.18
350*	91.79
351	15.01
352	17.61
353	95.06
355	77.61
356	98.09
357	7.84
358*	94.90
359*	47.79
361	1,264.74
362	62.00
363	35.22
364	229.94
365	4.00
366	.68
367	471.43
368*	32.35
369	26.77
370	93.86
371*	151.06
372	195.88
373	117.41
374	59.99
375	48.03
376	15.46
377*	4.15
378	6.29
379	856.96
380	85.05
383	155.18
384	17.93
385	44.38
386	12.14
387*	20.78
388	277.77
389*	5.17
390*	51.26
391	31.23
393	11.47
394	22.81
395	150.38
396	1.78
397	203.40
498	1.07
399	97.66
400	22.32
401	1.86
402*	17.29
403	1.47
404	25.94
405	2.22
406	49.71
407	.45
408	1.08
409	1.13
410	.45
412*	223.37
413	57.63
414	460.86
415*	2.25
417*	59.39
418*	92.62
419	66.56
420*	164.06
421	47.17
422	1.80
424*	25.55
427	203.57
428	73.30
429*	5.74
430	212.23
432	1,795.94
433	21.62
435	30.83
436*	235.93
437	174.19
438	9.73
439*	789.49
441	256.79
442*	13.28
443*	69.11
444	18.17
445	218.78
446*	100.21
447	19.82
448	34.54
450	10.21
451	125.21
452	88.11
454	15.07
455*	47.63
456	62.36
457	128.00
458*	594.40
459*	30.77
460	17.65
461	260.62
462	8.24
463*	17.67
464	268.51
465*	37.63
466	94.53
467	1.13
468*	96.20
469*	86.98
470*	7.14
471*	110.16
472*	100.28
473*	380.65
474	201.91
475	13.39
476	45.03
477	.68
478	128.81
479	5.84
480	3.00
481	77.03
482	5.71
483	24.58
484	197.51
486	3.63
487	68.79
489	5.09
490*	164.71
492*	14.56
493	34.12
496	28.31
497*	38.95
498	44.14
499	22.23
501	17.09
506	71.59

З місячних вкладок від членів	$40,052.87
Відсотки від бондів	12,392.74
Відсотки від морґеджів	612.84
Відсотки від чл. позичок	15.96
З переносу федерального податку за помічні сили	168.53
З переносу стейтового податку за помічні сили	1.54
Сплати морґеджів	5,342.16
Сплати чл. позичок	114.26
Разом	$58,700.90

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	10,041.91
Грошеві звороти	1,309.94
Відсотки на закуплених бондах (accrued)	238.36
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	19.00

Виплати адміністраційного фонду:

Нагоода відділовим секретарям за третий квартал 1956 р.	6,879.84
Платня помічних сил	1,336.01
Weekly	600.00
Федеральний податок за помічні сили	239.97
Стейтовий податок за помічні сили	49.17
Видатки на пошту	30.00
Лікарі за нових членів	18.00
Перенос інших фондів за членів мол. департ.	16.05
Нагороди за нових членів	3.50

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	$23,250.00
Інтестовано в морґеджах	5,800.00
Позички членам	245.96
Разом	$50,077.71

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем вересня 1956 р. осталася	$ 89,440.28
Прихід за жовтень	58,700.90
Разом	$148,141.18
Розхід за жовтень	50,077.71
Готівка з кінцем 31. жовтня 1956 остається	$ 98,063.47

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 98,063.47
Морґеджі	143,934.86
Бонди	2,754,418.90
Позички членам	14,820.59
Разом	$3,011,237.82

Стан довжний:

Посмертний фонд	$2,927,560.78
Адміністраційний фонд	83,677.04
Разом	$3,011,237.82

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ.

Майно старших членів з кінцем 30. жовтня 1956 року	$15,819,284.50
Майно молод. департ. У. Н. С.	3,011,237.82
Разом	$18,830,522.32

Р. Слободян, гол. касир.

ОРГАНІЗАТОРИ, ЯКІ ПРИЄДНАЛИ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗУ В МІСЯЦІ В ЖОВТНІ 1956

Ч. В.	Ім'я ор.	Ск. чл.
1	В. Чепнега	1
5	М. Барнич	1
8	В. Мандзій	3
12	М. Кузьма	1
25	Я. Падох	2
29	О. Малищак	1
35	П. Савчак	1
38	С. Гонза	2
41	М. Терпко	1
42	П. Головачук	5
45	М. Сеник	1
54	А. Маланчук	1
59	М. Галькевич	5
75	М. Присташ	1
85	О. Костюк	1
90	И. Сидор	1
91	П. Кочірка	1
102	М. Бобечко	3
106	Г. Дацьків	1
109	М. Шепеляк	1
112	М. Капраль	1
114	М. Ткачук	9
121	О. Гадз	2
127	П. Володка і І. Була	4
130	Д. Білецький	10
130	Г. Лучанко	1
131	В. Фединський	10
149	М. Дикий	1
153	І. Одежинський	4
156	І. Скочиляс	7
158	Я. Падох	5
163	С. Филик	1
167	І. Кульматицький	1
170	Я. Падох	1
170	І. Грабар	1
175	І. Іванчук	1
184	Я. Падох	21
186	Ю. Баволяк	1
187	І. Чупрун	1
191	Р. Колодій	1
194	Я. Падох	26
194	В. Никифорук	1
203	О. Жук	1
204	В. Гасій	1
217	А. Іванів	4
220	Г. Гарасим	1
221	Т. Шпікула	2
224	О. Ірха	2
226	М. Рущицький	1
236	М. Скирпан	1
238	І. Селінскі	3
240	А. Стецяк	1
247	М. Маєр	1
254	В. Романишин	2
259	Ю. Гуглік	2
266	В. Труфин	1
271	І. Чопко	2
276	И. Вілик	1
277	В. Гафткович	1
283	Г. Мільчаковський	1
287	Т. Лютвинюк	1
289	В. Гузар	1
291	В. Гузіль	1
292	Г. Костюк	5
293	М. Демидчук	3
293	Я. Падох	3
295	С. Мотрович	2
295	В. Пулк	1
295	О. Зепко	2
304	М. Гнатик	1
305	М. Гентош	3
316	В. Гавриляк	7
325	В. Цюпа	1
327	А. Копистянський	2
327	Д. Білецький	3
335	М. Матвійчук	3
336	Г. Кісіль	1
352	Д. Яворський	1
361	Я. Падох	2
361	І. Галичин	2
361	А. Конюх	1
361	І. Собенко	1
364	П. Кореневич	1
370	В. Гіна	1
370	К. Стасюк	1
374	М. Кісіль	3
379	М. Семків	1
383	І. Грозінський	1
395	Ю. Баранюк і О. Заблоцький	1
395	А. Герман	2
397	І. Скочиляс	12
400	М. Воловецкий	1
403	А. Піш	2
406	А. Тарас	1
412	П. Цехош	2
414	С. Брезіцка	6
423	М. Ткачук	5
423	Т. Носієвич	1
424	І. Скочиляс	5
432	В. Коссар	9
433	Д. Білецький	12
437	М. Малинівський	1
445	В. Коссар	1
445	Я. Падох	1
472	Т. Лiскевич	1
473	В. Загаєвич	4
486	Я. Блищак	1
505	Я. Шипайло	3

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

ВІСТІ З АРҐЕНТИНИ

КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ АРҐЕНТИНИ ВІДЛОЖЕНО

(сдо) Четвертий Конгрес Українців Арґентини, що мав би вибрати нову Українську Центральну Репрезентацію і намітити приблизний плян праці на чергових три роки, запроєктовано на 3 листопада: малося на увазі пов'язати проголошення нової Управи УЦР зі святом Листопадового Зриву. Проте, передконгресова комісія, складена з представників чотирьох головних централь — „Відродження", „Просвіти", Братства св. Покрови УАПЦ і Українського Католицького Об'єднання (УКО), — що мала представити на Конгрес узгіднену листу членів нової УЦР, повідомила, що цього свого завдання вона до 3-го листопада ніяк не зможе виконати: виникли великі труднощі щодо визначення голови УЦР. Теперішній голова УЦР, проф. Є. Онацький, відмовляється ставити свою кандидатуру, а інших відповідних кандидатів, які б знаходили підтримку і признання чотирьох Централь, що рішають у цій справі, трудно знайти. Була надія, що всіх об'єднає кандидатура проф. Ю. Полянського, але проф. Ю. Полянський рішучо відмовився, бо майже пів року проводить поза Буенос Айресом в геологічних екскурсіях. Нової дати Конгресу ще не устійнено.

45-ЛІТТЯ ПЛАСТУ В АРҐЕНТИНІ

(сдо) Пластовий Провід Арґентини, ідучи за ініціятивою інших країн українського розселення, покликав, з нагоди ювілею 70-ліття основника і ідеолога Пластової Організації професора д-ра Олександра Тисовського і 45-ліття праці Українського Пласту, Діловий Ювілейний Комітет із активних найстарших пластунів „сеньйорів", який розпочав свою працю 15 вересня ц. р., закінчить її 1 листопада 1957 р. До Комітету ввійшли такі сеньйори: поч. член Пласту Павло Клим — голова, мгр. Мирослав Кльос — провірка програм Ювілею; Михайло Івасівка — писар, інж. Ростислав Ільницький — зв'язки, Ярослав Татунчак — фінанси. До Почесного Ювілейного Комітету запрошено: проф. Є. Онацького на голову, а о. ігумена Ю. Мельничина ЧСВВ, о. протопресв. Ю. Арійчука, п. Володимира Савича і паню Любов Палашевську — на членів. Перший ювілейний виступ Пласту відбувся ввечорі в залі „Просвіти" 3-го листопада.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

(сдо) У понеділок 1-го жовтня в галерії Ван Ріель на головній вулиці Буенос Айресу Флорідї відкрито в присутності численної публіки відвідувачів, головно української інтелігенції, виставку двох українських мистців п. Бориса Крюкова та його дружини п. Ольги Гурської. Виставка тривала до 13-го жовтня. Мала вона значний мистецький успіх — відкриття її знято на телевізію, і на другий день висвітлено дуже докладно, при чому дано дуже прихильний коментар з підкресленням української національної приналежности мистців.

Борис Крюків, що перебуває в Арґентині з 1948 р., студіював і працював до війни у Києві. В Арґентині з 1949 р. відзначився особливо як ілюстратор різних видань люксусового характеру. Також українські видання, головно М. Денисюка, виходили в Буенос Айресі переважно в мистецькому оформленні В. Крюкова. Теперішня виставка олійних образів — числом 16 — В. Крюкова в Буенос Айресі вже третя. Головна прикраса її цього разу — прекрасний портрет доні Крюкових, що його ілюстрований тижневик „Пара Ті" („Для Тебе") відбив на цілу сторінку в барвах. З української тематики маємо на цій виставці „Навкруги вогнища" — гарний образ з запорожцями в різних позах навкруги розпаленого вогню, що дає фантастичне освітлення, та „Захід сонця" з привабливим українським краєвидом.

Дружина мистця п. Ольга Гурська також виставила 15 образів. У відміну від свого чоловіка, що любується в красивих і жанрових картинах, вона має головно квіти „натюр морт". Журнал „Пара Ті" відбив на своїх сторінках два її образи квітів (по цілій сторінці на кожний), давши до них дуже прихильний коментар. Звертають увагу серед образів п. Гурської також два гарні портрети.

16-го жовтня відкрито виставку олійних образів п. Віктора Цимбала. Віктор Цимбал — загальновідомий графік, визначаний за свої графічні твори численними нагородами та медалями. Але, не обмежуючись на графіку, що дає йому головно засоби до життя, наш мистець присвячує чимало праці й малярству, виявляючи замилування до монументальних творів містичного характеру. Цього разу він виставив 27 образів, дев'ять із котрих мають арґентинську тематику — це краєвиди з Арґентинського озера в провінції Санта Крус. Майже всі інші мають українську тематику, переважно містичного характеру, як от „Оранта. Образ Київської Богоматері", „Рік 1941 — рештки зруйнованої Печерської Лаври", „Рік 1933", „Курган — давня могила половців в степах України", „Київ — краєвид від Дніпра", „Творець", „Преображення", „Христос в чевоній пустелі", „Молитва", „Янгол з чорними крилами", „Янгол зла" і т. д.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 18 мільйонового майна організації.

ОЗБРОЄНІ СИЛИ ЗДА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

На випадок війни, летунство ЗДА своїм ґльобальним засягом всилі не тільки вивести з ладу і знищити ворожу індустрію, центри сполучення, запасові нагромадження, але й зламати дух спротиву й мораль ворога.

Повітряні війська, залежно від призначення, розділені на окремі команди:

Стратегічна повітряна команда (Strategic Air Command — SAC) призначена до ведення далекосяжної повітряної офензиви — в складі 55 важких бомбардувальних ескадриль (Wings) — в кожній 30-42 літаків.

Команда повітряної оборони (Air Defense Command — ADC) має завдання оборони північно-американського континенту та піддержування стратегічної команди і військового повітряного транспорту, складається із 38 бриґад нищильників по 75 літаків у кожній.

Тактична повітряна команда (Tactical Air Command — TAC) для співдії з армійським летунством і наземними військами — 34 бриґади по 45-75 машин.

Служба військово-повітряного транспорту Military Air Transport Service — MA TS) до переведення стратегічного повітряного транспорту для всіх збройних сил. В своєму складі має 16 транспортних бриґад по 36-48 літаків.

Разом 138 бриґад, 400-410 ескадриль, щонайменше 7,700 літаків першої лінії.

Один бомбовий літак типу „А - 52 - Stratofortress" коштує кругло 9 мільйонів долярів. Утримання однієї повітряної бриґади „B-52" із 30 літаками при стані 4,000 людей обслуги виносить 40 млн. долярів річно. Залогу літака становлять тільки 3 летунів, тобто 2і 1/2% цілої обслуги. Згаданий бомбардувальник при скорості лету 1050 км./год., на висоті 15-16 км., може осягнути без приземлення з атомовою бомбою — 12,800 км., а із 12 тонн вантажем бомб — 9,700 км.

Наземна організація для американської авіяції сягає від Далекого Сходу через північний американський континент, Гренляндію, Ісляндію, Европу до Півн. Африки і Малої Азії. Повітряний шлях поміж 70 базами в 37 країнах має довжину 185 тис. км.

Воєнно-морська фльота

Воєнно-морська фльота — (US-NAVY) становить, поруч армії і летунства, окремий рід збройних сил ЗДА. Сюди входять також в.-м. авіяція, в.-м. піхота

Теперішній персональний стан фльоти виносить 650 тис. людей, в тому числі — 74,500 старшин, в 1944 р. — 3 млн. 380 тис. Корпус морсько-десантної піхоти (US — Marine Corps) в складі 3 дивізій, налічує 200 тис., в тому 18,500 старшин.

Поза всяким сумнівом ЗДА — як найбільша світова морська потуга займає своєю воєнною фльотою перше місце в світі щодо кількости воєнних кораблів і тоннажу та морського виряду і вишколу.

З усіх 5,200 долярів є тепер в чинній службі коло 1100, в тому числі 411 бойових, решта в резерві і кожного часу може бути введена в дію.

В оперативному відношенні воєнно - морські сили ЗДА поділені на три фльотські групи, що з них кожна складається із кількох фльот: тихоокеанська, атлантійська, східньо - атлантійська і середземно - морська.

Щоб дати уявлення про морську потугу ЗДА, наведемо неповну кількісну клясифікацію бойових кораблів: а) 105 літаконосців (Aircraft Carriers) 8-60 тис. тоннажу, містить на покладі 30-130 літаків, б) 16 лінійних або панцерних кораблів (Battle Ships) 31-45 тис. тонн., в) бойових кружляків (Cruisers) 5,500-27,500 тонн., г) 212 підводних човнів (Submarines) 1310-3260 тонн., ґ) винищувачів (Destroyers) 1620-3675 тонн.

В.-м. фльота, а також корпус м.-піхоти розпоряджають власною авіяцією для тактичних завдань — коло 80 ескадриль — 10 тис. літаків і гелікоптерів.

На закінчення цієї статті зробимо ще кінцевий висновок: на випадок спровокованої війни збройні сили З'єдинених Держав разом з союзними силами зможуть завдати нищівний удар агресорові. Оскільки ж прийде до нової світової війни, Совєтський Союз її не виграє.

Це „так само певно", заявив ген. Грунтер, „як те, що день приходить після ночі".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Клівленд, Огайо

Святкування Роковин Франка.

Роковини народження Івана Франка, найбільшого трудівника Західньої України, відзначував український Клівленд чотирьома імпрезами від 2 червня до 2 грудня 1956 р. Всі вони відбулися заходами місцевої централі УЗО, що є одночасно і філією УКК, якої культ.-освітній реферат веде інж. Юрій Яремкевич. Дня 2 червня учні Курсів Українознавства т-ва „Рідна Школа" відвідали Культурний Город і склали вінок перед погруддям Франка, що вважалося відкриттям ювілейного року. Дня 9 вересня організації визвольного фронту влаштували на площі католицької церкви в Пармі велику маніфестацію на пошану Франка з участю осередків в Питсбурзі, Бофало, Дітройті і Клівленді. Минулої неділі, 25 листопада новий парох Української Православної Церкви св. Володимира при 2280 Захід 11-ій вул. о. Степан Голутяк відправив Панахиду за душу автора „Мойсея", а „Український Архів-Музей" влаштував в залі тієї ж церкви виставку творів Франка. Ювілейні святкування закінчить концерт з авдиторії школи Трімонт при 10-ій вул. в неділю 2 грудня, що його підготовляє „Рідна Школа".

До попередніх чотирьох виставок в роках 1952-6 „Український Архів" додав оце п'яту: франкознавства. 185 відвідувачів мали нагоду оглянути 19 творів белетристики, 25 збірок поезій, 3 вибори з творів, 2 драматичні, 5 наукових, 11 дитячих, 4 переклади з інших мов, 7 праць інших авторів про Франка, 5 перекладів творів на мови польську, англійську і російську, 18 томів з харківського 30-ти-томового видання творів 1925-8, 19 томів з найновішого 20-ти томового видання (Київ 1955), 2 томи з започаткованого видання „Книгоспілки" в Ню Йорку, і видання „Музика до слів Франка" Є. Турули, 18 журналів і 23 часописів з статтями у 100-ліття народження, 4 великі і 5 малих портретів, 2 відзнаки, 1 стяжка, 3 марки, 1 коверта й і бльок, 8 фотографій, 1 афіш, 3 летючки, і програмка, і запрошення, 2 оголошення про видання, 1 мапа — разом 121 книга, 41 періодиків і 34 інші експонати. Книги були друковані в 17 містах дев'ятьох країн, а це 38 в центральній Україні, 37 в Західній і 2 в Буковинській, 21 в Німеччині, 10 в ЗДА, 8 в Канаді, 3 в Польщі, 1 в Австрії і у Франції. З показаних всіх 196 експонатів 81 походило з збірок Архіву, 28 з Публічної Бібліотеки, а решту визичили громадяни: проф. Л. Бачинський, п. О. Кочан з Джолієт, п. С. Кікта, о. С. Голутяк, проф. Г. Голембійовський, інж. Ю. Яремкевич, інж. М. Курах, інж. М. Тарасюк і „Дністер". Виставка була відкрита від год. 11.30 до 8 вечора. Відкрив її керівник Архіву проф. Л. Бачинський, після чого проф. В. Радзикевич схарактеризував творчість Франка. Допомогу в переведенні виставки дала місцева станиця „Пласту", встановивши дижури при експонатах. На пам'ятку роковин Архів випустив поштівку з портретом письменника.

Виставка була подією в громаді. Признання організаторам, що пригадують і розбуджують заінтересовання, і громадянам, що доцінюють рідну книгу і слово.

Степан Кікта.

Бофало, Н. Й.

Окружний З'їзд СУА.

Заходом Окружної Ради СУА відбувся 23 вересня 1956 р. окружний з'їзд у Бофало о год. 9 вранці. Всі учасниці з'їзду явились в церкві св. Миколая на Службі Божій, яку в намірені з'їзду відправив о. декан Олександер Стеранка. При кінці Служби Божої о. декан привітав учасниць з'їзду, побажав успіху в нарадах та уділив благословення.

Наради з'їзду відбувались у залі Укр. Дому „Дніпро". Ними проводила голова Окр. Ради п. Марія Крамарчук. Секретарювали пані: Мирослава Приймак, із Рачестеру та Леся Лисак і Іванна Парфанович із Бофало. Пані Крамарчук привітала голову Централі — п. Олену Лотоцьку, яка приїхала з Филаделфії. Відчитано звіти поодиноких Відділів. Із Рачестер звітували: п. Софія Онуфрик і п. Харамбура; з Ютики звітувала п. Томич, а з Бофало — п. Анна Макух.

В першій частині з'їзду виголошено два реферати. Реферат про виховання дітей виголосила п. Іванна Парфанович. Прелеґентка подала вказівки і поради молодим матерям, як мають зберегти своїх дітей перед погубними впливами та виховати їх у любові та пошані до всього рідного. В оживленій дискусії на цю тему, почули ми цікаві запити й відповіді. Реферат про сусп. опіку при відділах СУА виголосила д-р Евгенія Єржківська, голова Відділу з Ютики. Вона розказувала про свій невеличкий відділ (20 членок). Їх невеличкий відділ може похвалитися тепер численними осягами, а між іншими і таким, як стала щомісячна допомога одному із дитячих садочків у Німеччині. Під час доповіді кружляли по залі кольорові знімки із виставки українського народного мистецтва в Ютиці. Бачили ми там між іншим ляльку в укр. народньому одягу, що на ліцитації пішла за 25 долярів. Так переконливо звучав голос д-р Єржківської, що приявним здавалось, наче б на світі не було нічого неможливого.

По обіді прийшов на чергу організаційний реферат голови Централі, п. Олени Лотоцької. З питомою собі певністю і спокоєм, доказувала прелеґентка, що нам неминуче треба зробити щоб українська жінка станула нарешті на висоті свого завдання, щоб не лиш вона знала про світ, але щоб і світ про неї знав. З'ясувала докладно завдання відділів СУА, Окружних Рад і Централі. І зараз же виринули всі ті труднощі й перешкоди, з якими Централя мусить змагатись. Такий чепурний і дорогий нам журнал — „Наше Життя" видають із дефіцитом. Треба не лиш більше членок, але й більше пожертв на пресовий фонд. Говорила і про найважніше завдання Централі, — нав'язування зв'язків з жіночими організаціями вільного світу. Довго тривала дискусія над цим рефератом. Контрольна Комісія уділила абсолюторії уступаючій Окр. Раді, яка на загальне домагання, залишилась на своєму місці в попередньому складі: голова — Марія Крамарчук, касир — Ева Ґерула, виховна референтка — Іванна Парфанович, культ. - освітня референтка д-р Євгенія Єржківська, організаційна референтка — Анна Макух. Тільки секретарка Мирослава Приймак сама зрезиґнувала, згідно з власним бажанням, а на її місце вибрано Софію Онуфрик. Пані голова ще раз подякувала п. О. Лотоцькій, і з'їзд закінчено молитвою.

На прощання ще оживлена гутірка при вечері, поважна і супокійна в старших, запальна в молодих. О. Лотоцьку запросив п. В. Шараван до своєї радіопрограми, щоб радіослухачі мали змогу теж почути її слово.

М. М.

Перед концертом скрипака-композитора Романа Придаткевича

Концерт Романа Припадкевича при співучасті Ганни Придаткевич, що відбудеться 16-го грудня ц. р., у вечорі в Джуньйор Гай Скул в Ню Йорку, під патронатом українських організацій нюйоркської метрополії, буде безперечним виявом української культури у формі української національної музики, побудованої на українських пісенних матеріялах.

Про програму, зложених з українських музичних творів Барвінського, Вовка, Верикіського, Гайворонського, Коляди, Кошиця, Лисенка, Лиська, Придаткевича і Якименка можна сказати що вона відповідає наголовкові часопису „Вінніпеґ Фрі Прес" з 21-жовтня 1943, що цими творами „Розкрито Українську Музичну Історію".

Д-р Павло Маценко так пише про концерт Придаткевича:

„Відбутий концерт був для багатьох, що не мали нагоди ознайомитися з українською інструментальною музикою, правдивим відкриттям нового світу... Лишились в душах слухачів тільки чарівні ідеї зодягнені в тоґи. Вони посилили присутніх, піднесли їх чола". („Новий Шлях" з 30 жовтня 1943).

„Які тільки чуття бувають у людини, ця скрипка чародійка уміє до них дібратися" — (писав Осип Стеткевич в „Свободі" 18 листопада 1931.

„Гра Придаткевича стилева, а рідко котрий артист так прекрасно грає... інтерпретація Придаткевича споріднює слухача з Генієм Бетговена. Обидва виступи були дійсним тріюмфом і певно, що кожного українця наповняли вони великою радістю" писав покійний М. Гайворонський у „Свободі" з 1 червня 1935 р.

„Ці твори, частина тривалого вкладу Романа Придаткевича в українську культуру, тим цінніші, що органічно і суттєво з цією культурою зв'язані". Д-р В. Витвицький, „Свобода", 6 грудня 1950

„Таке рясне використування народної тематики є характеристичне для творчости Придаткевича. Одначе в трактуванні цього матеріялу він відбігає далеко від примітивного етноґрафізму. Дана народна тема є для нього тільки вихідною точкою, з якої він самостійно розвиває більшу форму, тобто власну творчу думку і її мистецьке оформлення. Одначе Придаткевич переводить цей принцип своєрідним засобом і стилем. Його досить відважні, барвисті гармонії, його уміння і спосіб поліфонічного думання... його опанування великих форм складаються на той своєрідний стиль, що ставить його в ряд найповажніших українських композиторів" — писав д-р Зиновій Лисько в „Українському Самостійнику" з 26 липня 1953.

„Приємно було спостерігати архітектурну струнність, ясність малюнку й чудову кольоритність... наші народні мотиви є вдячним матеріялом для опрацьовання, як вони благородно звучать і скільки цінного можуть дати творчій уяві композиста. Придаткевич зробив цінний вклад в українську скрипкову літературу і за це треба йому дякувати" — О. Кошиць, „Свобода", 19 лист. 1941.

„Роман Придаткевич поєднує в собі ще й такі шляхетні риси, як абсолютну природність та свіжість у виразі, повну людського тепла. Це вартості, що виразно проявляються у грі мистця, а в душі слухача вдаряють в консонантну струну... Стиль Придаткевича взагалі романтичний, віртуозний, деколи бравурний. Придаткевич вражає своєю шляхетною кантіленою, безпосередністю виразу та вичерпним знанням інструменту", писала Христя Колесса в „Гомоні України" 15-го жовтня 1955.

„Резюмуючи вище сказане, ми хотіли б ствердити, що Роман Придаткевич спрямовує своє уміння і працю не в бік музики взагалі, чи модерної музики зокрема, але передусім у напрямі культивування і збагачення української музичної культури. За те можемо його назвати не тільки українським музикою-мистцем, але головно українським громадянином, у найкращому розумінні цього слова" — писав Роман Савицький у журналі „Київ" за травень 1954.

В українських професійних кругах часам роблять Придаткевичові закид, що його говорене слово для пояснювання виконуваних творів нівечить та перебиває настрій, встановлений музикою. Цілком певно, що ці особи мали б слушність, якби заля була наповнена музиками та виробленими слухачами. І навіть тоді за друковані пояснення до програми слухач є вдячний. Для популяризовання української музики між українською громадою було б добре цю невигоду простити.

Реакція в тій справі одного з колишніх слухачів звучить: „А що скрипка словами не промовляє, то мистець сказав завжди за неї кілька слів про зміст композиції, зглядно пісні, на якій його твір опертий. Це мабуть і помагало слухачам легше підхоплювати музичну мову відограних точок. У віддачі пісні про Чабана проф. Придаткевич дивував усіх вірним до повної омани наслідуванням сопілки, а аркан вийшов з рідкою бравурою та силою" — писав покійний Лонгин Цегельський в одній із своїх рецензій.

Тому теж не біймося української доброї музики і всі ідім на концерт Романа Придаткевича в неділю вечором 16-го грудня в залі Джуньйор Гай-скул, 6-та вул. та Евню Сі, в Ню Йорку.

ДЕЛЕҐАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ССР НА 11-ТУ СЕСІЮ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ОН

На 11-ту сесію генеральної асамблеї Об'єднаних Націй делеґацію Української ССР призначено в такому складі: міністер закордонних справ УССР Л. Паламарчук — голова, С. Лаврик, Л. Кизя, Н. Максимович та В. Білай — члени делеґації, А. Бойко, К. Забігайло та В. Сапожніков, заступники членів делеґації.

Оксана Савойка

ЗАКІНЧИЛА ДЕНТИСТИЧНІ СТУДІЇ

Оксана Савойка, як перша з українок, закінчила в червні ц. р. студії дентистичної гіґієни в Колумбійському університеті в Ню Йорку і дістала диплом „бечелор оф саєнс".

Оксана Савойка

Після того склала приписані іспити й дістала дозвіл на виконування дентистичної практики в стейтах Ню Йорк і Ню Джерзі.

Оксана Савойка, народжена у Львові, донька Любови й інж. Любомира Савойки, довголітнього професора української торговельної гімназії й однорічних торговельних курсів для абітурієнтів у Львові, вчилася в гімназії у Львові й Інсбруці в Австрії. Після того відбула дворічні медичні студії в університеті в Інсбруці, була членом Виділу тамошньої Студентської Громади і брала активну участь в студентському й громадському житті. У 1948 р. зорганізувала разом з іншими молодими студентами в Інсбруці публічну виставку українського народного мистецтва, зібравши масу цінних експонатів від українських „ді-пі" в Австрії. Та виставка мала величезний успіх. У 1949 році прибула до ЗДА, де в міжчасі дістала громадянство. Тепер працює в шкільних клініках у Ню Йорку, підлеглих палаті здоров'я, де переводить профіляктуру зубів серед учнів та вчить їх гіґієни зубів. Оксана Савойка і її батьки є членами 371 Відділу Українського Народного Союзу.

● Мешканці тихоокеанських островів Бікіні і Еніветоку, яких виселено з тих островів, щоб не наражати їхнього життя на небезпеку з уваги на переведені в тому обширі американські досліди з ядровою зброєю, дуже вдоволені з такої зміни: вони дістали від Америки відшкодування на суму $450,000.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 14.

	Передплата	Пожертва	Разом
В. Кузьо, Бріджпорт	4.00	2.00	
М. Гаврилюк, Трой	4.00	2.00	
П. Новак, Шикаго	4.00	1.00	
С. Покора, Пасейк	4.00	1.00	
Д-р А. Ю. Рудницький, Монтреал	4.00	1.00	
К. Шинкар, Бабилон	4.00	1.00	
П. Врублівський, Шикаго	4.00	1.00	
С. Нечипорук, Бруклин	4.00	1.00	
А. Лісікевич, І. Дітройт	4.00	1.00	
С. Копчак, Шикаго	3.00	2.00	
П. Босора, Гадлей	2.00	3.00	
А. Щігікало, Перу	2.00	2.00	
Д. Мельник, Гемілтон	2.00	1.00	
П. Костюк, Смутс	2.00	1.00	
І. Ксьондзина, Вонда	2.00	1.00	
М. Сорока, Филаделфія	2.00	0.50	
В. Єдноріз, Шикаго	1.00	1.00	
Н. Максимик, Честер	1.00	1.00	
Українська Книгарня, Шикаго	14.00		
І. Мозоль, Монтреал	5.00		
В. Дибайло, Плейнфілд	4.00		
М. Мотика, Рачестер	4.00		
Л. Н., Флорида	4.00		
о. І. Кобат, Ню Кесл	4.00		
Інж. О. Тишовницький, Лос Ен.	4.00		
Р. Цегельський, Клівленд	4.00		
М. Дмитренко, Ґуам	4.00		
І. Кізанівський, Шикаго	4.00		
В. Корсун, Бронкс	3.00		
М. Салдит, Боффало	2.00		
А. Білинський, Алентавн	2.00		
В. Селедець, Амстердам	2.00		
М. Сеннишин, Нюарк	2.00		
Т. Шпур, Шикаго	2.00		
Е. Демків, Вокеган	1.00		
П. Савка, Ніксон		5.00	
М. Брунець, Ню Йорк		5.00	
П. Добош, Відділ 96 УНС		4.00	
А. Василик, „ „ „		3.00	
Д. Романишин, Шикаго		3.00	
Я. Зінченко, Фт. Вейн		3.00	
К. Микитин, Вунсакет		3.00	
Н. Галичин, Бронксвіл		3.00	
Ф. Кавчак, Джонставн		2.00	
М. Ґуберович „		2.00	
М. Німець, Відділ 96 УНС		2.00	
А. Мотиль, Ню Йорк		2.00	
І. Демчук, Форест Гілс		2.00	
О. Когут, Шикаго		2.00	
М. Новак, Линдгурст		2.00	
І. Пак, Филаделфія		2.00	
М. Терлецький, Йонґставн		2.00	
І. Кінаш, Когоес		2.00	
О. Весоловська, Шикаго		2.00	
С. Кічоровська, Шикаго		2.00	
А. Рудук, Дітройт		2.00	
П. Головін, Братлборо		2.00	
К. Антипів, Гемтремк		2.00	
І. Борак, Ниаґра Фолс		2.00	
С. Паньчак, „ „		2.00	
І. Юрович, „ „		2.00	
Е. Грицунь, „ „		1.00	
Ю. Кононів, Ірвінґтон		1.00	
Н. Литвин, Вестчестер		1.00	
В. Бойко, Менвіл		1.00	
М. Децьо, Сеймор		1.00	
М. Сидорак, Филаделфія		1.00	
Д-р М. Терлецький, Шикаго		1.00	
Разом	$ 118.00	$ 95.50	$ 213.50
Раніше проголошено	$1,851.70	$1,915.60	$3,767.30
Разом все	$1,969.70	$2,011.10	$3,980.80

НА ВСЕ ДОБРЕ!

Шановній пані Анні Криворучко та панству Анастасії і Гуринові Назаренко з нагоди вінчання їхніх дітей — панни Тамари Стеценко з паном Михайлом Назаренком, яке відбулося в неділю, 18-го листопада 1956 року в Українській Православній Церкві Св. Ап. Луки в місті Сиракюз, Ню Йорк, наші найщиріші побажання, а молодій парі Тамарі і Михайлові довгих, щасливих і радісних літ, на многії, многії літа бажають —

Ольга і Петро ПОЛІКАРПЕНКО

• РОЗШУКИ •

Пошукую сина Володимира ФЕДКІВСЬКОГО, ур. в Золочеві, який був в дивізії „Галичина". Остання вістка в 1944 з вишкільного табору Нойгамер. Вістки слати на адресу:
ОЛЬГА ФЕДКІВСЬКА
225 E. 14th St., New York 3, N. Y.
Заграничні часописи прошу про передрук.

Кирилу з Боратич, Стефана Концовського, Володимира Благу і Володимира Яроша з села Тишкович, Богдана Бочика з Цикова, пов. Перемишль. Українські часописи вільного світу, обох континентів, прошу ласкаво передрукувати:
STEFAN POPOWYCZ
2118 W Huron Street
Chicago 12, Ill. USA

Пошукую брата Павла Антончика урод. в селі Дукраво, пов. Барановичі, Біло-Русь.
NADIA ANTONCZYK
2118 W. Huron Street
Chicago 12, Ill. USA
Білоруські часописи тут і в Европі ласкаво прошу передрукувати.

ВАНКЕВИЧА ЮРІЯ ЙОСИПОВИЧА, батька і ВАНКЕВИЧА ОЛЕКСАНДРА ЮРІЄВИЧА, брата зі Збаражчини, що були в Німеччині і ніби переїхали до ЗДА — шукає донька і сестра Софія. Хто знав би про них, або вони самі, проситься писати на адресу:
Z. Y. WANKEWYCZ,
1302 Copeland Ave., Beloit, Wisconsin (USA)

Син іміґранта — посадником Вінніпеґу

Новий посадник четвертого з черги найбільшого міста в Канаді є живим доказом на те, що а) ви не мусите бути англо-саксонцем і б) ви не мусите походити з т. зв. „впливових" кіл, щоб бути обраними на високий пост у Канаді.

Вибір Степана Дзюби (він називає себе „Стіф") на мейора Вінніпеґу заскочив майже всіх, за винятком його самого; загально панувало переконання, що уступаючий мейор Джордж Шарп легко здобуде перемогу над новим кандидатом.

С. Дзюба це 42-літній син столяра — іміґранта з України. Десять років тому він дослівно не мав ні цента, жив у драниговому домі, спав на провізоричному ліжку і вживав покинутих пачок замість меблів. Сьогодні він є власником дуже успішної компанії електричного приладдя, а його майно обраховують приблизно на три чверті мільйона долярів.

Однак С. Дзюба, який був алдерменом у Вінніпеґу і членом манітобської леґіслятури, не видав багато грошей зі свого великого особистого майна на виборчу кампанію. Посадник Шарп видав на свою кампанію коло 15,000 дол., а крім того мав активну підтримку колишнього мейора і колишнього провінційного міністра, як також багатьох інших впливових осіб. Дзюба видав усього 800 дол., не виголошував закликів в радіо і виступав ледве з кількома промовами. Його дослівно всі легковажили — всі, за вийнятком виборців.

Ця „тиха" кампанія була очевидно тим, чого собі вінніпезькі виборці бажали.

(„Канадійська Сцена")

Короткі Вістки

● До столиці Індії Ню Делі прибув колишній американський амбасадор в Індії, Шерман Купер, що його обрано в листопадових виборах на сенатора стейту Кентакі. Презиндент Айзенгавер вислав його, як особу, що користується особливими симпатіями і впливами в індійських колах, щоб приготовити відвідини індійського прем'єра Неру, який в грудні ц. р. прибуде до Вашинґтону. З його приїздом зв'язують поважні політичні пляни.

● Д-р Едвард С. Фрайс із Вашинґтону повідомляє, що в шпиталях, призначених для ветеранів, будуть випробовувати три нові ліки, які допомагають при збільшеному тисненні крови і забезпечують проти удару серця та звапнення артерій.

● З департаменту торгівлі повідомляють, що американський експорт у жовтні ц. р. збільшився на 9 відсотків і становив 1,661,000,000 долярів. У вересні ц. р. він становив 1,518,000,000 долярів.

Чу Ен-лай запрошує... Чіянґ Кай-шека в члени комуністичного уряду

Пномпенг, Камбоджія. — Китайський комуністичний прем'єр Чу Ен-Лай натякнув в розмові з кореспондентом американської пресової аґенції Ассошіейтед Пресс, що якщо б голова китайського націоналістичного уряду ґенералісімус Чіянґ Кай-Шек погодився увійти на високе становище до теперішнього китайського комуністичного уряду, то це було б першим кроком до замирення між китайськими комуністами і націоналістами і до полагоди справи Формози. При цьому Чу Ен-Лай назвав Чіянґ Кайшека своїм давнім приятелем і пригадав часи спільної праці із ним. В офіційних націоналістичних колах на Формозі прийнято заяву Чу Ен-лая — як „нісенітницю".

Сенатори хочуть обмежити обструкцію в новому Сенаті

Вашингтон. — 6 демократичних сенаторів вже тепер повідомляють, що вони вже під час відкриття Конґресу в дні 3-го січня 1957 року внесуть проєкт, щоб обмежити можливість довгої обструкції в нововибраному Сенаті. Згідно з цим внеском Сенат мав би право обмежити дискусію над якимсь законопроєктом звичайною більшістю голосів. Згідно з теперішнім реґуляміном для обмеження дискусії треба б більшости двох третіх всіх 96 сенаторів. Цей внесок поставить демократичний сенатор Гюберт Г. Гомфрі з Міннесоти разом із 5-ма колеґами. Цей проєкт звернений проти демократичних сенаторів із південних стейтів, які за всяку ціну не хочуть допустити до ухвалення законопроєкту про охорону громадянських прав кольорового населення і обіцяють довгу обструкцію в Сенаті, щоб цього законопроєкту не можна було ухвалити.

Кошти прожитку й заробітні платні на рекордовому рівні

Вашингтон. — Статистичне бюро департаменту праці повідомляє, що кошти прожитку, в місяці жовтні знову збільшилися на 0.5 відсотка нем. Ціни на конумпційні товари в порівнянні з місяцем вересня зростають вже кілька місяців, і індекс цін в жовтні цього року виносив 117.7 відсотка в порівнянні з цінами з років 1947-1949, коли вони становили 100 відсотків. Індекс цін в жовтні цього року був на 2.4 відсотка більший в порівнянні з жовтнем 1955 року. Комісар Статистичного бюра Івен Клаб передбачає, що кошти прожитку і надалі будуть зростати, бо можливо, що збільшаться ціни на газоліну внаслідок суезької кризи. Та Статистичне бюро одночасно повідомляє і про те, що заробітні платні в жовтні збільшилися на 50 центів в порівнянні з вереснем цього року. Робітник із трьома членами родини пересічно заробляв на чисто 74.87 доляра, а самотний 67.46 доляра. Збільшення заробітків зовсім вирівнює зріст цін на консумпційні товари, і ще на дві десяті одного відсотка збільшує купну силу робітників.

Президент найменував Целлербаха на амбасадора до Італії

Вашингтон. — В суботу 24-го листопада президент Айзенгавер найменував Джеймса Д. Целлербаха на амбасадора до Італії на місце пані Клер Бут Люс. Цю номінацію мусить затвердити Сенат, коли почне працювати в найближчому році. Пані Люс залишає своє становище з огляду на стан свого здоров'я. Целлербах є головою Ради Директорів Корпорації „Кравн Целлербах", в роках 1948-1950 він був головою місії, яку до Італії була вислала Адміністрація Економічної Співпраці. В пізніших роках він тримав зв'язки з Італією, відвідуючи ту країну, або відбуваючи конференції з італійськими політиками, які бували в цій країні. Довідавшись про свою номінацію, Целлербах заявив, що вдоволений із своєї нової праці, і то тепер, коли район Середземного моря такий важливий в політиці.

„Дейлі Воркер" проти „Комуніста"

Ню Йорк, Н. Й. — Комуністичний щоденник „Дейлі Воркер" виступає проти ідеологічного московського журналу „Комуніста", який писання нюйоркського щоденника назвав „базіканням". Московський „Комуніст" писав, що американські комуністи невірно порівнюють інвазію на Єгипет із нападом комуністів на Мадярщину. На це відповідає „Дейлі Воркер", що називання його статті „базіканням" не свідчить про те, що московські комуністи по приятельськи відносяться до своїх закордонних товаришів.

ДІЛИМОСЯ сумною вісткою з Побратимами зброї, кол. Вояками Армії УНР, що дня 26-го листопада 1956 року після довгої і тяжкої хвороби помер в Баунд Брук, Ню Джерзі, на 72 році життя

МИКОЛА КУЛИКІВСЬКИЙ

Полковник Армії УНР і Комендант Ставки Головного Отамана Військ Української Народньої Республіки, Лицар Хреста Симона Петлюри.

ПАНАХИДА відправиться в п'ятницю 30-го листопада, о год. 5-ій по полудні в похоронному заведенні п. Литвина в Нюарку, Н. Дж.

Похорон відбудеться в суботу, 1-го грудня 1956 року між 11-ою і 12-ою год. дня на Православному Цвинтарі в Баунд Брук, Н. Дж.

Початок Заупокійної Служби Божої в Каплиці Консисторії Української Православної Церкви Америки в Бавнд Брук в суботу, 1-го грудня 1956 р., о 9:30 рано.

Вічна Йому Пам'ять!

Центральний Комітет Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці.

Зі Спорту

„ЛІДЕРКРАНЦ Ч. 2" — „СТРІЛА" 1:5 (0:0)

Трентон, 25 листопада. — Ланка копаного м'яча „Стріли" в складі: Крижанівський, Кузьмич, О. Сеник, Козак, Сурма, Кулаків, Кучер (Довбня), Смірнів, Конторович, І. Сеник, Мицик (Маркевич), розіграла чергові мистецькі змагання з одною з найслабших дружин трентонської ліги, „Лідеркранц ч. 2". Змагання ці „Стріла" зовсім заслужено виграла. Цілі змагання грала під воротами противника, але якось в першій половині, не зважаючи на те, що було багато стрілів, не могла здобути воріт противника. Причиною було мабуть тяжке, болотнисте грище. В другій половині вже в третій хвилині гри добувають перші ворота противника і вже до самого кінця гри „дусять" німців. Відношення воріт могло бути ще вище, але противник стягнув під свої ворота всіх змагунів і серед такої маси ніг годі було що-небудь зробити. Ворота для „Стріли" здобули: Роман Конторович 2, Ігор Сеник 1, Анатолій Довбня 1 і один самовбивчий з акції Кучера. Одинокі ворота противник здобув з „карного" (Фавль Маркевича). Наступної неділі, 2 грудня, „Стріла" розіграє в Трентоні змагання з німецькою дружиною з Кемден „Германія".

Е. Г.

● Комуно - китайське радіо признало, що в комуністичному Північному В'єтнамі відбулися цього місяця криваві антикомуністичні заворушення, при чому доведені до розпуки селяни заатакували військо й поліцію, що їх вислано із столиці краю, Ганой. Очевидно, комуністи говорять про „контрреволюцію" і „реакційні елементи".

● У Монтреалі, Канада, бандити зв'язали нічного вартового і вкрали 100 футер вартости 400,000 долярів. Одне з украдених футер, надзвичайно рідкісного ґатунку, коштує 20,000 дол.

ТАРЗАН, ч. 3780. Чекас.

— Увійдіть, людино джунглі. Вітайте в домі Малколба Ворда, — засміявся він... — „А може я повинен сказати „ловця"? Направду, мій приятелю, ви є цінною здобиччю...

... І як вам сподобалася остання пастка, збільшувальне скло? — Тарзан мовчки зносив Вордів сарказм. Які дальші пляни приготовив для нього цей злосливий ворог?